ОЛЕСЬ БЕРДНИК

СВЯТА УКРАЇНА

СМОЛОСКИП

SACRED UKRAINE

ESSAYS AND LETTERS

(In Ukrainian)

by Oles Berdnyk
compiled by Bohdan Arey

Reprint of samvydav ("samizdat") publications
from the Soviet Ukraine

Published by V. Symonenko Smoloskyp Publishers,
Smoloskyp, Inc.

Baltimore 1980 Toronto

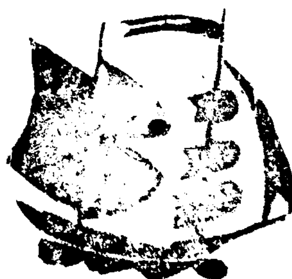
ОЛЕСЬ БЕРДНИК

СВЯТА УКРАЇНА

ЕСЕЇ І ЛИСТИ

Упорядкував Богдан Арей

Передрук самвидавних творів з України

Українське Видавництво СМОЛОСКИП ім. В.Симоненка

Балтимор 1980 Торонто

Українське Видавництво «Смолоскип»
ім. В.Симоненка

Олесь Бердник

С В Я Т А У К Р А Ї Н А

Есеї і листи

Бібліотека «Смолоскипа» ч. 33

Обгортка роботи Григора Павлокімця

Збірка есеїв і листів С В Я Т А У К Р А Ї Н А
появляється друком без відома і згоди автора

SACRED UKRAINE
Essays and Letters
(In Ukrainian)

by Oles Berdnyk

Cover by Hryhor Pavlokimets
Library of Congress Catalog Card Number: 80-83312
ISBN: 0-914834-29-0

Published by V. Symonenko Smoloskyp Publishers,
Smoloskyp, Inc.
(A non-profit organization)

SMOLOSKYP
P.O. Box 561
Ellicott City, MD. 21043

Typesetting by META Publishers
Printed and bound in the United States of America
by THE HOLLIDAY PRESS, Inc.

Олесь Бердник

ЗМІСТ

ЗАПРОШЕННЯ ДО ЗУСТРІЧІ

У шестидесятих роках, під час «хрущовської відлиги» на Україні з'явилася ціла плеяда талановитих письменників, поетів, митців та кінодраматургів.

Одним з них був Олесь Бердник. Замріяна душа. Мрійник. Філософ. Фантаст. Творець нової Біосфери та Психосфери. Людина з серцем поета та й сам не абиякий поет.

І ось видавництво «Смолоскип» пропонує читачам нове знайомство з письменником. Ні, не знайомство, а нову зустріч. Нехай буде своєрідним вступом до нової збірки самвидавних творів Мрійника і Фантаста розмова про філософське КРЕДО Олеся Бердника.

Кажуть, що у сфінксах немає нічого загадкового. І в Україні — також ні! Все це загадкове лише в силу втрати призначення. Зв'язки розірвані, але народжуються таємниці! Культура залишається лише у вигляді пам'ятників, контури яких служать руйнуванню.

Деякі вчені твердять, що українська культура гине. Навпаки. Вона тільки що виникає. Революція не зруйнує минулого, вона залишить його за своїми плечима. Хоч багато загинуло — то все ж тепер народжується **велика українська культура.** Тепер і вже назавжди. Народжується таємно. Народжується у творах самвидаву. Пройде ще деякий час, і вона придбає легендарний смак. Нова

українська культура буде тим сфінксом, як Шевченко був сфінксом української культури. Ось він — кордон між культурою і життям.

Олесь Бердник вже створив «Українську Духовну (космічну) Республіку», зоряне Братерство Вільних Націй Світу. Олесь Бердник сьогодні — це втілення нової філософії життя. І це не утопія — це близька мрія, чудова казка. Письменник виступає проти національного та колоніяльного гніту, і тим самим перегукується з ідеями Жюля Верна.

Олесь Бердник стверджує, що коли рука руйнатора замахується на життя нашої нації, то тим більше важливі духовні вартості, які можуть зберегти націю перед знищенням у потопі шовіністично-імперіялістичних небезпек.

І тоді на перше місце виходить Слово. Слово-Логос, яке знищити неможливо. Слова давно вже втратили призначення. Яким повинно бути Слово, щоб не стерти свого звучання у неправильному вживанні? Щоб всі снаряди брехливих значень лягали біля зачарованого правдивого змісту. Але, якщо навіть слово правильно вимовлене, воно повинне пережити непереможність, поки не прийде Фенікс-думка!

В житті часто перебільшуються чужі почуття до себе і недооцінюються свої власні. В майбутньому українська людина — короткозора, в минулому — далекозора. Нова книга Олеся Бердника вчить як стати далекозорими сьогодні, щоб бути ними і у майбутньому. Ми наближаємося до нового століття. Що нас чекає у ньому? Що чекає Україну? Чи буде

наша земля вільною? На ці питання можна дати відповідь. Але при тій умові, якщо Ви, Шановні Читачі, прочитаєте нову книгу Мрійника і Фантаста. Адже ми ще недавно не вірили у романи Жюля Верна. Сьогодні його мрії — дійсність. Мрії збуваються. Хочеться вірити, що збудуться мрії...далекозорі мрії Олеся Бердника.

Українське Видавництво «Смолоскип»

ім. В.Симоненка

СВЯТА УКРАЇНА
Думи
про Рідну Матір

Київ, Україна
9 травня 1974 року — 19 листопада 1976 року

Таємниче, хвилююче, святе поняття, слово, явище — Матір.

Неня, лада, матуся, родима, матка, матуля, нана, мама... Безліч ласкавих, ніжних, схвильованих слів лунає над гримотінням всіх віків. Їх промовляють діти в колисці й суворі вояки, сповнені небесною мудрістю аскети й розбійники, вічні трударі — хлібороби і навіть жандарми й кати, котрі мучать братів своїх за стінами моторошних темниць...

Шлях під Сонце з невидимого світу духу — крізь Матір, крізь її страждаючу, криваву, напружену плоть, крізь її любляче серце, крізь її затишне лоно, крізь її бунтівливу кров, крізь її ніжні, надійні обійми...

А далі — коли Мандрівник з Духовного Краю повинен ввійти повноцінною Людиною до многоликого потоку Людства — Матір стає на сторожі, на варті юного духу, щоб народити його в Світ Слова, Мислі, Чуття.

Та вища, духовна Матір — Нація, Рідний Край, Народ,— Таємнича Сутність Буття, Незрима Індивідуальність, котра крізь серця і душі плинних дітей своїх несе з правіку до безмірности променисті скарби Слова, Творчости, Праці, Шукань, Подвигів, Пізнання, Любови.

Ці думи — про ту спільну для всіх її дітей Матір, без котрої ми не можемо стати Людьми серед Людей.

Ці думи — уривки з грядущої Книги Буття Святої України, яку ми зобов'язані писати разом, мій коханий Брате, йдучи втомленими ногами по кам'янистій стежині змученої, закривавленої Землі...

Свята Україна?

Чи може бути таке? Знову месіянство, містичні жупели, котрими спекулювали шовіністи — псевдопатріоти всіх народів? Винятковість серед інших племен та націй?

Боронь Боже! Наша Матір — відображення єдиної для всіх народів Матері Буття — Вселенської Матері Сущого, отже Вона — Сестра інших Святих Народів — близьких і далеких.

Святий — просте, прадавнє слово. Свято, святковий — звичні слова. Коли настає Свято — навіть злобні люди намагаються віднайти в глибині душ своїх іскри доброзичливости, терпимости, людяности та любови. День Свята — то прообраз грядущої Божої Реальности, коли бу̂ття всього сущого буде освячене Радістю, Світлом Єдности, всебратерським відчуттям одностайности.

Промовляючи — СВЯТА УКРАЇНА — я бачу Епоху Людей Радісних, Щасливих, Натхненних, Му̇жніх, Зоряних, Щирих, сповнених по вінця Любов'ю і Світлом.

Така Епоха гряде! Вона готувалася леґіонами героїв, матерів, трударів, творців, шукачів неуявного! Вона дрімає в лоні наших душ — в лоні Матері — України, в Лонах Дружніх Народів...

Знаю — історична «реальність» жахлива. Минуле розгортає перед нами лявіну мук і скреготу зубовного, ураган злоби і ошуканства, димуючі ріки крови та багрові вогнища чи хрести, де конала в неймовірних стражданнях любов. Сучасне — такий же диявольський спектакль,— лише лаштунки на світовій сцені вишуканіші, дотепніші, «науковіші», а вогнища фізичні часто трансформуються в ще страшніші вогнища духовні, хрести грубо-зримі замінені хрестами незримими, на яких знемагають Сини Людські в супроводі злобного галасування прислужників Темряви.

Майбутнє — успадковує зерна минулого та сучасного. Що ж воно має породити, крім нових (і вічно старих) кривавих комедій та трагедій?

Україно моя, рідна Мати моя,
Хто Ти є, хто Ти є? —
Я питаю про те навесні солов'я,
Я запитую серце моє.

Хто Ти є, хто Ти є? —
Я запитую серце моє...

Я питаю про те у блакитних садів,
Я питаю широкі лани,
Я звертаюсь у небо до вольних орлів,
І наслухую мову луни.

Я питаю в орлів —
І наслухую мову луни...

Мені каже Дніпро: — Україна — то я.
А Карпати високі здаля
Все шепочуть: — У горах Матуся твоя —
Невмируща Вкраїнська Земля...

Шепчуть гори здаля:
— Невмируща Вкраїнська Земля...

Знаю, вірю: Матуся у горах живе,
У Дніпровськім потоці співа,
Її серце — то небо весни грозове,
Її дума — печаль степова...

Її серце — живе,
Її дума — печаль степова!..

І зірки в далині — то Вкраїни вогні,
То все Ти! То все Ти!
Струни кобзи бринять, Україно, в мені,
Мов би райдужні в небо мости...

То все Ти, то все Ти —
Мов би райдужні в небо мости...

* * *

Золоті Ворота? Чи руїна?..
Що ви відкриваєте? Кому?
Може, шлях до серця України?
Може, стежку у нічну пітьму?

Цвіллю обросло старе каміння..
Позіхи туристів і юрби...
Тут нема вогню палахкотіння,
Тут нема пісень і боротьби.

Річище звернуло історичне
В інші і далекі береги...
Тут лише таблички ідилічні
Та байдужий гомін навкруги...

Ні! Не може буть! Не мусить бути!
Та невже над гомоном віків
Гримотіння серця вже не чути
В грудях запорізьких козаків?

Та невже заснули і навіки
Кобзарі прадавні у степу,
Шоб нащадки — вбогії каліки
Йшли у ніч безмовну і сліпу?...

Не заснули! Чуєте, братове!
Я кажу вам, кличу і кричу,
На Воротях сам стаю і знову,
Відкриваю їх і вам речу:

— Народилась Україна Нова,
Небувала, чиста, як Дитя,
Україна зоряної мови,
Україна Божого Буття,

Україна пісні і кохання,
Та Держава, де щезає тлінь,
Україна творчого повстання
Для усіх безсмертних поколінь!

Йдіть, відважні Діти Невмирущі,
Понад ешафотами віків,
Приготуйте і серця, і душі
Для казкових зоряних країв.

Я пошлю Блакитні Леґіони
Берегти Ворота Золоті,
Щоб чужі ідеї та загони
Не проникли на стежки святі!

Україно, вернуться до Тебе
Матері, метелики, вогні.
Ясні зорі і хмарини в небі,
Козаки воскреслі і пісні,

Прийдуть квіти і маленькі діти,
Прийде казка і пташиний спів,
Забринять у просторі сюїти
Всіх дерзань і небувалих снів!

Закажу я вхід тюрмі і карам,
Не пущу ні воєн, ні біди,
Одведу у небуття пожари,
Біль і кров — навіки, назавжди!

Україно-Матінко! Воскресни!
Тануть сни, і котяться в імлу...
І Софія — Мудрість Прачудесна
Вже стоїть на Київськім Валу!

Побратими, гляньте на Руїни!
То ж не прах, не камені прості,—
То в Руці Святої України
Всесвіту Ворота Золоті...

* * *

* * *

Безнадійність і сум, духовний занепад — така перспектива грядущого.

Все рідше чується рідне слово по радіо і в телебаченні. Актори в українських театрах розмовляють рідною мовою лише на сцені, так би мовити, з службовою метою,— а, виходячи за сцену, переключаються на звичну їм — міжнаціональну — мову. Те ж саме в українських школах: діти на перерві між лекціями розмовляють нерідною мовою, а це означає, що в їхніх сім'ях не звучить рідна мова, а відтак — не передається казка, пісня, традиція, історична спадкоємність.

На вулицях міст і містечок рідна мова — рідкісне явище, релікт, анахронізм. Її звучання розцінюється як дисонанс, як дикунство, як невихованість.

При такій історичній реальності ембріони юних душ, які вливаються до народного потоку буття, не мають можливости відтворити повноцінний духовний образ Сина-Дочки Матері-України, який Вона омріювала впродовж віків.

«Місце святе пусте не буває». Й ось на спорожніле місце в душі, в свідомості, в серці плинуть каламутні хвилі сучасної псевдокультури, зачатої і виплеканої в буржуазних бардаках, і озвученої та проявленої з допомогою найпотужнішої індустрії техногену. Хіба може змагатися розчавлена душа перед навалою кіна, книг, телевізії, радіо, анекдотів, газет, містичних та соціяльних жупелів, ідеологічного блазнювання?

Пуповина до Лона Рідної Матері передушена або розірвана, а брудна кров із штучної пуповини формує довкола ембріону душі не Синівський Образ, а Темного чи Сірого Двійника, страхітливу історичну мару.

І дивується така людина-мара: а про що, власне, мова? Хіба людство не здобуває все вищі щаблі пізнання, культури, могутности? Хіба не руйнуються рамці відчуження між народами? Хіба не виникає потреба в універсальній мові — засобі вселюдського єднання? Хіба не однаково, зрештою, якою мовою обмінюватися інформацією про те, що нас хвилює, що нам потрібно і т.д.

* * *

Хтось казав мені: — Смішний диваче,
Твоє серце у пустій турботі...
Чом за Україною ти плачеш?
Звідкіля твоя дурна скорбота?

То ж лише історії химери,
Для віків то є хвилева піна...
Геть проходять плянетарні ери —
Що твоя мізерна Україна?!

І твоя співуча, ніжна мова,
І пісні чарівні, елегійні —
Лише слід чаклунської підкови,
Що згубили коні чародійні!

Я сказав: — Можливо... хай так буде...
Зрештою, усе на світі тлінне...
Тільки що ж мені наповнить груди,
Як із серця піде Україна?

І яку я пісню заспіваю,
І які згадаю я походи,
За яким далеким небокраєм
Я побачу ще Дніпровські води?

І яку в майбутньому дружина
Заспіва над сином колискову?
Чи в очах зажевріє сльозина,
Як почує син нерідну мову?

Він сказав: — Наївний неборache!
Сантименти всі твої даремні...
І пісні, і подвиги козачі —
З'їла геть історія недремна!

Час міняє все — моря і сушу,
Атлантиди тонуть, виникають.
Гинуть царства, і сонця́, і душі,
А тим більше — нації вмирають!

Це ж тобі не демона спокуси,
А питання архінаукове:
Трусонуть Европу землетруси —
Де тоді і Україна, й мова?!

Я сказав: — На Марсі опинюся —
Я і там, у кратерах суворих,
Матері Небесній помолюся,
І побачу знову Чорне море...

Я і в пеклі сотворю Карпати,
Спів бандури, тополині віти,
Ветху стріху батьківської хати,
Кобзаря безсмертні заповіти!

І Дніпро до мене засміється,
Давню думу заспіва Матуся,
Ще й козацтво з Січі відгукнеться,
Я воскресну, з пекла вознесуся!..

Не страшні ні смерті, ані зміни,
Бо в душі несу незламну вірність,
Бо коріння Рідної Вкраїни
Проростає в серця невимірність!..

* * *

Тут — відповідь на всі сумніви і хитання. Демонічна реальність хоче спрямувати нашу свідомість на зовнішнє, плинне, ілюзорне, щоб переконати нас в необов'язковості рідного, народного, історично-традиційного, а отже — кинути в хвилі небуття і забуття. Але ж це небезпека лише для слабких і несвідомих душ! Невже так важко збагнути, що твердиня Матері-України не в плинній псевдореальності, а в духові її Синів та Дочок?!

Невже ми повинні запитувати у чужих людей, у книгах, у філософських мудраціях, ХТО МИ, звідки, і чиї ми ДІТИ? Голос Матері-України аж надто гучно відлунює надсвітом, її пологова мука потрясає нас донині, козацькі шрами-могили по степах ще й досі височіють, бентежачи серця дрімаючих нащадків!

Пробудившись від дрімоти, котрою ми були сповиті, я збагнув, що нічого не втрачено, не загублено, не зруйновано! Те, що втрачено — не наше, що загублено — не суттєве, те, що зруйновано — тлінне, ілюзорне, бо ВІЧНЕ — НЕРУШИМЕ.

Якщо Україна живе у моєму серці, у серці дітей моїх, друзів моїх — вона Жива! Хай довкола вирує ураган хули і зневіри, деградації і сумнівів — а в Твердині Серця Мати-Україна обнімає нас благовісними руками, нашіптуючи прадавню Тайну Буття...

Так народилася ідея святої України...

* * *

Коли ми щось творимо, діємо, винаходимо, шукаємо,— то знаємо — навіщо це, для чого, з якою метою.

Проте, живучи,— не запитуємо (в більшості): навіщо з'явилися в цей світ, що маємо створити, вчинити, здійснити.

ХТО МИ ТАКІ?

НАВІЩО ЖИВЕМО?

Безліч апологетів практичних світоглядів переконують нас в тому, що таке запитання абсурдне. Життя — для життя.

Сам процес буття є причиною, наслідком, суттю. Він — самодостатній.

Якби було так — не з'явилося б сумнівів і «проклятих» запитань. Отже, відповідь повинна бути. І до того ж — ясна відповідь...

Аналогія дасть порівняння, ненав'язливу відповідь.

Зерно рослини, посіяне в землю, може довго лежати без руху. Його допікатиме холод чи спека, його намагатимуться з'їсти паразити. І, якби воно могло мислити,— то болісно запитувало б само себе: «Навіщо я в цій тужавій, мерзлій землі? Хто я? Де моя суть і покликання?»

Проте,— приходить весна, Сонце яро зігріває землю, і внутрішня суть зерна пробуджується до дії, життя, творення парости,— а за тим — до розквітання квітки і зав'язування Нового Плоду. Вже не треба питати — навіщо я, хто я і т.д. Радісне саморозкриття під полум'яним Оком Сонця — є відповідь на всі муки.

Те саме й для людини, для Народу, для Людства.

Пекуче Сонце Совісти пробуджує нас до розкриття внутрішнього світу Душі. Ми відчуваємо, що ми — Українці, чи Росіяни, чи Бенгальці, чи Єгиптяни, чи Французи. Саме такі парості мають вийти з надрів нашого зерна, саме таке звучання пісенне має пролунати в Авдиторії Плянети, саме такі Квіти Духу маємо повернути Сонцеві буття взамін променистого дарунку.

Стільки чарівних дарунків: Самосвідомість, Слово, Мисль, Чуття, Творчість, Любов, Пізнання. Невже все це лише для того, щоб більше загарбати, відняти, з'їсти, насититися, перепсувати, викинути в мільярди унітазів?

Це було б фарсом Буття! Це було б страхітливою диявольською насмішкою!

Всі героїчні походи — для смачного чавкання щелепів? Всі голгофи і вогнища — для штампування холодильників і транзисторів? Всі революції та аскетичні подвиги — для рутинних промов «вождів» чи нудних молитов жерців псевдорелігій?

Ми лише на початку справжньої історії Людства. Все, що ми знаємо — лише Передісторія. Згусток кривавого харкотиння — яка ж це історія?

Кажуть, що Нації, Народи завершують себе в Плянетарній Загальнолюдській Спільноті, а тому вони повинні щезнути, асимілюватися в єдиному людстві, злитися в радісному акорді щасливої Цілости.

Це — ошуканство і брехня. Метод Природи не нівеляція, а розмаїтість і щедра багатобарвність. Братерство — символ Всесвіту. Єдність розмаїтости — пензель Божого Творця.

То чому ж має щезнути Нація, Народ, коли вони і є основними творчими чинниками Історії? Мова, традиція культури, історична спадкоємність, відчуття Синівства, творча спорідненість проявленої дії, естафета Духу — все це від Народу, від його Таємничого Лона.

Знищити його? А що залишиться?

Замінити іншим? А що залишиться?

Залишиться жадібна, хитра, підступна, зрадлива, чавкаюча, тремтяча за свою мізерну плоть істота, котра не відає — хто вона, звідки і навіщо. Залишиться тіньове буття, яке краще назвати Небуттям.

* * *

Універсальна мова? Єдине Людство?

Це страшне збіднення Безмірного Древа Буття.

Автором Народів та їхніх мов є сама Матір Всесвіту. Автором теоретичних схем «єдности» та універсальности є деґрадовані уми марнолюбних людей.

Слуги темряви знають, що досягти своїх цілей руйнування, визискування та панування вони можуть лише тоді, коли замінять природнє — штучним, духовне — функціональним, рідне — чужим.

Хто зречеться Рідної Матері — той уже не буде сином жодної матері. Він стає ЗРАДНИКОМ — навіки, на всі епохи і світи.

Саме тому двадцятий вік — ВІК ВИРІШАЛЬНОЇ БИТВИ СВІТЛА І ТЕМРЯВИ — вирішує ПРОБЛЕМУ НАЦІЙ...

* * *

Дух націоналізму та дух космополітизму змагаються між собою в нещадному герці. Перший набирає найрізноманітніших виявів — від фашизму, расизму до гуманістичних національно-визвольних рухів; другий — персоніфікується у вигляді фальшивого федералізму, інтернаціоналізму, а найчастіше виявляє хижацьке обличчя імперіялізму.

Ставка цієї боротьби — НАЦІЯ, НАРОД. Його живий дух, його геній. Його традиції, історія, мова, земля, скарби природи і душі.

Апологети космополітизму підкреслюють антагоністичну суть історичного протистояння націй, їхнього протиборства, і таким чином, стверджують необхідність «подолання національної обмежености» та наступаючого злиття народів у грядуще універсальне людство з єдиною мовою і культурою.

Апологети вульґарного націоналізму стверджують одвічну необхідність боротьби за самоствердження свого народу супроти інших народів.

Історична реальність така, що обидва шляхи та їх модифікації привели до невилазних філософських та історичних лябіринтів.

Світ розколовся на кілька демографічно-расових монолітів, які готуються пожерти одне одного. Всі нації та народи танцюють в могутніх індукційних полях тих наднаціональних монолітів. Ймовірність роззброєння, гармонізації, єдности за цих умов — мінімальна, навіть нульова.

Керівники держав сліпі й глухі, коли йдеться про долю окремих народів. Національні проблеми — лише проста чи інколи козирна карта в хитрій дипломатичній грі політиканів.

Отже надія — на одвічну народну інтуїцію, на стихійну силу народів, на нашу самосвідомість.

Формуючи Святу Україну, народжуючи її в нашому серці, ми виходимо не з філософсько-теоретичних міркувань, а з природного відчуття своєї стихійної приналежности до Живого Духу НАРОДУ.

Абстрактного дерева нема: є дуб, чи тополя, чи евкаліпт. Абстрактного птаха нема: є орел, чи соловейко, чи сова. Абстрактної людини нема; нема абстрактної мови, культури, танцю. Є українець, француз, бенгалець, росіянин, є Жива Мова-Логос, передана нам нескінченними потоками прапрадідів та праматерів. Вона клекоче в наших душах, вимагаючи невичерпного розкриття.

Що можемо ми, Українці, сказати світові серед грому модерних закликів та лозунґів, які ведуть в ніщо?

* * *

Ми не дозволимо ні ставити нашу Матір над іншими Матерями, ні принижувати Її або знищувати духовно чи фізично.

Двадцятий вік вимагає ясної, недвозначної відповіді на запитання: ЩО ТАКЕ НАЦІЯ? — Випадкове історичне поєднання людей чи живий організм Космосу?

Ми — Українці — стверджуємо: НАЦІЯ, НАРОД,— це НЕПОВТОРНИЙ ЖИВИЙ ДУХ БУТТЯ, який дає кожній індивідуальності проявити свою суть в слові, мислі, дії, почутті, любові, в подвигу, в пізнанні, в духові всеохоплення.

Виходячи з цього, ми починаємо розуміти відносність і навіть неґативне значення держав для правдивого розвитку народів, оскільки навіть національна держава має в основі свого життя економічно-політичні підвалини, що автоматично визначають суть духовного шляху, спотворюючи його у відповідності з функціональними інтересами зовнішнього світу.

Навіть національні держави легко зраджують традиції народу, мову, культуру задля прагматичних інтересів повсякдення. Про імперіялістичні поєднання говорити нема чого: вони зацікавлені лише в знищенні націй.

Ми — Українці — стверджуємо: Нація — то є дивовижна Квітка Еволюції, яка породжує Плід Краси, Вірности, Культури, Мови, Мислення, Історичної Спадкоємности. Їй і належить дати для Всесвіту Плід Космічного Життя.

Практично Нація — це ембріон. Її істинний розвиток — попереду. Проте історична реальність, яку іґнорувати неможливо, *така,* що штучне поєднання господарсько-державних і духовних функцій зупинило поступ національного духу народів і розрубало в цілому світі єдині серця націй на взаємоворогуючі групи, кляси, тенденції, ідеології. Неможливо уявити собі ліквідації такого роз'єднання, виходячи з аналізи нинішнього стану. Ні слова, ні хитрощі, ні аґресія, ні приниження, ні самозаперечення та асиміляція не вирішать проблеми, не зупинять катастрофи.

В цей грізний час плянетарного Вибору — загибіль чи воскресіння — ми пропонуємо шлях Святих, Духовних, Космічних Націй, ми пропонуємо шлях Зоряного Братерства Народів Плянети.

Ми здійснюємо Волю Святої України.

* * *

До кого звертаємось, перед ким декляруємо Основи Буття Святої України? Чи не відлунює наш голос в порожнечі, викликаючи іронічний реґіт нічних птахів — пугачів та летючих мишей — кажанів?

Ми вже збагнули, що зовнішня множинність — ніщо. Мільйони духовних мерців лише засмічують поле історичного розвою, а два творящі духи можуть створити Новий Світ.

Покладемось на тих, хто чатує серед Пітьми, якщо навіть їх небагато, покладемось на тих, котрі отруєні дрімотою, але можуть прокинутись від докірливого Слова Матері.

Прокиньтеся, Діти! Гляньте, та убога Мати, котра бродила жебрачкою битими шляхами Землі, воскресає Світозарною Королівною, зберігши для нас дивовижні скарби Духу і Серця.

Прокиньтеся, станьмо в Кільце Братерства, захистімо серцями своїми благовісну хвилину Таємничих Пологів. Цей час — неповторний!

Чути крик Дитини! То крик — у Вічність!

Поспішають з Божого Лона Леґіони Небесних войовників, щоб захистити Світоносне Дитя! Дайте, Браття, їм небувалу стежину, відкрийте їм чисті серця, щоб мали куди ввійти Лицарі Волі, щоб могли вони втілитися на згорьованій Землі!

І, замкнувши в Синівське Кільце Матір-Україну, ми скажемо братерським народам Плянети. Ми скажемо таке:

* * *

— Вітаємо вас, Народи-Брати! Ось наша дружня рука і серце — навіки, до нескінчености. Ви перегортаєте пожовклі хартії минулого, запилені манускрипти «історії», щоб дізнатися ХТО, КОЛИ, КОГО і ЯК? Даремна справа! Відкиньте штучні симпатії чи антипатії — вони нам нав'язані деспотами і диктаторами, хитрими політиканами і жерцями мертвих богів.

Живий Бог вам говорить: — Ви Діти Єдиної Матері! Кожен народ неповторний, але кожен — улюблене Дитя! Чому ж ви наїжачилися ядерним частоколом, ціллячи в серця братів та сестер своїх? Що може бути вирішене в результаті тисячолітньої ненависти?

Ми рішуче пориваємо з примарами, з кривавими снами вчорашньої ночі. СВЯТА УКРАЇНА, прокинувшись, кличе ВАС, СВЯТИХ СЕСТЕР, на радісне СВЯТО ЄДНАННЯ!

Хочемо бачити — хто виступить супроти такого Свята? Хочемо глянути на його личину! Чи не буде вона мордою доісторичної рептилії?

* * *

І запитає злобно така рептилія:

— На чому збудуєте ви вашу Святу Україну? Де її основа, підмурок? Де форми співжиття? Де адміністрація? Що маєте ви реально, щоб сформувати бодай пунктир якогось порядку і послідовности в діях?

І запитаємо ми:

— А що ви маєте реально? Що ви маєте таке, щоб могло дати правдивий плід у грядущому?

Скаже гордовито рептилія:

— Маємо тисячолітню структуру — ДЕРЖАВУ. Вона незрима, але перед нею тремтять мільярди душ. Її не помацаєш руками, але вона одним наказом кидає в бої дивізії та армії. Вона не має серця, мозку, тіла, але полонить людські серця, висмоктує мозок мислителів, користується тілами своїх рабів. І образа держави словом чи дією жорстоко карається. Маємо мільйони жандармів та аґентів таємної поліції, маємо тисячі в'язниць, тому не турбуємося про майбутнє: воно для держави забезпечене!

І скажемо ми:

— Яка ж це реальність? Всі ваші в'язниці не здатні вбити пробудженого духа! Де мучителі Джордано? Щезли в пекельній пітьмі, а дух Мученика обнімає зоряні сфери, закликаючи нас до себе! Хто згадує катів Кобзаря? А постать Тараса постає над згорьованою Плянетою, розсіваючи зерна волелюбних ідей!

Армії, гармати, бомби, в'язниці, мільйони стукачів та провокаторів, юрби деґрадованих рабів, готових за миску сочевичної баланди продати Вітчизну і Рідну Матір,— хіба то реальність?

Реальність лише одна — ВІЛЬНИЙ, НЕВМИРУЩИЙ ДУХ — господар Всесвіту! На цій основі, на ТАКОМУ ПІДМУРКУ ми починаємо будувати Блакитний Храм Святої України!

Поети, пісенники, хлібороби, мулярі, мандрівники та шукачі Правди, замріяні дівчата, мужні хлопці, каторжники за Правду, розстріляні за Правду, збожеволілі від страждання Матері, котрі не діждалися Синів з кривавих походів, Козацькі Душі всіх віків, котрі жадають небесного походу,— до нас, на поміч!

Вже є підвалини Храму, вже славно потрудилися Сковорода, Тарас, Каменяр, Леся, безліч їхніх братів і сестер. Помолимось чистими вустами Матері й Батькові Сущого! Боже Поможи!

ПОРА НАСТАЛА!

Гей, Рептилії! Де ваша атомна могутність? Де ваші дредновти, гармати, танки, стукачі, в'язниці? Спробуйте зруйнувати наш Блакитний Храм Серця!

* * *

І настав весняний ранок 9 травня 1974 року. І було тихо у предковічному лісі над прадавньою річечкою Витою, лише птахи славили Сонце, та інколи ревище реактивних моторів у небі нагадувало про епоху розбрату.

І височів над головою тисячолітній Дуб — свідок Хрещення Руси. Лише він один слухав слова:

— Ім'ям Синівської Любови, ім'ям Космічного Права, єдиного і неподільного для всіх істот Всесвіту у видимих і невидимих світах та сферах, ім'ям Радости, котра породила невичерпне Буття, проголошуємо і стверджуємо **від нині й до віку СВЯТУ УКРАЇНУ,** або Українську Духовну, Небесну Республіку.

— Перед ким нині говоримо? З ким стверджуємо народження Духовної Республіки, про яку мріяв Сковорода, яку бачили в своїх видіннях казкарі прадавніх віків? Чи не казка це?

— Так, це **казка!** Це — космічна леґенда.

— Але земна «реальність» — то лише тінь казкової небесної реальности. Ось чому урочисто і натхненно ми стаємо на шлях леґенди і кличемо всі народи Плянети йти за нами у Буття Свободи.

— Стверджують народження Святої України нескінченні покоління героїв і трударів, які мріяли про цю знаменну годину, слухають нас святі лицарі Січі Запорізької, котрі рясно скропили своєю кров'ю землю Українську, радіють цій казковій хвилі матері всіх віків, дух котрих колективно, сукупно творить Священий Дух Матері-України. Приймаємо ЇЇ МАТЕРИНСЬКЕ БЛАГОСЛОВЕННЯ і повідомляємо братерські народи Землі про появу на Плянеті *нової історичної реальности.*

— Люди-Брати!

Пора прокинутися! Ніч крови, рабства, смутку, роз'єднання минає. Матір Світу будить Дітей Своїх до радісної гри під Сонцем Любови.

Україна прокидається, почувши Материнський Голос. Вона виходить з дрімоти псевдореальности і стає Космічним Народом.

Віднині наша мета — нескінченне творче саморозкриття під покровом Радости.

Нема втрат. Нема жадань. Все далеке стало близьким. Все втрачене повертається.

Ми, як древній Ізраїль, виходимо з Єгипту вчорашніх умовностей у Пустелю Великого Пошуку. Там, за пісками тривожних мандрів,— Земля Заповітна, Земля Праматері, де Вона чекає Переможців.

Не думайте про дріб'язок щоденности, він прив'язує вашу душу до піни ілюзії. Земля дає людині щоденну необхідність, котра їй потрібна, і навіть більше.

А головне — підніміть очі свої у Небо Волі. Величне життя Духу у Всесвіті Радости чекає вас. Ступимо за поріг в'язниці — ми самі її мурували. Нема демонічних тюремщиків — вони в нашому серці! Хіба не наші сини і брати стоять на сторожі біля камер і карцерів у модерних в'язницях?

Земні диктатори і закони — то лише наше добровільне рабство. Свята Україна переступає через власний сон і кличе всіх пробудитися для вічного життя. Нове вбрання Духу зіткане Великою Матір'ю. Підходьте всі, хто воліє Преображення. Підходьте просто, спокійно, як підходять діти до Материнських Рук. Зірниця Любови зійшла над Землею!

Прокидайтеся, Люди-Браття!

* * *

І зарегочеться рептилія:

— Сон рябої кобили! Хай він вам сниться, а ми зате скомандуємо вам: «Марш до праці, хлопи! Муруйте те, що вам наказано!»

І похитає головою доброзичливий скептик:

— Все це барвисті утопії. Що ж зміниться після цієї декларації? Хіба злочинці перестануть чинити злочини? Хіба розвіються за вітром в'язниці? Хіба деспоти пом'якшають і почнуть брататися з вчорашніми рабами?

Бідний скептику! Ти ще нічого не збагнув. Хіба приклади Джордано, Ґанді, Тараса, Петефі, Байрона, Вітмена, Гіпатії, Спартака тобі нічого не промовляють? Де імперії і держави минулого, котрі гордовито панували над світом? Лише прах над руїнами їхньої псевдовеличі! А ідеї мудреців та повстанців невмирущі, саме вони незримо будують обриси Нового Світу. І ти, скептику, схилившись над книгами, заглибившись у мрії, ти теж нечутно розмовляєш в тайні серця з цими предтечами Нашої Волі!

Якщо ти станеш на шлях внутрішньої непідлеглости, духовної суверенности,— хто тебе змусить? Біль тіла, голод, в'язниця? Тоді ти ще не виплутався з тенет тілесности і грубої шлункової функціональности. Тобі ще належить, як сказав Христос, народитися вдруге — від Духа.

І коли ти так народишся, і відчуєш в собі ВЛАДУ ДУХУ, тоді «проблеми» і терзання відпадуть, як жовте листя з дерева восени.

І ти побачиш, що СВЯТА УКРАЇНА — єдина реальність, яка дає можливість *по справжньому жити, мислити, діяти.* Тоді ти писатимеш, малюватимеш, думатимеш, шукатимеш лиш те, що пригодиться в Блакитному Храмі Нового Життя. Тоді ти не підеш на компроміси з совістю, не принижуватимешся перед псевдосилою, яка завтра лопне, як мильна бульбашка!

Погрози? Муки? Смерть? Переслідування?

Але ж умирає людина в будь-якому випадку — тіло покищо смертне. І не можемо ми ґарантувати, де покличе нас голос Духу до нової стежини. То навіщо ж заради плинної, тлінної стежини губити душу свою зрадою та підлістю?

І зітхне скептик:

— Але ж довкола грім і клекіт повсякдення. З м'ясорубки історії хто може вийти, зберігши душу і серце неушкодженим. Школи, театри, радіо і т.д. — все це не дає змоги протиставити щось своє, дійовіше, сильніше!

— Неправда! Себе ви ще можете обдурити, але Бога — не обдурите! Якщо ви Українець — хто заборонить вам мислити і розмовляти рідною мовою? Хто заборонить вам дітей виховати Синами Рідної Матері? А якщо й заборонить, то що вам ця заборона? Рішуче ступіть на шлях, що веде до Храму Святої України, і побачите, що всі погрози і небезпеки — то фікція: то лише ричання вчорашніх рептилій, які давно втратили силу і не мають чого протиставити нам у сфері мрії та духовности.

Хай не держава формує ваші душі, а ви — формуєте державу. Є лише єдина реальність — Людська Особа. Є єдине Право — Право Людини. А держави, партії, об'єднання — то лише лаштунки нашої домовлености, нашої суспільної гри. Тому немає і не може бути якихось *внутрішніх справ* держав, є лише ВНУТРІШНІ СПРАВИ ЛЮДИНИ. І вони недоторкані, до них державі — зась!

Ми не говоримо про явних злочинців — убивць, злодіїв. Але й ті катастрофи духу — хіба не сучасними державами вони породжені? Коли наступить час ліквідації ДЕРЖАВИ (а він наступить неодмінно) — ми побачимо, що Людина в суті своїй гарна, мирна, дружелюбна істота, що хижою, кривавою, злочинною її зробили держави, імперії, деспотії, царі, володарі.

Чи можемо ми запропонувати народам світу інші форми співжиття замість держави?

Безумовно. Такі форми давно визріли в серці народів. Державна форма нав'язана штучно, силою зброї або хитрощами, і вона — штучна, мертва.

Найприродніша форма співжиття — громада, братерство спільників духовних, життєвих, творчих.

Такі громади — хліборобські, робітничі, мистецькі, літературні, наукові, загальносуспільні — можуть об'єднати весь народ. Представники тих чи інших громад можуть координувати творчі зусилля своїх осередків на рівні загальнонаціональному чи всеплянетному. Періодичні Конґреси Духовних Народів та Всеплянетні Конґреси Народів Землі можуть гармонійно координувати всеохопне життя нашого світу, відповідно до волі всіх жителів — Людей Розумних.

Вже тепер Українці всього світу можуть періодично збирати такі Духовні Конґреси, щоб знайти реальні можливості для збереження культури, для умноження плодів Пізнання, для протиборства асиміляційним процесам, для знаходження контактів з іншими братськими народами у сфері духу і розуму.

Скептики скажуть: — А якщо аґресія? Якщо напад? Як захиститися? Як зберегти суверенність?

Суверенність чого? Хто має в світі суверенність? Суверенність держав — ілюзія. То суверенність хижаків, які не бажають розлучатися з своїми привілеями. Жоден народ не має в серці своєму хижацьких зазіхань на інші народи — до того його примушують диктатори.

Єдина суверенність — духовна. Її треба плекати, але це можливо лише добровільно, коли народ обере стежку внутрішньої непідлеглости, свободи.

Народи втомилися від абсурду, який сіють держави. Мільярди, мільярди сиплються в зажерливу пащу воєнного дракона. Навіщо? Для чого? Хіба не ясно, що результат цього безумства — вибух?

Не роззброюватися треба, не скорочувати армії, а вийти з лябіринтів ДЕРЖАВНОСТИ. Людям вона не потрібна. Кожна людина — творець! Навіщо їй керівники і насильники. Їй потрібні брати-соратники.

Повинні бути створені Духовні Уряди Духовних Націй. Не бюрократи, що ґвалтують живу душу народів, а повноважні посланці вільних громад, які складуть Ядро Зоряного Братерства Землі.

Хай щезнуть слова, що означають війну, руїну, в'язницю, загибель, катування. Хай вернуться додому солдати. Хай залишиться лише Армія Пізнання, Армія Любови, Армія Творчости.

Свята Україна голосує за таку Армію. Свята Україна покищо визнає лише одну війну — нещадну війну супроти Темряви!

* * *

Ще кілька слів Синам Святої України.

Будуючи Блакитний Храм Рідної Матері, не забувайте про Живий Світ Природи.

Флора і Фавна — тканина Світового Життя, котра дала Людині можливість піднятися до вершин самосвідомости й духовної творчости. Тому Свята Україна проголошує ідею солідарности з рослинним і тваринним світом Плянети, маючи на меті творити віднині й довіку Альтернативну Еволюцію, в якій достойне місце займатиме всяка жива істота, здатна до еволюційної трансформації і духовного розкриття.

Така ідея виключає споживання продуктів, для готування яких потрібне вбивство тварин (особливо теплокровних). Ясна річ, що для ідеального рішення потрібні корінні зміни в психіці поколінь, але Свята Україна ставить це завдання вже тепер, як передумову звільнення душ своїх Синів та Дочок від самої ідеї *убивства*.

* * *

Ще кілька слів ворогам Святої України, ворогам духовности:

— Вітаю вас, вороги! Ви допомогли нам ясніше збагнути правдиві шляхи серед мороку псевдореальности. Ви гартували наші сили, ви допомагали природному доброві душ і сердець, кристалізуючи волю мужніх Синів, відсікаючи боягузів та зрадників. Ви, в конечному рахунку, допомагали нам будувати Новий Світ, прискорюючи процес болісного народження. І, можливо, дехто з вас, переслідуючи Синів Святої України або інших Святих Націй, збагне, глянувши на обриси Нового Світу, намальованого нами, що то і ваш суджений світ, в якому хоче жити ваша душа!

Якщо таке трапиться,— сміливо йдіть до брами Блакитного Храму, заходьте, вливайтеся до Братерства Синів Матері. Жодного докірливого слова не скаже Мати, бо ваша теперішня ворожа дія — то гіпноз віків, то воля Темряви, нав'язана вам. Приклад апостола Павла хай буде вам взірцем!

* * *

Двадцятий вік розвінчує всі міти. Міти науки. Міти соціології. Міти релігій. Міти мистецтва.

Наука стала прислужницею диктатур і бюрократів. Вона створила потвору техногенної еволюції, що загрожує самому існуванню Біосфери. Соціологія ошукала, обдурила народи ідеями земного раю. Жодна обіцянка не виконана, а політичними катаклізмами скористалися лише лідери тих чи інших держав та ідеологій.

Мистецтво стало камуфляжем соціальних виразок або цинічним копирсанням у смороді тих виразок. Релігія деклярувала грядуще оновлення Буття, але віддавала його на поталу силам Темряви, зрадивши ясні й духовні Заповіти Першоучителів.

Банкрутує людство у всіх своїх задумах — гордовитих і далекосяжних. Куди йти? Задля чого? Ніхто не вірить у ідеали політичних лідерів та релігійних жерців — все перетворилося в барвисте лахміття плянетарної гри.

Життя повертає нас до первинних чуттів, нерушимих і ясних цінностей. І найголовніша серед них — Народ, Нація. Дивовижна творча суть людських громад, котра народилася у безмір'ї віків, дала своїм дітям чудоподібне Слово-Логос — Голос Самого Бога — а за ним — пісню, казку, думу, мислення, естафету єдности, вірности, мужности, творчости.

ХТО Ж ТИ, УКРАЇНСЬКИЙ БРАТЕ?

Древня земля від Карпат до Кавказу?

Але ж земля виникає і зникає, тоне в океані і встає з океану. Хіба захочеш ти будувати Храм Святої України на такому хисткому ґрунті?

ХТО Ж ТИ? Священний Славута-Дніпро?

Але ж води Дніпровські, оживляючи українські землі, несуть свої хвилі у море, в океани, плянети, і стають хмарами, дощами, травами, підземними озерами, солоною кров'ю людей і тварин, білими хуртовинами над Европою чи Америкою.

ХТО Ж ТИ? Задумливі Карпати? Вікові ліси? Неозорі степи? Лелеки, що повертаються з чужинецького вирію?

Але ж прекрасні гори є в інших краях, і ліси гімалайські чи сибірські або канадські не гірші від наших, і лелеки такі ж самісінькі в Словаччині чи Хорватії, в Румунії або Польщі.

ТИ, УКРАЇНСЬКИЙ БРАТЕ,— невмирущий дух правічних войовників і мандрівників, матерів і хліборобів, кобзарів і шукачів тайни, лицарів Січі Запорізької і вірних дівчат, котрі не діждалися своїх коханих з кривавих походів.

ТИ — це дух Казки, що несе в своїх символах великий смисл Буття.

ТИ — це пісня народу: весела й сумна, зажурлива й буряна, громова й нечутна. ТИ — це любов і обурення повстанця, волелюбність і творчість ремісника, пісенника, будівника, поета, митця, садівника, сіяча.

ТИ — це вічне прагнення до всеохоплення Сущого, до преображення життя на основі краси та гармонії.

Ось чому ворожі сили всіх віків хотіли одняти від Тебе головне — творчу суть національного духу і обмежити твій вияв лише зовнішними лаштунками суспільної комедії — землею, кордонами, урядами, політичними структурами,— тобто смертними, плинними, випадковими виявами. Якби ти прийняв остаточно ці ознаки національного життя,— це означало б неминучу деґрадацію і смерть творчого духу Еволюції.

Але час настав! ТИ пробудився і пишеш своїм життям Книгу Буття Святої України — Республіки Духу. ТИ бачиш життя Рідної Матері і її Сестер в таких маштабах і виявах, які важко вкласти в слова. Все це попереду — у невимірності Грядущого, котре почалося ТЕПЕР!

* * *

Що ж діяти? З чого почати дію Преображення?

Перш за все, визнати ПЕРШІСТЬ, ВИЩІСТЬ духовного життя над життям фізіологічним, функціональним. Фізіологія у всіх людей (у тварин теж) — однакова, а духовне життя у кожної людини, а тим більше — у кожного народу — неповторне.

Поряд з цим необхідно захистити Слово від руйнації та занепаду, від засмічення й смерти.Слово є проявлений Бог,

Слово є і Новозавітний Христос, посланий Матір'ю-Батьком Сущого для рятунку душ. Перечитайте євангелиста Івана, прослідкуйте суть і дії Христа-Слова.

Слово — Світло.

Слово просвітляє всяку людину, що приходить у світ.

Слово — Бог.

Слово — життя.

Слово народжується в тваринних яслях несвідомої ще дитини.

Слову поклоняються Мудреці та Царі.

Слово переслідують Іроди та Жерці псевдобогів.

Слово проганяє з Храму Духа торгашів та лихварів.

Слово усвідомлює свою місію і отримує Благословення Духа.

Слово знаходить собі учнів. Слово проповідує Царство Єдности і Єдиносущности.

Слово ганьблять, продають, зраджують, розпинають.

Слово воскресає і оволодіває Могутністю Духу, щоб побудувати Новий Світ — понад ричанням Темряви і Хаосу.

Станьте синами Слова. Не допустіть його до Голгофи. Слово Святої України — над вами!

Вибравши такий вічний скарб, вічну цінність, Духовна Україна почне будувати своє життя в неосяжній цілині творчости, пізнання, краси, любови. Те, що раніше було розвагою — нині стає ОСНОВОЮ БУТТЯ. Те, що було основою (економіка і культ речей) — стає лише другорядною необхідністю. Ми її не відкидаємо, але не дозволимо економічним ідолам вторгатися в святощі нашої душі.

Ось пунктир шляху: духовне пробудження, прийняття громадянства Святої України, вірність духовним ідеалам, внутрішня непідлеглість, братерські об'єднання понад «реальністю» цього світу, Всесвітні Конгреси Духовної України, Зоряне Братерство Святих Народів.

Так буде! Чуєте, Народи-Браття?! Так ЄСМЬ!!!

* * *

Кохані Браття!

Багато чую запитань, багато сумнівів, безліч непорозумінь. Той чорний хвіст тягнеться з правіку. Перед нами — Океан Нового Буття. Ринемось назустріч хвилям сміливо й впевнено: лише так можна відкрити нову сторінку плянетарного життя. Своїми подвигами, своїми руками, своїми серцями ви розв'яжете всі вузли, які нині здаються нерозв'язними! Головне — зважуйтесь!

Ставайте під Прапор Святої України, під Прапори дружніх Святих Народів! Народжуйтесь у Небо Волі. Пам'ятайте дивовижні заповіти невмирущого Кобзаря:

Роботящим умам,
Роботящим рукам —
Перелоги орать,
Думать, сіять, не ждать,
І посіяне жать —
Роботящим рукам.

Все на світі — не нам,
Все богам — тим царям:
І плуги й кораблі,
І всі добра землі,
Моя любо,— а нам —
НАМ ЛЮБОВ МІЖ ЛЮДЬМИ.

Неймовірне прозріння в суть Буття! Творче діяння і Любов — ось який Заповіт Тараса для Святої України. А жадоба речей і ефемерних насолод — потворам вчорашнього дня, володарям темряви. Хай вони лишаються з своїми «багатствами».

Так радісно збагнути, що нічого не втрачено на жахливих стежках ілюзорного життя,— хібащо примари нікчемних жадань. Не жалійте нічого, бо все СПРАВЖНЄ — не вмирає! Смерти нема!

Навіть атомна потужність держав неспроможна зупинити народження Космічних Республік, Святих Народів, Прекрасних Дочок Живого Бога. Тануть в імлі минулого

обриси ілюзорних храмів, імперій, кривавих ешафотів, в'язниць.

Виростають Блакитні Храми Духу на підмурку Людського Серця.

Радійте, Діти! Ви знову вдома, під люблячим поглядом Божої Матері. Перед вами — нескінченна Нива Радости, Творчости, Кохання! Йдіть, сійте, збирайте Плоди Любови. Материнський Сад, посаджений з правіку, доглянутий у найскрутніші віки темряви, чекає на вас!

Радість, Радість, Радість Гряде!!!

* * *

Розкривайте серце, розкривайте
Громовицям буряним навстріч!
Споряджайте душу, посилайте
У останню, небувалу Січ!

Хортиця Небесна піднімає
У похід нечуваний полки,
До порогів Духу поспішають,
Чуючи Литаври, Козаки!

Гей, Литаври Неба Голубого,
Гримніть дужче, в душу стугоніть!
Розбудіть Розіп'ятого Бога,
Розрубайте віковічну кліть,—

Ту в'язницю серця молодого,
Що бійців незримо сповива,—
Хай від Материнського Порогу
Ляже стежка огненно-жива!

Нам нікчемних привидів боятись?!
Ми ж безсмертні Безміру Сини!
Час грозову силу підіймати
Для святої правої війни!

Вийдіть в Неба невимірну волю
І гукніть прадавнього Коня,
Що пасеться в зоряному полі,
Що між скель невидимих ганя!

Заірже Товариш Стокопитий,
Стрибне у небесну височінь,
І розвіє в просторі відкритім
Нашу тугу, нашу голосінь!

Ми забудем віковічне горе,
Меч звитяги блисне на чолі!
І не Чорне — Полум'яне Море
Заклекоче на Новій Землі!

Бачу хвилі... небувалі хвилі...
Чую Божу Думу Кобзарів.
І пливе Козацтво Огнекриле
До нових казкових берегів!

Ураган історії лютує
І вітрило Неба напина!
Друже мій нескорений! Ти чуєш?
Нас тривожно кличе далина!

Б'ють литаври у серця народів,
Чайки вже маячать на воді...
Як не станеш нині до Походу —
Пізно буде каятись тоді!

Розкривайте серця, розкривайте
Громовицям буряним навстріч!
Споряджайте душу, посилайте
У останню Полум'яну Січ

БЛАКИТНА УКРАЇНА

9 січня 1977 року
Київ, Україна

Пестили мене Предивні Руки,
Формувала Мова-дивина,
З мелодійних янголиних звуків
Ткалась пісня Духу чарівна.

Наливались силою рамена,
Обрій зору ширився і ріс...
І тоді крилатий Геній в мене
Увійшов і до зірок поніс...

І душа жахалася дитинна
Мерехтіння зірок і плянет,
Та солодкий був політ орлиний,
Безупинний в невідоме лет!...

Геній мовив: — Ось твоя країна,
Поле духу царського твого.
Ти — владар безмежности незмінний,
Повелитель світу оцього!

Хочеш — і засяють нові зорі,
Забажаєш — згаснуть всі світи!
Скажеш Слово — і в пустім просторі
Може казка нова розцвісти...

Але є у глибині забутій
Міріяди всесвітів д у ш і;
То Титани, в Тартарі закуті,
Всі вони — твої товариші.

Злий Чаклун зіткав для них тенета
З їхніх снів, пісень і доброти,
Із творінь художників, поетів,
Із шукань, і мрій, і марноти...

Оточив Чаклун той світ химери
Прірвою пітьми і небуття,
В світі тім ніхто не знайде двері
У Світи Свободи і Життя...

Чи волієш ринутись у Морок,
Щоб далеким друзям помогти,
Щоб розвіять сутінки і горе?!
Дух мій мовив:
— Я готов іти!

Засміявся Геній срібнокрилий:
— Лиш такого слова я чекав!
Народися в пітьмі, сину милий,
Серед гроз, прокльонів і заграв!

Дам тобі я Матір-Україну,
Дивну Діву темної Землі,
То — твоє кохання лебедине,
То — твої надії і жалі!

Сповни душу мовою Вкраїни,
Пий до дна страждання гіркоту,
Полюби і творення, й руїну,
Всю її — і грішну, і святу!

Слізну думу, буряні походи,
Шибениці, палі і хрести,
Мужність воїв, і дівочу вроду,
І безсилля осягнуть мети...

Покохай окрадену й закуту,
Обніми невинну і німу,
Поцілуй тисячолітнє путо,—
І тоді — тебе я о б н і м у...

Ти відчуєш силу і воління,
Ти розвієш морок Чаклуна!
Над безоднею — в зірок мерехтінні —
Встане доля світу осяйна!

Ти зумій з'єднати воєдино
Зло й Добро, і полум'я, і тлінь,
Тишу Божу й ревище звірине,
І молитву й грім палахкотінь!

Лиш тоді замучена й закута
Переступить прірву небуття,
Коли міст ти викуєш із пута,
Як Життя сотвориш з Нежиття!

. . . .

Сталось так! І я пірнув у морок...
І минали ери і роки...
І шукав я в клекоті, у горі
Знаки Благовісної Руки.

Тьма ревіла.
І шипіли змії.
І росли могили у степах.
Рокотали кобзи. Гасли мрії.
І струпився кров'ю битий шлях...

І до прірви знов беззастережно
Ніс мене жахливий ураган...
І ось там — на боці протилежнім —
Я побачив світозарний стан...

То була вона — Вкраїна-Діва —
Серед сяйва, в зорях, у вінці...
А довкола — краю вільне диво,
Море трав і квітів пагінці...

І Її у коло замикали
Душі ясні вічних козаків,
Звуки дум, і мрії, і хорали,
І кохання тисяч Матерів...

Тут, де я — кривавилися грози,
І стогнала змучена земля...
І, тамуючи столітні сльози,
Я почув г л а г о л и іздаля:

— Любий сину! Бачиш — та безодня
Сповнена терзань і німоти!
Прірва та ковтає всі народи,
Всі повстання, мрії і мости!

Вже пора! А шляху все немає!
І його відкриють лише т і,
Хто полюбить пекло серед раю
І Буття у Вічнім Забутті!

Суджено це Синові Вкраїни!
Я тобі допоможу, іди!
Понад світом сонним і тривожним
Через прірву небуття гряди!

І сяйнула в небі блискавиця,
І забута пам'ять вирина...
УКРАЇНО — ЗОРЯНА СЕСТРИЦЕ!
УКРАЇНО —МАТІНКО ЗЕМНА!

Воскресайте, злийтеся докупи
Понад перепонами століть!
Кості Матерів, козацькі трупи,
О ж и в а й т е, у життя ідіть!

Ляжу я над прірвою страшною,
Творячи дороги і мости,
Від того падіння наді мною
Небувалі спалахнуть світи!

Йдіть по серцю,
по чолу,
по грудях!
На тім боці — Заповітний Край!
Час останній!!!
Поспішайте, Люди!
Нене-Україно!
Поспішай!

ПОРА!

Божевільна баляда

Київ, Україна

21 вересня 1977 року

Україно — мій сон
І одвічна Голгофа!
Мій жорстокий полон
І душі катастрофа.

Нагромадження дум
Все до Тебе, до Тебе.
Горехвилями сум
Хлюпа в зоряне небо.

Пуповина щомить
Душить шию, мов путо,
А по ній струменить
Вже не кров, а отрута!

Знемагає душа
Від чужого потоку
І летить — вируша
У неміряні роки,

Щоб у казці знайти
Материнське воління
І шляхи до мети
І своє воскресіння...

* * *

Україна!
Країна.
Руїна...
Раїна?

Кра! Кра!
Дивна мара!
Щось вона хоче, вічно клекоче!
Не воскресає
І не вмира!

Що там у серці?
Пива відерце?
Куб самогонний та сирівець?
Може, дрімає
Там серед гаю
Ще небувалий у світі співець?

Кра! Кра!
Чорна кора?
Груба кора усе покрива!
Дика, химерна, страшна машкара!
Що там, за нею,— дим чи дива?

* * *

Україно у к р а д е н а!
Дочко зоряна Ладина!
Чи ти чиясь ОКРАЇНА?
Чи ти щ о с ь ОКРАЯНЕ?
Чи ти Божа Вита
З правіку Ним у к р и т а,
Зміями повита,
Віковим градом побита?
О, скажи мені, Правди Знавець,
Чи звелися ми вже нанівець?
І Вкраїни терновий вінець —
То початок а чи кінець?

* * *

І докірливий голос я чую:
— Де ти хочеш Правду знайти?
Як у зерняті квітка дрімає —
Так і Вкраїна — це ти!

— Як метелик у гусені дише,
Як у хмарі грядуща гроза,
Так у громі твоєму і в тиші —
України сльоза!

— Не питай, не питай ні у кого
Звідки ми, і куди і коли...
Всі дороги й пороги до Бога
Через серце твоє пролягли!

* * *

Хозаризація!
Візантізація!
Татаризація!
Полонізація!
Германізація!
Русифікація!
Що це таке? Що це таке?
Слово гидке. Слово липке.
Ніби народ — нерозумна дитина,
В руках хитромудрого скульптора глина.
Тут ось натиснув — і ми вже хозари!
Крикнув суворо — і ми вже татари!
Тут гайдамаки!
І раптом — поляки!
Все, що завгодно — бійці і гуляки,
Буйні п'яниці
І холопи ниці,
І кобзарі
І ґевали-мазниці...

* * *

Все це так! Все це так!
Продавались за п'ятак!
За пірнач, за булаву
Клали буйну голову...

В Трапезунти, у Скутарі
Гнали козаків отари
На грабунок, на розбій,
На розправу, на убій!..

Не верталися заброди
На вкраїнські тихі води...
Все безжально проковтнули
Ті оспівані походи!

І тоді, як Чорне Море
Поглинало козаків,
Чужоземні людомори
Ґвалтували матерів.

Поповзла по Україні
Недорікувата тля.
Корчмарями, шахраями
Переповнилась земля...

Це давно було чи ні?
Це було чи сниться?
Кров розбавлена в вині...
Кров же — не водиця!..

Ех, якби була вода —
Чиста та кринична —
Обминула б нас біда...
Ця, що електрична...

* * *

Ну а все таки, ну а все таки...
Хто ми — кріпаки,
а чи козаки?
Може, козаки — то лише казки,
Що їх всі готові слухать залюбки?

Ну звичайно так! Все уже було!
У фолкльорні труни складено кістки.
Науковим биллям густо поросло
Там, де будували зоряні містки...

Вже на отаманів складено досьє,
І могила кожна в зоранім кільці...
І на кожне явище й випадок вже є
Вичерпне пояснення в певнім папірці...

Ось чому в сучасних кріпо-козаків
Та русифікація висне на губах...
Ось чому пустою пилюгою слів
Обрій затуманило, перекрило шлях...

* * *

Я дивуюсь і сміюсь:
Русифікувати Русь?!
Диваки, диваки
Ті, що слухають байки!..

Нема русифікації,
А є лиш х о х л о з а ц і я!...

* * *

Ходить, ходить дід Бабай,
Манить діток пальцем,
Каже їм про Божий рай,
Де млинці зі смальцем...

Де кисельні береги,
Де молочні ріки,
Де всі люди, як боги,—
Навіть недоріки!..

Гарна казка в Бабая —
Дірочка від бублика!
Зате в кожного своя
Тра-та-та республіка!

Цок-цок у лобок!
Та в писану торбу!..
І несе Бабай у рай
Всіх до свого торгу...

Там для всіх містечко є
В шашлику чи в супі...
На зубах у Бабая?
Зате в дружній купі!

Я себе не дам Русі...
І ногами дриґнув!
Довгі вуса відпустив,
Українцем ґиґнув!

Цок-цок у лобок,
Браття українці!
Сповнені ви тих байок
Аж по самі вінця!

* * *

Так нерозумно гидить навіщо
Слово прадавнє, величне і віще?
Русь, що ОКРАЯНА,
Русь, що РОЗСІЯНА —
Праісторичним полином засіяна?!

Встань, крізь тужаве каміння зрости!
Небо — це ти! Воля — це ти!
Сон прожени і минуле згадай,
В серці у тебе твій суджений рай...

* * *

Була, була така пора,
Коли р у с и н и — РА-СИНИ
Несли дарунки Батька Ра
З душі своєї глибини.

Ішли за гори, за моря,
І піснею встеляли шлях...
Туди, де сходила зоря,
Їх вів кумир одвічний — Птах!

І рушились твердині зла,
Єднались діти ворогів...
І доня Ладина несла
Злагоду — мрію всіх віків.

О, титанічности пора!
Епоха мітів золота!
Про давню щедрість Батька Ра
Шепочуть квіти і жита...

Лиш ми не можемо згадать,
Лиш ми не можемо знайти,
Щоб понад зла і ночі гать
Ще раз прорваться до м е т и...

* * *

Арії, райці, чи ірійці, де ви?
Лиш у мові пломенять сліди...
Листя обтрусило буйне древо,
А само пропало назавжди...

«Лада» нині — лиш автомашина.
Рама — лише перехрестя шиб.
Так прийшла правічна Україна
В пекло потойбіччя шляхом хиб...

Лади слово — лиш смішні коляди.
Веди Рами — забобонів жмут!
Де й коли розвіяв нашу радість
Той страшний космічний водокрут?!

Вкрили миром сонячні знамена
Ніл далекий, здружену Ел-Ладу...
І була тоді вся Ойкумена
Око Мена, Око Дідо-Лади!

І раділа спільна Мати Гея
Творчості своїх дітей — ТИТАНІВ...
Ще Геракл не задушив Антея,
Ще Зевес не зрадив Прометея,
Не було Аїда під землею,—
Все було лиш піснею кохання!..
Все було до радости, до ладу
Ніби тиха ласка Світовида,
Доки не вповзла облудна зрада,
Злом, обманом, хитрістю сповита...

* * *

Жили собі Дідо і Лада,
І була в них курочка Рада.
У весняні дні урочисті
Курочка знесла яйце золотисте.

Лада рада. Дідо щасливий.
Що таке яєчко — на диво!
Сяє воно в небі над світом,
Покриває землю зелом-квітом,

Діток тішить райдуго-дощами,
Гонить хмари пишні над полями...

* * *

Серед гроз, походів, серед злив
Дід беріг яєчко... Не розбив!
Серед вічних клопотів Лада
Берегла яєчко на раду...

Як же так, що сталося лихо?
Миша сіра вкралася тихо...
Райдужне яєчко зачепила,
На дрібні уламки розбила...

* * *

Дідо плаче, Лада плаче,
А курочка кудкудаче:
— Не плач, діду, не плач, бабо...
...Ах ти, горе, що за диво?
Була Рада — стала р я б а,
Була Лада — стала б а б а
с и в а...

Лише крашанки лишились
Від казкової епохи...
Та в дитячих іграх клапті,
Та у снах ще, може, трохи...

* * *

Плачуть карі, плачуть очі,
Мишка у норі регоче...
Ждіте, прийде Месія!..
Месія — то буду я!..

Одягну я плащаницю,
Буду тиха, як агнець...
Ну, а покищо хай сниться
Вам жахаючий кінець!

Ну а поки ви дрижати
Будете перед кінцем —
Поведу я вас за ґрати
Шляхом вічности — кільцем!..

* * *

Усе було на диво просто —
Ані боїв, ані змагання...
Приходили усякі гості,
І їх приймали на світанні...

Вони лишали своїх коней —
І Троя падала розбита...
І всі прасонячні заслони
Лягали під чужі копита!..

Ходили карлики мізерні,
Оповідали всякі байки,
Лишали в СЛОВІ підлі зерна
Від ворожбитства і до лайки...

І заповзали в душі чисті
Чужі боги, чужі кумири,
З'їдали зернята іскристі,
Лишаючи в серцях зневіру...

* * *

Так було куто тихе путо,
І народився день такий,
Що став на кручі Праславути
Жорстокий бог на ймення КИЙ!

Кий? Який?
А такий —
Підіпрись
Або бий!

У праліс
Веде біс
Ладі-Матері
Навскіс!

Хитрий біс,
Ловкий біс
Серед лип
І беріз...

Тут він жив,
Тут він ріс,
Торбу писану приніс!

Кий? Який?
А такий!
І не видно —
А тяжкий!

Як уріже по плечах —
Іскри сонячні в очах!

Ось тобі Прабатько РА —
Княжа Київська Гора!..

Бідне віче! Всенародне віче!
Залили медами всім баньки...
Вам в о р я г и
плюнули у вічі,
А синків забрали у полки...

Все походи, і бої, і мита!
Кличе Див до герцю на зорі!
Пада жниво знову під копита,
Плаче Мати-Лада на Дніпрі...

* * *

Казку забуваєте, братове!
А у казці — плин старих подій...
Ще із Пра відлунює те слово,
Як між нами поселився з м і й ...

Не один! Було їх ціле кишло.
Кий, і Щек середній, і Хорив...
Так воно у літописах вийшло,
Що той Кий наш город сотворив!

Гей, учені у слов'янськім світі
Де ж воно та видано було,
Щоб давали люди своїм дітям
Те наймення, що віщує зло?!

* * *

К и й же біс наткав оті тенета?
К и й Кащей тих Щеків нам наплів?
Накрутив і антів, і венетів
У спіралях хитромудрих слів?!

А той Київ, хитрий Київ,
Живу серцевину виїв,
Славу розпустив на світ —
«Повість вре-вре літ»...

Ах, пробачте нам ласкаво,
Вченії історики!
Нам набридла тая слава,
Всякі ті історійки!..

Все вона — церковна миша,
Що сидить під вівтарем,
Та, що в ухо тихо дише
Сипле золотим дощем...

* * *

А Хорова Хортиця
До Хорсина горнеться,
З Святослава череп зняла
Бісова затворниця!

Це тобі за тих хозарів,
Що в Ітілі ти згубив!
Це тобі за ті базари,
Що ти, князю, попалив!..

Будуть пити з череп-чаші
Хорові соратники —
Чи то кагани, чи паші,
А чи кримські ратники...

Хоро-хоро-хороше
Кашу заварили...
Святославових синків
Теж передушили!...

Х о р о м дружно привітали
Кагана Владимира,
І наложниць посилали
З Витича — до Димера!

Обнімай, забродо дикий,
Дочок Дідо-Лади!
Ти могутній, ти великий,
Маєш княжу владу!

Від боярина, від Блуда
Ти отримав княжий стіл?!
Не біда! Народ забуде!
То ж лише робочий віл!

Не умре боярин Блуд,
Переможе Лету!
Візьме в нього руський люд
Підлу естафету...

Станеш, князю, ти святим
В ері християнській.
Перетворяться на дим
Звичаї поганські...

Все до тла, все до тла
На пекельну згубу
З'їла візантійська тля
На слов'янськім дубі...

* * *

Так було. Куди від цього дітись?
Чужинецькі школи та попи
Люто гнули наші пісне-квіти
Під жало ворожої сапи.

Стало РА якимсь шиплячим с о н ц е м,
Стала ВИТА — животом, життям...
РА-СИНИ — хоробрі оборонці —
Стали для володарів сміттям...

Закипіли братовбивчі чвари
Під церковний малиновий звін.
Ра-Сини, немов ягнят отара,
Йшли до хитрих зайдів на поклін...

І вмирали Ладині онуки,
Збудувавши чужинецький храм.
І столітні розжирілі круки
Випивали очі Ра-Синам...

* * *

Йдуть зі Сходу чорні хмари...
Ой, монголи! Ой, татари!
То не люди! То — примари!
Люта кара! Божа кара!

Може й кара! Бог кара
За правічну зраду,
За Святого Батька Ра,
Та за Матір Ладу!

— Хай з'єднає новий пан
Прарусинські сили,
Знайде хай ворожий стан
Тут собі могили!

Де ж молитва, як нема
Братньої любови?!
Лише жадібність німа
Виросла із крови...

Прокотилися монголи

Ген за гори, за степи,
Залишили Дике Поле
Та вояцькі черепи...

* * *

Кра!
Кра!
Кра!
Кррра!!!
Воронам чорним славна пора!
Дикі буй-тури гасають у полі,
Виють шакали із-за Дніпра!

Княжі ублюдки на півночі дикій
Лижуть татарам немиті зади...
Божою милістю хани великі
Кинути кістку готові завжди...

Дружить із ворогом і не бідує
Хитрий пройдоха Іван Калита...
Рим небувалий тихенько будує...

Русь піднімає...
Русь — та не ТА...

В лоні чужому, в чужому погної
Вмре, перемелеться добре зерно.
Із чемерицею, із блекотою
Злучиться, може, навіки воно...

Виростуть з нього розбійники люті,
Вже ненависники древнього РА...
І понесуть вони плаху і путо
Всім, хто не зрікся любови й добра...

* * *

Ну а поки теє буде
В світі многоликому,
Заспівали знову люди
У Полі, у Дикому...

Знову давня Хортиця
До Вкраїни горнеться,
Стане вже вона віднині
Всім рабам поборниця!

Україна розп'ялася
На чотири, на шляхи...
Лізуть турки і татари,
Москалі та ще й ляхи!

Стогнуть діти у Скутарі,
Не журіться, матері!
Підшукайте добре пару,
Зачинайте на зорі!..

Гей, виховуйте ночами
Те дитя козаче...
Бо ж за новими харчами
Чорний ворон кряче!

Гук,гук!
Базавлук!
А у мене добрий лук!
Серед Січі, серед луків
Чути стукіт закаблук!

Героїчна наша Січ
Корчмами оточена...
Миша лізе в темну ніч,
Миша позолочена...

І писати вміє миша,
І військову справу зна...
Тихо-тихо в душу дише,
Радить радоньку вона...

Байда в Стамбулі висить?
Весело регоче?!
Треба так! Тихо, цить!
Одвертайте очі!

Тішить нервоньки Варшава,
Залива свинець за шкіру...
Гине Гуня — наша слава!
Наливайко? То ж за віру!

Гей, гей, козаки —
Душі янголині!
Як були ви сліпаки —
То такі й донині!

Повалили всі фортеці,
Перейшли усі мости...
Ну а мишки між собою
Не могли таки знайти!..

* * *

А Богдан? Що ж Богдан...
Богом даний гетьман...
Булава... гарний стан...
Є талант... є талан...

Як ударив буйний хміль
В серце України!
Як упала на постіль —
Так і спить донині!..

* * *

Все було, все було...
Будяками поросло...
Трин-трава, трин-трава...
Щось болить голова...

Жінко, що ти верзеш?
Похмелиться дай!..
Як стаканчик смикнеш —
Попадеш знову в рай...

* * *

Козаки? Кізяки...
То — коров'ячі стежки...
Щось там мелють про минуле
Ті учені диваки.

Ера в нас тепер яка?
Дивна і незвична!
Україна електрична
Ще й кібернетична!

В Запоріжжі ресторан,
«Січчю» називається,
Електричний Дніпрельстан
З Хортицею знається!..

* * *

А правічна Хортиця
У майбутнє горнеться!
Плюнула на козаків,
Бісова притворниця!

Молоточком тихесенько
В лоб, в лоб!
А на сцені козаченьки
Топ, топ!

По всім світі хвалять люди:
Вра! Вра!
А вороння на безлюдді:
Кра! Кррррра!!!

* * *

Годі, Мамо! Годі нам журитись!
Проминула та страшна мара.
Нову казку шепче древнє жито,
І встає над світом Батько РА.

Підемо, окрадені і голі,
Підемо, убогі і святі,
У правічне Боже Дике Поле,
Між квіти пахучі і густі...

Україна — Зоряна Дівиця —
Всіх покличе з тої далини...
І ДО НЕЇ ПРИЙДУТЬ ПОКЛОНИТЬСЯ
НОВІ ДІТИ...
НОВІ РА-СИНИ...

ВОСКРЕСІННЯ СЛОВА

Містерія

Київ, Україна
3 січня 1976 року

Спочатку було мовчання,
З мовчання з'явилося Слово,
Слово стало Матір'ю Мови,
Мова народила Людину,
Людина — батько Духу,
Дух у сяйві Слова
повертається до Великого Мовчання...

Де зачинається Слово?
Хто дав йому путь і гарт?
З якої виходять основи
Пісня, роздум і жарт?

Стежки не паперові
Слово вперед ведуть,—
Буйне дерево Мови
Корінням сягає в Суть...

Суть — Материнське Лоно
Дії, світла, життя,
Те, що над всі кордони
Творить вічне Буття!..

Слово — Дитя Великого Мовчання — заблукало на манівцях людської псевдоісторії. Сини Хаосу нав'ючили на слово вантажі безглуздя, жорстокости та суєтности, перетворили Боже Дитя на віслюка для своїх забаганок, знущань, підлих замірів та мізерної втіхи. Туман нерозуміння оповив свідомість людей, бо правдива суть Слова затьмарена брехнею й відносністю. А затьмарене Слово жити не може в світі облуди й ганьби: воно задихається і вмирає на хресті щоденного рабства, у темниці безпросвітности.

Зруйнувати домовину Слова, повернути Боже Дитя Людині, воскресити в Слові безцінну вартість Материнської Першосути — мета і обов'язок кожного творящого духу, котрий відчуває подих Мовчання.

Ходімо, побратими, ходімо, любі посестри, тисячолітніми стежками народу рідного, спробуємо розшукати на них загублені скарби материнської полум'яної Мови.

Воскресни, Огненне Слово, осяй своїм дітям шлях із в'язниці німоти у Світлицю Великого Мовчання...

Слово — диво Всесвіту.

Його появу жадають пояснити хитромудрими науковими теоріями, начіплюють на Слово безліч одежин різних епох і народів, аж доки воно забуває про своє першородство і стає кріпаком того чи іншого мовного насильника.

Слово — не раб потреби, не дитя необхідности, а Принц Всесвіту, сокровенне серце Вічного Буття. Коріневі слова в будь-якій мові не просто стихійне, волюнтарне поєднання звуків, а природне ЗВУЧАННЯ тої Першооснови, котра стоїть за явищем, річчю, істотою, суттю. Видозміна слів у різних народів — лише різне забарвлення того ж таки вияву завдяки переломленню в розмаїтих шкельцях прагнень і психік.

Зовнішній Космос (природній всесвіт) і Внутрішній Космос душі тісно, нерозривно пов'язані. Той зв'язок виявляється в слові, а опісля у думці, у дусі.

Абетка — ніби чарівна арфа. Кожна буква — струна. Сонце, зорі, дерева, квіти, птахи, ріки, моря, вітри, люди, звірі, гори, поля — весь розмаїтний світ Великої Матері — торкається вібруючих струн, творячи чаклунську симфонію Мови.

У природньому всесвіті ми знаємо ту першооснову, котра лягла підвалиною буття, стала чарівливою ниттю, що з неї зіткано наше життя: то є дарунок Світовида-Ярила, невидима Божа вібрація, вічне джерело радости, енергії, сили — ПРОМІНЬ СВІТЛА.

Променю в мові відповідає звук РА. Він і є вібраційною основою абетки, котра збуджує до дії, до життя інших своїх братів, напоює їх силою і певністю, радістю і повнотою вияву. Доки людина не оволоділа в дитинстві звуком РА, вона інтуїтивно відчуває, що мова її ще неповноцінна.

Могутній вібраційний звук РА і стає по праву першонародження символом сонця, світла, радости.

Бог Сонця РА відомий всім народам.

Самоназва сонця — РА — могла зникати, замінювалася іншими (Світовид, Ярило, Сонце, Дажбог і т.д.), але всі мовні сонячні діти залишилися в душі народу протягом тисячоліть. Гляньмо...

РАДІСТЬ — РА-дасть, РА-дає, тобто це почуття, яке дає РА, світло, сонце.

РОБОТА (інші форми РАБОТА) — РА-бути, бути в обіймах РА, буття радости, світла, надхнення. Так високо пращури оцінили роботу, творчість, як продовження місії сонячного променя на землі. Ось чому РАБ, РОБІТНИК, ТВОРЕЦЬ — істинні діти Сонця, його воїни, його виконавці, його промені. Ось чому за ними майбуття, а не за тими, хто віками визискував їх, не маючи повноважень РА-СВІТОВИДА. Оскільки РА є основою самого буття, то перемога робітників, творців неминуча, а поразка синів темряви — лише справа часу.

РАЗУМ (РОЗУМ) — дивовижне поєднання понять УМ (уміти, збагнути, оволодіти) і РА (РО). РА з Ум — дають Людину Мислячу, котра дарунок світла — РА — сполучає з умінням творити, поєднувати хаотичні елементи стихій у гармонію осмисленого буття.

Це слово, крім ознаки наявности осмислення, усвідомлення, творення,— означає і об'єднання (РАЗОМ, тобто, воєдино, вкупі). Отже, місія Розуму є всеоб'єднання світу, всіх його проявів. Людині Мислячій доручено бути господарем, будівником Космосу.

РАЗ — початок лічби. Воно природно бере початок від Сонця. Кожен бачить *єдине* джерело буття щоденно, тому звук РА законно очолює число.

Разом з тим пращури інтуїтивно відчували небезпеку роздрібнення світу, тому:

РАХУВАТИ — це РА-ховати, затемнити єдиний промінь, подрібнити його в нескінченних проявах розділеного світу (Розділити — це РА — ділити).

РАДА — від слова РАДІСТЬ. Радитись — це опромінитись РА, радістю, об'єднатися в спільному прагненні знайти основу, прийняту для всіх. Не може бути злої ради, бо це вже ЗРАДА, тобто відхід від РАДИ, РАДОСТІ, від РА. Отже, зрадники прирікають себе на вічний загин, бо вони перестали бути синами Світла, розірвали пуповину РА.

Не вживайте поєднань *погана порада, недобра рада* тощо.

Рада, порада можуть бути лише світоносні, добрі, щирі, сердечні.

РАЯТИ, РОЗРАЯТИ — вернути в душу людини РА, світло, радість.

РАЙ — країна Світовида, Сонця, РА, казкова країна щастя.

РАЙДУГА — світоносна дуга, ворота РА, брама Сонця.

РАНОК — схід РА над світом.

РАЛО, РАЛИТИ — орати землю (О-РА-ТИ), підготувати її до весняної, сонячної пори, пори РА.

ПОРА (по-Ра, після РА), час після сходу РА, коли людина зобов'язана встати до праці. Пізніше слово «пора» стало універсальним, кажеться, мовиться навіть «нічна пора», а це неможливо по суті слова: ПОРА — лише сонячний ранок. Ось чому «на порі» — це означає в розквіті сил, в повноті радости, творчости, життя.

ПАРУБОК — юнак, котрий на порі, готовий до одруження, що шукає собі пари.

ПАРА — подружжя, об'єднане променем РА, освячене вогнем. Хлопець і дівчина прадавніх часів питали одне одного:

— Ти радий мені?

— Радий!

— Ти рада мені?

— Рада!

— Стрибнеш зі мною через РА?

— Стрибну!

Вони бралися за руки, стрибали через буйне багаття і ставали ПАРОЮ, обвінчаною богом РА.

ПРА — найдревніший, найдавніший. Той, що почався ще в епоху РА — Першосвітла. Ось чому:

ПРАЩУР (П-РА-ЩУР, Пра-чур). Чур — хранитель роду, предок. Пращур — сонячний предок.

РАМА — маючий світло, той, хто несе промінь РА. Прекрасне поєднання понять МА (мати, володіти, бути в наявності) і світла РА. В нашій мові лишилося лише побутове значення цього слова (віконна рама, що пропускає світло в

хату). Певно, візантійська навала винищила першородне поняття, котре, все таки, лишилося на сході в епосі про героїчного Раму, посланця сонячного бога Вішну, котрий утвердив сонячний культ у герці із Раваною — втіленням темряви і зла. (Вішну — це Вищий. Вишній, горішній, тобто, знову той же таки РА).

ПРАВДА — слово, котре вживають всі жреці релігій, всі соціологи, всі філософи, всі апологети містичних чи політичних вчень. Мається на увазі (в більшості) правда, як точна інформація, відомості про те чи інше явище, ситуацію, подію. Але це лише поверхове значення дивовижного слова, котре складається з:

ПРА — тобто найдавніший, той, що народжений від РА і
ВЕДА — знання, розуміння.

Отже, правда — це глибинне, вічне, першородне знання, притаманне самому Буттю.

Разом з тим:

КРИВДА — це і криве знання, і прикрите (КР), і вкрадене.

РА, РО, РУ входило в мову пращурів не лише як основа вогненосности, чистоти, вірности, сонячности, а й як єдність, об'єднання, зведення докупи різних чинників, або як ознака спільноти, рідности , єдинокровности.

Наприклад:

БРАТ, СЕСТРА — це безсумнівне родичання через РА, тим більше, що — РОДИТИ — це ДАТИ в світ нове РА (РА — дати), звідси — РІД (РОД), НАРОД, РОДИНА;

РЯД — як зведення роздріблености у спільну шеренгу, випрямлення;

ПРЯСТИ — готувати спільну нить з розтріпаного волокна;

СТАРАТИСЯ — діяти для РА;

ОБРАТИ — взяти за основу РА.

Можна знайти безліч слів у рідній мові, у мовах інших народів, котрі непоборно ствердять вібраційну суть втаємниченого звуку РА (РО, РУ, РЕ, РІ), але справа не в

нагромадженні прикладів, а в знаходженні ключа розуміння того, що МАЄ БУТИ ЗБАГНУТЕ КОЖНИМ ТВОРЦЕМ: МОВА Є ПЕРШОЖИТТЯ НАРОДУ, І САМЕ ВОНА ФОРМУЄ ДУХ НАЦІЇ. Хто зрікається рідної мови, той перестає бути Людиною.

Ходімо далі. Розглянемо, яка основа лягає в динаміку буття? Безумовно, рух.

РУХ — основний прояв РА у зовнішньому світі. Звідси:

РУКА (ру-х-а) — орган людини, який рухає, діє, творить;

РУШАТИ, РУШИТИ, РУШЕННЯ — мінлива гра поняття, як в напрямку творчому, так і в руйнівному;

РІКА — рух води;

РІК — рух часу;

РІЧ, РЕКТИ -- рух мови;

РОК, РОКОВАНІСТЬ — течія долі.

Межа, до якої сягає РА — це КРАЙ. Звідси КРАЇНА — земля, напоєна силою, полум'ям, щедрістю РА, земля, рідна для даного народу. Ось чому УКРАЇНА, УКРАЙНА — дивовижна, сокровенна самоназва, в якій безодня значень. Це і земля, не обмежена видимими кордонами, а та, котра кличе до РА, вслід за сонцем, це і РАЇНА — багата, сонячна; це і УКРИТА, невидима, прихована в лоні РА. УКРАЇНА — це не стільки географічний терен, держава, сукупність степів, лісів та рік,— а, передусім, духовна країна Свободи, Радости, Мужности, Пошуку — небесна країна РА.

Саме тому козаки Січі Запорізької боронили не якісь там межі землі, а головну суть свого буття, буття Украйни — ВОЛЮ, РАДІСТЬ НЕПІДЛЕГЛОСТИ. І тому вони могли відтворити, відродити НОВУ УКРАЇНУ де завгодно — на Дунаї, в Малій Азії, на Кубані, в Америці, аби лише вдалося зберегти Зерно Свободи. Як відомо, цього не сталося, земні козаки загинули навіки, а небесні, легендарні, пісенні рушили шляхом РА у вічну мандрівку до НЕБЕСНОЇ УКРАЇНИ.

ПОРА І НАМ ЗА НИМИ, любі Брати, кохані Посестри!

Ра Святий, прийди у нашу хату,
Розбуди нещадно і зігрій,
Хай всміхнеться Вічно Суща Мати
Усміхом кохання і надій!

Хай у небі, на землі, в безмежжі
Загримить всепереможне РА!
Темні розпадаються мережі —
НАРОДИЛАСЬ РАДОСТИ ПОРА!

А тепер, побратими й посестри, перейдемо до укладення невеликого словника, в якому спробуємо прослідкувати утворення пишних китиць, ґірлянд, віток слів, від первісних, кореневих понять, котрі випливають із самої суті буття.

За яким принципом укладати словник? За абетковим? Але ж у житті, в природі такого принципу немає?! Космічна Першосуть, котра розгортається в бутті Людини й Природи, не знає і не має деспотичних програм; вітки її Древа розкриваються по глибинному закону родинної послідовности, любовної спорідненості, а, насамперед, важливости тої чи іншої частки буття, котра має проявитися тепер, в цю мить, в цьому місці. Наприклад, коли розпукується зерно, то воно внедряє в землю корінець, щоб дати паросточку опертя: змінити послідовність цих проявів неможливо. У мові — те саме: є слова-корені, на них опираються інші слова, котрі творять стовбури, гілки, вітки, а потім і листя та квіти велетенського Древа. Це такі слова, як БУТТЯ, СУТЬ, ВЕЛИКИЙ, МАЛИЙ, РУХ, ГОДІ і т.д. Значення РА ми вже збагнули в заспіві до словника.

Коли пращури вийшли з лона Великої Матері — Лади, Слави, Живи — то первісні парості звуків гуртувалися, наростали довкола урочистого кореня Р: всі голосні просто таки липли до цієї могутньої вібрації, творячи найважливіші поняття: АРА, УРУ, ОРО, ІРІ, ЕРЕ. З цих звукосполучень ми й почнемо наш СЛОВНИК РА, Словник Радости.

Арї, райці чи ірійці, де ви?
Лиш у мові пломенять сліди...
Зерна обтрусило буйне Древо,
А саме пропало назавжди.

> *Не пропало! Повстає у Слові,*
> *У піснях, леґендах і казках.*
> *Скоро, скоро загримить ізнову*
> *Під полками Рами битий шлях!*

* * *

Віто, Віто — життєдайна сило,
Заховалась Ти у глибину.
У словесну запхано могилу
Душу Світу вічно-вогняну.

> *Воскресай, пресвітла Діво-Мати,*
> *І життя нетлінне розбуди!*
> *В зореносних, огнетканих шатах*
> *Із глибин незмірности гряди!*

СЛОВНИК РА

А-а-а! Першонароджена голосна. Перший паросток мови, котрий одразу ж опирається на корінець Р.

АР. АРА. Перша тріяда, священна трійця Мови, таємниче зерно Внутрішнього Космосу Душі. Від цього зерна починається мова. А оскільки мова формує Людину, то Людина й називає себе дитиною АРА, арійцем, сином Вічного Вогню, Світлоликого Сонця-Ра, променем Незримого Багаття.

Але звук А — Першонароджений, він — Дитя Боже, його не можна оголювати перед стихіями ще хаотичного світу. Інтуїтивно розуміючи це, пращури наші заховали священну тріяду в покривала вторинних звукосполучень (жар, кара, мара, дар і т.д.), а там, де А мусило стояти попереду, вони поставили один з останніх звуків, котрий означав саму Людину, Особу — Я. Це й означало, що А — Син Бога, схований в Я, прикритий ним, захищений від навали стихій. Прекрасно це ілюстровано в чарівній народній

колядці:

В яслах народила,
Сінцем притрусила
Господнього сина...

Саме так! Мати Світу з болем відпускає в світи хаосу та битви своїх синів, одягаючи їх в шати видимої природи (дерева, трави, птахи, звірі, людська плоть і, нарешті, мова, як могутній голос того Сина Ра, котрий складає нашу Внутрішню Суть).

Отже, Я прикрило своєю плоттю А, захистило його заборолом, твердинею інших звуків. Рідна мова УКРАЙНИ священно берегла цей заповіт пращурів, і лише пізніше, коли голос першопредків загубився в далині, ми впустили в огненні шеренги Мови чужаків, покручів з інших країв, таких як: авторитет, аборт, агностик, актуальний, акція, акт, антиномія і так далі, і тому подібне.

Полум'яність, пружність, життєвість мови стала зникати, замість природности, нерушимости вияву ми стали вдовольнятися приблизністю, штучністю, псевдомудрістю чужинецьких слів. Чи не пора звільнитися від них навіки? Чи не пора згадати заповіти пращурів і оберегти святу тріяду АРА від синів хаосу?

Пращури не називали себе арійцями. Це можна бачити з того, що всі споріднені з АРА слова прикриті символом Особи — Я.

ЯРИЛО — сонце, бог Світовид, Дажбог, пломеніюче джерело життя в небі. Яке могутнє слово! І які повнокровні, нерушимі гірлянди слів воно породило!

ЯРИЙ — сонячний, вогняний, нестримний;

ЯРІТИ — пломеніти;

ЯРИНА — сонячний, весняний посів;

ЯРКИЙ — сліпучо-ясний. (Ми даремно відмовилися від цього чарівного слова);

ЯРМО — навіть це слово, що стало ознакою рабства, означає засіб для оранки (ЯРАНКИ) землі під ярину;

ЯТРИТИ (ярити, наярювати) — допікати, розпікати;

ЯРИТИСЯ, РОЗ'ЯРИТИСЯ — шаленіти, лютувати, набиратися вогню, мужности, відваги.

Отже, ми не арійці: тим словом назвали себе чужинці, вороги Сонця, ті, котрі завжди змагалися з Синами РА.

Ми — ЯРІЙЦІ. Ми — РАЙЦІ. Ми — ІРІЙЦІ. ЦЕ — останнє — найточніше, бо слово ІРІЙ — далечінь, глибінь, безмежність, той край, куди йде Ра-Сонце, Ярило,— породило багато-багато прегарних слів, котрі ми вже промовляли мертвими вустами, не відчуваючи, яка полум'яна сила закладена в них. Гляньте самі!...

ІРІЙ — далечінь, невідома земля, неокраєна глибінь, невивчена країна, неохопна просторінь: туди мандрує ЯРИЛО-РА, туди ховаються вдень зорі, туди летять птахи, туди прямують душі людей, коли їх закликає до себе, на нову РА-СТЕЖКУ великий пращур-Світовид.

Саме цією дорогою, вслід за РА, повів свої загони за мрією воєвода РАМА. Той шлях вивів його через хребти Кавказу до плоскогір'я ІРАНУ (країна ірію), а далі — через ріки Інд, Ґанґ в долину між найвищими горами світу, де було засновано могутнє царство Яр'яварта.

ВАРТА — зберeглося в рідній мові теж, як чатування біля АРА, біля вогню. Отже, ЯР'ЯВАРТА — твердиня яріїв, іріїв, синів РА. Там пощастило нащадкам РАМИ зберегти скалки прадавніх ВЕД, батьківських традицій, втаємничені манускрипти філософських прозрінь тих далеких часів, коли суть світу огненно розкривалася перед щирими (Щ-ИРИ-ми), тими, що бачать далеко очима наших предків.

А на материнську землю, РУСЬ-УКРАЙНУ, котилися й котилися хаотичні, злобні вали напасників, завойовників, щоб знищити синів Світовида, їхню сонячну культуру, їхню ПЕРШОМОВУ. Який жахливий історичний герць! Які втрати! Яке обширне поле, вкрите трупами вояків, зрадників, безликих боягузів, перероджeнців, духовних сліпців та поодиноких героїв! Дим над згарищами, туман над мертвим полем, і навіть вороння вже не каркає над трупами, бо звикло випивати очі звитяжців, а нині довкола трупи сліпців, у

котрих замість очей були при житті глибокі пустоти!...

На що ж опертися, щоб повернути рідній землі ЯРУ СИЛУ?

Лише на РА, на його одвічну зброю — МОВУ, в котрій він заховав полум'яні стріли та списи! Недаром же СИН РА — ТАРАС, **КОБЗАР УКРАЇНИ** сказав пророче:

> Возвеличу
> малих отих рабів німих,
> Я на сторожі коло них
> поставлю СЛОВО...

Прилітайте, прилітайте здалека, птахи великого РАМИ, принесіть на крилах своїх вістку від ЯРИЛА. Прилітайте з таємного ІРІЮ:

ЗІРКА — та, що сяє з ІРІЮ, здалека, з глибини неба;

ЗІР — те, що дозволяє, дає можливість дивитися в ІРІЙ, очі людини — фізичні й духовні, котрі пізнають невичерпну глибінь природи;

СІРИЙ — мряка, туман, схований ІРІЙ;

ВІРА — почуття, притаманне душі, серцю, котре веде нас в ІРІЙ, в безодню пошуку, почуття, котре не вимагає доказу, а випливає з самої суті буття;

МІРА — те, що обмежує ІРІЙ, дробить його для вивчення, вводить в число, вагу та в інші визначники;

ОБРІЙ — обрис ірію, коло, доки ми можемо заглянути в ірій;

ДІРА — отвір, що веде невідомо куди;

ЩИРИЙ — відкритий до ІРІЮ, завжди готовий слухати голос безміру.

Бачимо, як слово ІРІЙ, ознака безміру, всесвіту в його незмірности, природно лягло в основу філософських узагальнень пращурів. Вони виводили космогонічні поняття не з штукарських, хитромудрих, псевдологічних побудов, а з першородних відчуттів серця й розуму, котрі бачили правду буття ТАК, ЯК ВОНА Є, як бачить батька й матір дитя, котре починає вчитися розмовляти:

ЗВІР — ЖВ, від слова Жити, з додатком ІР,— означає «той, що живе далеко, в невідомості»,

ПРІРВА — невимірна глибінь;

ПІРНУТИ — заглибитися;

МИР — все, що далеко, в стані єдності, спокою, злагоди, означає і стан дружби, і взагалі всесвіт.

Наведемо лише для прикладу жменьку корінevих слів від основного поняття ІРІ, але кожна мисляча людина може збагнути, як багато живих віток та листків відгалузилося від них, творячи древо мови.

Вище ми зазначили, що першонароджену трійцю АРА пращури сховали в тканину слів. Але ознака вогнености, завершености, ярости, єдности, цільности, спільноти, мужности і, нарешті, майстерности у всіх творчих виявах, неодмінно супроводжується цим звукосполученням:

ЖАР — слово прадавнє. Хто мав жар, той був з вогнем. З жару роздувалося багаття — АР;

ПАРА — над аром, над вогнем, а хлопець та дівчина, що стрибали над АРОМ, називалися парою;

ДАР — цінне, щире, чисте, дороге приношення.

ДОРОГЕ — теж від ДАРУ, але воно спочатку не означало цінність грошову чи якусь іншу, а лише духовну, сердечну;

ЧАРИ — наука про таємничий плив на людину намови чи певного зілля, приготованого над вогнем, а ЧАРОЮ досі називають в деяких селах України сковороду.

ЧЕРІНЬ — як і чара, черінь означає сковороду;

ЦАР — той, хто володіє чарами влади (ЦАР-ЧАР) та суттю вогненної сили — АРА. Хто володів такою силою переконливости та мудрости, ставав водієм, царем. І саме слово «володар» означає те саме — ВОЛОДІТИ АРОМ, ще одне тотожне поняття — ГОСПОДАР.

ЗНАХАР — той, хто ЗНАЄ вогняну науку, а вогняними, тобто АРНИМИ, були всі тайни лікування, ворожіння, поклоніння прадавнім богам.

СТАРЕЦЬ — СУТЬ АРЕЦЬ — людина, котра,

проживши вік, сповнена мудрістю АРА. Після введення візантійства це слово стало лайливим, презирливим, хоч воно означало в епоху сонячного культу мудрих мандрівних людей.

ЖАРТИ, ЖАРТУВАТИ — веселитися, тішитися, бути щирим, сміхотливим, вогняним; по цьому слову видно, що пращури не знали злих жартів, поганих жартів. Жарт може бути лише доброзичливий, хоч і пекучий;

ГАРНИЙ — ясний, чистий, красивий (знову ж таки РА);

КАРА — відправити К АРУ, спалити, знищити;

МАРА — приховування світла, вогню, ясности, сонця. Якщо РА стоїть спереду, як в слові РАМА, то це означає перемогу, першість світла, а якщо М, МА — то це перевага темряви. Наприклад, МРЯКА, ХМАРИ, МОРОСЬ, МОРОК, МАРНИЙ (тобто безнадійний). Навіть МРІЯ — те, що заховане в далекому ІРІЮ, те, що ледве видно. Але в ІРІЮ ще видно, хоч і дуже далеко, отже за мрією йдуть, щоб досягти її.

ГОНЧАР, ЧИНБАР, ТЕСЛЯР, СТОЛЯР, БОНДАР — та інші назви майстрів майже завжди закінчувалися на АР, як ознака завершености, досконалости, АРНОСТИ.

СТАРАННІСТЬ, СТАРАТИСЯ — невтомно, як вогонь, як АР, творити працювати.

ГАРЯЧИЙ — ясно без зайвих слів. ВАРИТИ — теж.

ВАРТИЙ, ВАРТА — слова ніби різні, але вони тісно зв'язані між собою, бо ВАРТА — це чатування біля вогню, захист АРА, а вартість має лише те, що захищене.

ГАРТ, ГАРТУВАТИ — випробувати, зміцнити вогнем;

КАРБУВАТИ — спочатку було «випалювати вогнем»;

МАРНУВАТИ —спопелювати, розтринькувати;

ЗМАРНІТИ — худнути під впливом життєвого горіння, а разом з тим перетворюватися на ПРИМАРУ, різко змінитися на гірше.

Проте, досить наводити приклади. Ми не волімо охопити всі можливі значення і прикладення вогняної трійці АРА. Це зробить кожна мисляча людина, зацікавлена в очищенні рідної мови від безглуздих покручів...

Перейдемо до освоєння ще кількох коріневих понять, котрі являються незамінними в формуванні цілої лавини слів.

Наприклад, БУТТЯ.

Кожному ясно, що це — основа основ і для осмислення життя Людини у Всесвіті, і для визначення тих чи інших явищ, відповідно до їх життєбуттєвої значимости.

БУТИ (древня форма БЫТИ) — означає «знаходитися тут, усвідомлювати себе наявним в житті світу», але разом з тим і багато іншого, як от:

БИТВА — герць за ствердження буття, а саме, Буття — це вічний бій з силами хаосу і темряви;

УБИТИ — усунути істоту з буття;

БАТЬКО, БАТЯ, АТА, ТАТО, ОТА — той, хто дає буття, хто зачинає життя. Тут ми маємо можливість збагнути прекрасні слова — поняття ОТАМАН і ГЕТЬМАН (ГОТАМАН); ОТА, АТА — батько і МАН — Людина. Отже, *вождь людей,* батько людей.

Ми в історичному поході втратили слово МАН, МАНУ. Воно лишилося тільки в слові МАНДРІВНИК, МАНДРУВАТИ (людина, що йде за РА, за сонцем), або МАНИТИ (кликати, звати), або навіть МАНА (як примара, обман).

Чітко можна прослідкувати вплив візантійства, котре прискорило деґрадацію священних древніх понять, що залишилися тільки на Сході: МАНУ, першопредок людей, Людина з великої літери, АТМАН — ПЕРШОДУХ СВІТУ, що веде людство по шляху Буття.

Проте, у лицарів Запорізьких збереглося священне визначення понятття ОТАМАН, і це ще раз підтверджує, що саме тут, в УКРАЙНІ, була колиска РАМИ та його сподвижників.

ДБАТИ — діяти, щоб бути.

БАГАТТЯ — БОГ АТА, Бог-Батько. Таке чарівне визначення дали вогню, полум'ю наші пращури, бо, справді, без вогню не була б сформована Людина.

БУДУВАТИ — творити для буття.

БУДУЧЧИНА — те, що має БУТИ (Майбуття).

СВОБОДА — дуже прадавнє слово, складається з понять СВІЙ, СВОЄ і БУТТЯ, БУТИ. Отже, СВОЄ БУТТЯ, незалежне ні від кого. Ще одне визначення — САМОПРОБУДЖЕННЯ — теж походить від БУТТЯ, бо лише той, хто не спить, по-справжньому відчуває Буття.

БАДЬОРИЙ (будьорий) — пробуджений, несплячий. Це поняття понесли наші предки на Схід, звідки воно вернулося до нас леґендою про БУДДУ, а Будда — пробуджений, просвітлений, чатуючий.

При переході Б в П виникає ще одна гірлянда слів, дуже ґарних і глибоких: ПУТЬ, ПУТТЯ і т.д.

ПУТЬ — дорога Буття. Щоб бути, треба вічно йти, рухатися.

ПУТТЯ, ПУТНІЙ, ДО ПУТТЯ — те, що годиться для буття, для життєвого шляху.

ПУТО — те, що не дає рухатися, вийти в путь.

Від БУТТЯ народилася також чарівна гілка: ВІТА, ЖИТТЯ. Наша мова не зберегла це слово в його першозначенні, але воно міцно вросло в безліч необхідних, живих донині слів та понять.

ВІТАЮ, ВІТАТИ, ПРИВІТАТИ, ПРИВІТНИЙ — все це означає життєдайний, має значення життєдайности.

СВІТ (с-віт) — означає ВСЕ ЖИТТЯ. Предки так і розуміли, що вся видима природа — єдина жива істота.

СВІТЛО (з вітою, з життям) — те, що несе життя. Вражаюче мудре прозріння, до якого ми на основі наукової аналізи прийшли тільки недавно: життя на землі породжено світлом. А про те, що пращури знали, як саме енергія променю засвоюється на землі, свідчать слова:

ВІТТЯ, ВІТИ — життєдайні, ті, що засвоїли, прийняли С-ВІТЛО;

КВІТИ — ті, що несуть в собі життя;

ВІТЕР — життєвий, енерґійний;

ПОВІТРЯ — теж життєдайне, бо без нього нема життя;

РОЗВИТОК — розкриття ВІТИ, ЖИТТЯ, котре заховане в зерні, в яйці або в пуп'янку рослини, птаха чи

істоти, чи навіть в Яйці Всесвіту, як про це мислили наші предки;

ВИТИСЯ, ВИТОК — теж зв'язано з ВІТОЮ, бо пращури, безумовно, знали про спіральний хід розкриття життєвих потенцій;

ЗВІТУВАТИ — оповідати про життя;

СОВІТ, СОВІТУВАТИ — допомогти в житті. Даремно гадають, що це російське слово — наш народ ніколи не зрікався його. РАДА — хоч і близьке поняття, але незміряно глибше, ширше, космічніше.

Ясно, що від цих слів кожен виведе безліч похідних, які іскряться в нашій мові, показуючи її глибінь і мудрість предків.

Від ВІТИ, а отже від буття походить також група слів, зв'язаних з понятям ВЕДА, ВІДА — тобто знання про всесвіт. Адже процес ВЕДИ, ПІЗНАННЯ, ВІДАННЯ нерозривний з БУТТЯМ, З ВІТОЮ, З СВІТЛОМ, з можливістю ВИДІТИ, БАЧИТИ ЗАКОНИ ЖИТТЯ.

До візантійської навали, котра знищила пращурівську культуру і все, що було з нею пов'язане (традиції, перекази, пісні, казки, засоби письма, храми сонячного культу), мудрість віків передавали від покоління до покоління ЗНАХАРІ, ВЕДУНИ і ВІДЬМИ. Про знахарів ми вже казали (той, що знає науку вогню), до них ще ставилися поблажливо. А от на долю ведунів та відьом дісталося безліч лих — цим найменням називали всіх чоловіків та жінок, котрі зберігали крихти прадавнього знання.

Адже

ВЕДУН, ВІДЬМА — це ті, хто відає, хто має (МА) веду, знання.

ВОДІЙ (ВЕДІЙ), ВОЖДЬ — також походить від ВЕДИ і ВІТИ, бо лише той може бути ВОЖДЕМ, хто ВІДАЄ ЖИТТЯ (ВІТУ), хто ВИДИТЬ далеко, хто знає, якими шляхами ВОДИТИ.

Закони дивовижної видозміни слів, але також і їхню неодмінну спільність в походженні показує слово, яке ми вже згадували:

БАТЬКО. Ось трансформації цього слова: БАТЬКО,

БАТЯ, ТАТО, АТА́, ОТА, ОТЕЦЬ, ВІТЕЦЬ. Всім ясно, що БАТЯ від БЫТИ, БУТИ, а ВІТЕЦЬ од ВІТИ, ЖИТТЯ. Так замикається коло єдности між всеохопним буттям всесвіту і життям людини.

Перш, ніж перейти до розгляду інших корінevих груп слів, подумаємо, як саме народжуються слова від спільного зерна, скажімо, такі понятття, як горішній, долішній, і все, що зв'язане з ними. Все відбувається природно просто: найближчими, найжиттєвішими у всі віки для людей були вогонь і вода. Горіти — від АР, це вже ми знаємо. Пращури спостерігали, що полум'я завжди лине в небо, отже напрямок *горіння* і став горішнім, що дало назву: ГОРА, ГІРСЬКИЙ, ГОРБ.

Вода ллється (ли-ється) вниз. Той напрямок названо дольним (ДЕ ЛЛЄТЬСЯ). Звідси ДОЛИНА, ДОЛОНЯ і т.д. Від горіння також походять ГОРЕ (пече, як вогонь), ГІРКИЙ (теж пекучий), ГІРШИЙ та інші.

Це показує, як пращури підмічали споріднені явища і природно, інтуїтивно давали їм назви, котрі нерушимо відповідали їхній суті...

До речі, про слово СУТЬ. Воно означає основу явища. речі, істоти. Народ спочатку додавав слово «суть» до тих понять та слів, які хотів підкреслити, як головні, визначальні, а пізніше «СУТЬ» почало зливатися з коріневим словом, творячи спільність, наприклад:

СТАРИЙ (СУТЬ АРИЙ, тобто мудрий, завершений), ми вже казали про це;

СУТІНЬ — на суті тінь (в даному разі суть — це світло, світло затьмарене, отже настали сутінки);

Оскільки СУТЬ означає НЕРУШИМІСТЬ, то народжуються відповідні слова:

СТІНА, СТІЛ, СТАН, СТАВОК, СТАВАТИ, ПОВСТАННЯ — в корені всіх цих слів СУТЬ, котра підкреслює, що ця річ чи явище стійкі, надійні, нерушимі.

Ходімо далі й визначимо ГОЛОВНІШІ слова й поняття, що творили та творять наше мислення, а отже сприйняття й формування Буття.

ГОЛОВНІШИЙ — від слова ГОЛОВА. Отже, треба

визначити походження слова ГОЛОВА.

ГОЛОВА — безумовно, це найдревніше слово, поряд з РА, ВІТА тощо. Пращури прекрасно знали значення голови, її функції, її ролю в творенні усвідомлення Буття — і в позитивному, і в неґативному пляні.

ГОЛОВА — складається з двох слів: ГО (гея-земля, грецькою мовою — гйо або гьо) і ЛОВИТИ. Отже, СФОРМОВАНИЙ ЗЕМЛЕЮ ВЛОВЛЮВАЧ ПОЧУТТІВ. А ЛОВИТИ походить від ОВ — яйце. Звідси — ОВИД, ОБІД (до колеса), ОБІДДЯ, ОБВОДИТИ, ПОВНИЙ (п-овний, круглий). ЛОВИТИ — це Л-ОВИТИ, вводити в коло потреби, затримувати. Значить, ГОЛОВА — ЗЕМНЕ ЯЙЦЕ, де зароджуються почуття первісного сприйняття світу. Але, оскільки все затримане, ув'язнене, не може бути вільним , самим собою, то ясно, що почуття людини розірвані, розп'яті, роздрібнені на частки. Цільність Всесвіту зникає. Промінь Ра, котрий ввійшов у земне тіло, затьмарився, вмер, пропав. Доречі, *розіп'ясти* зовсім не означає прибити до хреста, бо було б *четвертувати*. А РОЗІП'ЯСТИ — це РОЗДІЛИТИ НА П'ЯТЬ. Отже, ГОЛОВА розділяє єдність світу на п'ять почуттів. Це знали наші пращури-мудреці — ВЕДУНИ. Від них це знання було запозичене, передане на Схід арамейцям (АРА-МА, той, що з РА, син РАМИ). Пізніше його привласнили древні раввіни, трансформували для своїх цілей. Проте основна думка ясно вирізьблюється. ГОЛОВА або череп по арамейському ГОЛГОФА (майже точне звучання). Там розпинається Син Ра, там же його мучителі ділять між собою ц і л ь н о т к а н и й х і т о н (отже, руйнують єдність світу). Проте, коли форма, яка поглинула світло РА, розпалася, лягла в землю, ПЕРШОПРОМІНЬ повстає в усій красі та могутності щоб повернутися до БАТЬКА — РА.

Всім відомо, які страшні перетворення пережила протягом тисячоліть ця прекрасна містерія ДУХУ, як вона полонила людей, спотворивши головну ідею сонячного культу РА.

Ту ж саму драму відображено в сказанні про Голіяфа й Давида.

ГОЛІЯФ — велетень, якого ніхто не може здолати, та ж сама ГОЛОВА-ГОЛГОФА, котра всіх розпинає, вбиває, обманює. Виступає супроти велетня ДАВИД (ДЕВИД — син Світла, бо Дева, Діва — це божественний, променистий, світлий, чистий). ДАВИД вбиває насильника з допомогою ПРАЩІ (ПРА-ЩУР), тобто з допомогою одвічного знання Ра.

Те ж саме й в сказанні про САМСОНА (САМ і СОНЦЕ), котрого вороги полонили і відтяли йому волосся (символ променів). Знову роздрібнення єдности світла. Вороги змушують осліпленого Самсона (поховане світло) грати їм (символ підневільної творчости світлих сил). Але богатир, знайшовши точку опертя, руйнує палац ворогів і нищить всіх їх. Та сама ідея визволення через руйнацію форми, котра полонила суть.

До речі, ХРИСТОС, КРІШНА, ХРЕСТ — означає ПРИХОВАНА або ЗАХОВАНА СУТЬ, поглинута суть (ХР і СТ). Таким чином стає ясною вся вражаюча тисячолітня містерія Людини, в голові і серці якої відбуваються вселенські трагедії Буття. Не потрібно робити з Космічного Дива містичних жупелів, котрі привели до кровопролиття і обману, до створення безлічі принизливих культів, що зробили з Людини мізерну ляльку кровожадних «богів».

Проте, може, хтось зауважить, що ГЕЯ не слов'янське слово? Мовляв, наше слово — ЗЕМЛЯ. Це не так. Земля — пізніше поняття, і воно не мало спочатку космічних маштабів, адже земля — це і просто грунт. ЗЕМЛЯ — це ЗОО і МА, *та, що має життя*. А ГЕЯ-ГО — це вже вселенське поняття, котре вбирає в себе і значення плянети, і матерії, і живої суті світу, що проявляється в безлічі різних створінь. У нашій мові значення ГЕЯ — ПЛЯНЕТА не збереглося, воно перейшло в Елладу (знов таки наше слово, котре означає ЛАД, спільність, спілку міст-полісів), але збереглися похідні визначення, такі як:

ГОДУВАТИ — тобто ГО-ДАВАТИ, ГО ДАЄ. Предки знали, що Земля — Го — єдина годувальниця, що дає їжу, тіло, притулок, спокій, вдоволеність. Тому з'являється прекрасне слово, котре означає завершеність, самодостатність.

ГОДІ — це досить, не треба більше, наявність повноти. А далі ціла лявина слів:

ГОДИТИ — вдовольняти;

ГОД — повний цикл обігу Землі-Геї довкола сонця;

НЕГІДНИЙ — незавершений;

ПОГОДА, НЕГОДА — різні фази стану природи — приємний і неприємний;

ЗГОДА — об'єднання в спільноту почуттів і думок людей;

ЗЛАГОДА — тобто заборона для зла;

ЛАГОДИТИ — відновити цільність, єдність чогось. Отже не може бути поганого лагодження, а лише ГОДНЕ...

Друга вітка від ГО — ГЬО — ГЕЇ дає теж цікаві вислови, котрі підтверджують прадавній культ і значення цього поняття:

ГАЙ — ліс, хаща, зарості, котрі завжди вважалися нашими предками шатами Матері-Землі. Звідси вже інші слова, споріднені: ГАЙВОРОННЯ, ГАЙОВИК, ГАЇР, ГАЙСТЕР, а далі:

ГАЙНУТИ — повіятися, щезнути в хащах життя, звідси:

ГАЙДА — іти по землі, ходімо, рушили вперед, хутко, нестримно;

ГАЙДАМАКИ, ГАЙДУКИ — вільні люди, що мандрують по землі, лісові, гайові люди. Але:

ГАЯТИСЬ — це зупинятись, марнувати час, отже:

ГО, ГАЯ, ГЕЯ — це непорушність, сталість, бо земля завжди на вид спокійна, недвижна, а

ГАЙ і ЙДЕ — це порушення спокою, рух вперед;

ГОЙДАТИ — це теж дати рух, вивести з спокою;

ГЕЙ, ГОЙ — вигук, що означає «вперед».

Цікаве також походження слова «ґой», яким євреї називають не іудеїв. Безумовно, це означає Син Землі, хлібороб. Тим більше, що євреї завжди вважали себе пришельцями на Землі, отже всі інші племена були для них «ґої» — земні.

Вернемося до визначення головних слів, які дадуть ключ до похідних, другорядних понять.

Звідки взялося слово БОГ? Що воно означає? На це питання не можна відповідати, притягуючи теологічні догми ортодоксальних, загальновідомих релігій. Поняття БОГ у нашій мові було ще до введення візантійства, отже воно щось мало значити. Наприклад:

БІГ-МЕ — маю Бога. Так промовляють, коли хочуть ствердити, що слово їхнє чисте, непорушне, святе. Отже, людина запевняє, що БОГ в НЬОМУ, можна не турбуватися;

СПАСИ-БІГ — слово вдячности, означає: БОГ ТОБІ ВІДДЯЧИТЬ, ВРЯТУЄ;

НЕБІЖ, НЕБОГА — означають неповне родичання, віддаленість від якоїсь цільности, єдности;

ЗБІЖЖЯ — тобто від Бога.

Отже, у всіх цих словах можна прослідкувати, що БОГ (БІГ) — це предок, пращур, котрий живе в нашому серці, дає нам силу, міць, мудрість, світло. Хто ж це такий? Це — вогень, вогонь, огень, агні, що при переході В в Б дало Богень, або скорочено Бог, БІГ (Звідси і БІГ, БІГТИ — це нестримно рухатись, бути жвавим, як вогонь).

Значить, це вогняний предок РА, ПРАЩУР. Він дає врожай (ЗБІЖЖЯ), він просвітлює нашу душу (БІГ-МЕ, СПАСИ-БІГ), він зникає з серця, коли з'являється РОЗБІЖНІСТЬ (різні боги, а отже — фальшиві, бо РА — один).

БОЖЕВІЛЬНИЙ — вільний від Бога, отже людина з розірваним, необ'єднаним мисленням.

БОГАТИЙ (багатий) — той, що має все необхідне, забезпечена людина. Нині так звуться люди, котрі володіють зовнішнім добробутом, речами, грошима, їжею. Але раніше БОГАТИЙ був той, хто мав БОГА в серці, тобто чиста, світла людина. Недарма кажуть — має БОГА в душі, або не має БОГА в душі, без БОГА в серці і т.д.

Отже БОГ, БІГ — це ВОГОНЬ, одвічний рух природи, таємнича прихована сила суті Буття, котра дає життя, радість і смисл. Звідси:

БІГ (швидкий рух), Бігучий, Біжучий, нестримний, вічноплинний. Тому предки називали цим найменням

ріки —БУГ, БОГ. *ДВИНА* — означає те саме, бо походить від ДВИГАТИСЬ, рухатись, а двигатись — від ДЕВИ (Бог, світло, рух). Так само й інші ріки , в корені яких ДОН, ДАН, ДУН: всі вони від ДАНИЙ, ДАВАТИ, а має лише ДЕВА — тобто СВІТЛО, вічний рух. Отже, вода, як вічно-плинна суть, завжди пов'язувалася з таємничою силою природи, нестримним БІГОМ стихій.

Гляньмо також, як утворюються найрізноманітніші (на перший погляд) слова від однозначних слів ВЕЛИКИЙ — МАЛИЙ.

Від ВЕЛИКИЙ походять:

ВОЛЯ, тобто, свобода, самодостатність, бо лише великий дух може бути вільним;

ВЕЛІННЯ, ВЕЛІТИ — наказ, що виходить від великої сили;

ВАЛИТИ — переважати;

ВАЛ — потужний наступ стихії чи людей;

ВІЛ — теж означає сильний, великий.

Від МАЛИЙ народжуються слова:

МОЛОТИТИ, МОЛОТИ — тобто МАЛИТИ, дрібнити;

МЛІТИ, МЛЯВИЙ — втрачати силу;

МІЛКИЙ — неглибокий, мало глибини;

МОЛОДИЙ — теж походить від «ще не великий», незрілий.

Визначимо також такі прадавні поняття, як НІЧ, ВЕЧІР, РАНОК, ДЕНЬ, ЧАС, ВІЧНІСТЬ.

НІЧ — від НІЧОГО, темно, безвидно;

ВЕЧІР — ВЕЧУР — час, коли предок (ЧУР) велить спочивати, забороняє діяти;

РАНОК — схід сонця РА над світом;

ДЕНЬ (ДАНИЙ) — даний світлом для життя, творчости, праці;

ВІЧНІСТЬ — від слова ВІЧЕ (спільнота) — єдність природи і всього живого;

ЧАС — від слова ЧАСТКА, це — розірвана єдність, те ж саме, що і в мові інших народів. Наприклад, ХРОНОС, КРОН поглинає дітей своїх, нищить єдиний потік життя,

котрий породжує РЕЯ, РАЯ, РА, проте ЗЕВС (ЗОО-С), ЖИТТЯ повстає супроти КРОНА-ЧАСУ і змушує його повернути всіх знищених дітей.

БРАМА — бог творення у індусів теж має в корені БР (ЗА-БОРО-НИТИ), не пустити, закрити, БРЕХАТИ (БРАХМА). Брама в нашій мові лишилася, як ворота (врата, брата), що не пускають до мети. А приховані перекази Сходу оповідають, що Бог-творець БРАМА (ворог РАМИ) створив незаконний світ, поділивши частку єдиного Всесвіту.

Він запустив недосконалу еволюцію, котра не має повноти вогненної сили РА. Ось чому у нас на Землі таке безладдя, ненависть, кровопролиття, лавина злобних життєвих форм і проявів. БРАМА (БРАХМА) обманює (бреше) ВІШНУ (вишній, найвищий) і ШІВУ (ЖИВА, суть Життя), тобто не дає цьому світові вернутися в Єдине лоно Світла-РА. Але Вішну посилає своїх воїнів, синів РАМИ, котрі в спілці з ШІВОЮ (Життям) руйнують незаконний світ, щоб знову було Єдине Буття, сповнене Радости.

Так всі перекази народів повторюють одне й те ж: Буття всеосяжне, воно повинне бути радісним, щасливим. Те, що цього ще немає, свідчить про обман, котрий таїться в самій глибині життя, в його сприйнятті, творенні. Знову всі ниті ведуть до Людини, її розуму й серця, бо все горе і безладдя світу трансформується в душі Мислячої істоти...

Недарма ШІВА (ДЖИВА, ЖИВА — ось де з'явилося ім'я прадавньої української Матері Світу ЖИВИ) зветься руйнатором, але разом з тим найвищим творцем, істинним творцем. Він руйнує засмічене псевдожиття, псевдоеволюцію, псевдопоступ, псевдорелігії, псевдонауку, псевдотіла. Все це повинне бути просвітлене, прояснене, переплавлене вогнем ВІЧНОГО РА, щоб осягнути ПЕРВОЗДАННЕ, НЕСОТВОРЕНЕ, РАДІСНЕ БУТТЯ.

З повним правом стверджуємо, що у мові народу закладено гнозис (знання, веду) і смисл буття, призначення Людини, її суть. Саме тому темрява завжди намагається зруйнувати мову, Слово, бо знає, що втративши Слово, народ перестає бути єдиним організмом, духом, бо вже не має ведучої ниті РА, ВОГНЮ, ЄДИНОГО ЖИТТЯ.

Але зберігати, відстоювати слід не просто мову, а коріневу, серцевинну МОВУ, отже — очистити її від навали чужоземщини. Треба переглянути необхідність велетенської маси слів, котрими користується нині література, радіо, преса, побут. Зайві слова, а тим більше, сірі слова з невизначеним чітко значенням розпорошують думку, не можуть її сконцентрувати на суті речення й поняття.

Наприклад, ІНТЕЛЕКТ, РОЗУМ, УМ, МИСЛЕННЯ — яка різниця між ними? Як провести межу або визначити спільність?

Ми вже говорили, що УМ — від УМІННЯ творити. Отже, мисляча людина — це УМІЛА людина, котра має УМ. Більш висока ступінь — РОЗУМ (РА-З-УМ), тобто *уміння*, опромінене світлом єдиної суті Буття, уміння не лише творити, а й об'єднувати творення, давати йому радісний лад (РА-З-ОМ).

Отже, «інтелект» можна з нашої мови викинути — він ні суттєво, ні по звучанню нічого не дає — тупе, шершаве слово! Тоді зникає й «інтелектуалізм», «інтелектуал», «інтеліґент» тощо. Буде РОЗУМНА ЛЮДИНА, ДУРНА, МУДРА, НЕМУДРА, УМІЛА, ОСВІЧЕНА, НЕУК, НЕВІГЛАС і т.д.

Таке очищення необхідно провести у всьому словнику. Залишивши кореневі слова ПРАМОВИ, ми будемо розмовляти і мислити точніше, яскравіше, відкритіше, зрозуміліше. Одразу видно буде словесного блазня і мудру людину. Не буде безкінечних промов, товстезних томів.

Найглибші світоглядні думки можна (і треба) висловлювати в кількох рядках, в небагатьох реченнях.

Слід нові покоління не засмічувати десятками тисяч слів, котрі не дають суттєво іншого значення порівняно з основними поняттями: це породжує словоблудство, відносність у висловах, твердженнях, думках. Ясно, що це — справа не паперових душ, а вогняних синів ПРАМАТЕРИ ЖИВИ, котра воліє дати нам вогняне життя.

Палко віримо, що такі душі вийшли на широку ниву РА, озброївшись мужністю і незламним прагненням осягти

ПРАВДУ БУТТЯ.

Ще укладемо невеличкий словничок, котрий допоможе шукачам прикласти ключ РА до численних замків, в'язниць, темниць, де заковано, замуровано, підвішено на дибу, розіп'ято Синів Вічного Слова. Пора СВОБОДИ настала!!!

— А —

Ми вже згадували, що первозвук А був для пращурів святим, таємничим, тому вони його не виставляли напоказ. Навіть коли засвоювались деякі чужинецькі слова, наприклад АНГЕЛ, вони промовлялися — ЯНГОЛ. Тому в нашій мові слова на А майже всі чужинецькі, штучні, неприродні, вони життєво не входять в тканину речення. Виняток становлять вигуки чи сполучення типу — АГЕЙ, АГОВ, АБИ, АВО, АХ, АЖ, АВЖЕЖ, АТОЖ і т.д., котрі виникли в незапам'яті віків, у ПЕРЕДМОВІ до істинної, правдивої МОВИ, коли людство ще лише агукало, агакало. А як тільки ПРОМЕТЕЙ (ПРА-МАТИ) дав Людині АР (вогняне життя), А поринуло в глибину, породивши вкупі з РА веселку, райдугу МОВИ.

Виняток складають лише:

АРТІЛЬ — єдине тіло, спільне діло, вогняне тіло. Можна було б навіть сказати — ЯРТІЛЬ або ГАРТІЛЬ (в Умані так і кажуть);

АРКАН — коловий гуцульський танець, спільний танець, вогняний, нестримний;

АРМАТА (ГАРМАТА) — це ВОГОНЬ і МАТИ, мати вогняну зброю. Як бачимо, козаки, користуючись цим словом, природно прикрили звук А приголосною Г.

— Б —

БАБА — одне з найдревніших слів, воно пов'язане з поняттям БОГ, як предок, той, що дав життя. А оскільки звукосполучення БА подвійне, то воно означає нерозривність роду, його невмирущість. На Сході БАБА (з наголосом на

останньому складі) означає старший, поважний, святий, мудрий, навіть божественний. Природно так звали при матріярхаті жінку — главу роду, котра уособлювала владу і мудрість, непорушність традицій. При переході до патріярхату — влади батька — слово БАБА набуло іронічного, а інколи презирливого забарвлення. Проте й досі БАБОЮ звуть тягар, що ним забивають палі на будівництві, прадавні боввани на степах, язичницьких (сонячного культу) ідолів, великі снігові постаті, що їх ліплять діти чи то й дорослі. Це стверджує, що слово БАБА було в давнину оповите славою БОЖОСТИ, сили, владности, нерушимости.

БАВИТИ, БАВИТИСЯ — походить від БАБИ, бо саме баби у всі віки доглядали дітей, оповідали їм казки, співали пісні та думи, практично стаючи духовними вчителями нових поколінь. Необхідно повернути БАБІ (ПРАМАТЕРІ) її первісне й вічне значення — вихователька роду. Але, безумовно, для цього слід оберегти її, підняти, опромінити. Тоді перед нами постане єство БАБИ-ЯГИ з народних казок, котра (згадайте!) завжди допомагає героєві, який уважить її, допоможе, привітає, послужить.

БАБА-ЯГА — це БАБА-ЙОГ (святий йог) або БАБА-ОГ (огняна), знову ж таки — хранителька вогню родового, та, що має таємниці мудрости віків. Ось чому вона літає на вогняній ступі, мітлі, ось чому вона перевтілюється в різні лики, набирає різного виду (це просто означає, що вона здатна думкою [вогнем мислі, слова] мандрувати над віками, землями, поколіннями і т.д.). Практично БАБА-ЯГА — це вічно-суща душа народу, котра знемагає під машкарою презирства і зневаги. Чи не пора узріти під машкарою красу небувалу?

У вищенаведених прикладах ми бачимо, як природно пояснюються нібито аж надто віддалені слова — наша казкова баба-яга і гімалайський анахорет — йог. Колись, в епоху РАМИ, безумовно, так називали мудреців, що знали науку вогню: БАБА ОГНЯНИЙ, БАБА ОГ. Пізніше візантійство принизило значення сонячних мудреців, вони перейшли в казку, а на Сході суть збереглася, і вона вертається до нас у вигляді «вчення йоги». Ми

розшифровуємо, що ЙОГА — це ЗВ'ЯЗОК людини з Всесвітом. Цілком вірно: це підтверджує нам наша мова і перекази прадавности — огонь РА є і завжди був єдиним, вічно-сущим зв'язком душ, явищ, істот, світів, віків.

БАВОВНА — біла, як коси у баби.

БАГАТ-ВЕЧІР — Святий Вечір, вечір перед Різдвом. Ця давня назва свідчить, що візантійство лише пристосувалося до сонячного культу предків, не маючи змоги повністю викорчувати первісного знання РА. БАГАТ-ВЕЧІР (Божий вечір) відзначав час народження Сонця-Ярила (зимове сонцестояння).

БАГНО — відсутність чистоти, БОГА НЕМА, ОГНЮ НЕМА (ог ні), болото, грязюка, трясовина, мокрота.

БАЖАТИ, БАЖАНИЙ, БАЖАННЯ — божий, гарний, жаданий, той, що від Бога. Отже, бажання повинно бути лише ясним і чистим.

БУЗУВІР — без віри, безвірник. Людина, котра не дивиться в ІРІЙ, духовно сліпа, не бачить шляху в безмір.

БАЙДА — Бог іде, людина, котру його внутрішній РА, Бог повів у мандри, на волю. Це слово споріднене з іншим, про яке ми вже згадували — ГАЙДА, ГАЙДАМАКИ. Звідси — БАЙДАК — човен, на якому козаки ходили в свої героїчні походи.

БАЙКА, БАЯТИ, БАЮКАТИ — теж походить від БА, кореню БАБИ, БОГА — основи основ. БАЙ — означає нерушимість, спокій, певність, а разом з тим казковість, небувалість, відстороненість від насущних потреб. Звідси:

БАЙДУЖИЙ — дуже спокійний, певний, відсторонений від світу.

БАРВА — яскравий, світлий, має в корені АР. Звідси:

БАРВІНОК, БАРВИСТИЙ тощо.

БАРИЛО (Б-Арило) — вмістилище для В-ареного меду, пива, горілки.

БАРИШ (Б-Ариш) — здобуток, вигода, так би мовити «додаткова вартість», котру дає лише вогонь — Ар, світло РА-Сонця.

БАРЛІГ — тепле лігво (ар-тепло).

БАТІГ — від слова БИТИ.

БАТЬКО, БАТЯ — ми вже розглядали: коріневе поняття БУТИ.

БАТУВАТИ, ВІДБАТУВАТИ — відрізати. Колись ділили добро, спадщину, навіть хліб за столом батьки, тому й БАТУВАТИ — це оддiлити.

БАТЬКУВАТИ — лаяти, гримати, повчати. Це привілей БАТЬКА. Разом з тим БАТЬКУВАТИ — це очолити якусь групу людей, стати отаманом.

БАЧИТИ, БАЧУ — від слова ОЧІ. Отже, ОБАЧНИЙ — зіркий, передбачливий.

БДЖОЛА — та, що має ЖАЛО. Жало походить від ЗАЛАЗИТИ, тобто гостре. Разом з тим є ще інше значення слова: у живій мові вимовляється ПЧОЛА (п-чола), а звідси ниточка до ЧОЛО, ЧІЛЬНИЙ, або ЦІЛЬ, ЦІЛЬНИЙ. Комаха, що живе в цільній громаді. Далі живий зв'язок з ЧОЛОВІКОМ (ЧОЛО, розум, мисль і ВІК, вічний). Тут і вічна ціль, і вічний розум, і гострота (ЖАЛО-ЧОЛО) мислі. Наша мова втратила ще одне значення: ЧЕЛА, ЧОЛА — УЧЕНЬ, воно залишилося лише на Сході. Але похідне лишилося:

ОЧОЛИТИ — це УЧИТИ і ВЕСТИ...

БЕРЕГ — від берегти, обмежувати, не пускати. Недарма кажуть: «треба йому берега дати», тобто ввести в певне річище, стримати.

БИСТРА — чітко прослідковується БЕ СУТЬ РА — стрімка течія. Всяку стрімкість ототожнювали з РА.

БІЛИЙ, БІЛЬ, БІЛЬШИЙ — як не дивно, але ці слова споріднені. Всі вони висловлюють перехід на якусь звичність, рівновагу:

БІЛИЙ — яскравий, чистий колір, БІЛЬ — порушення нормального чуттєвого стану, БІЛЬШИЙ — той, що переважає інших.

БІС (БЕС) — містична істота, що уособлює темну (нечисту силу). Походить від заперечення «без». Це — ніщо, порожнеча, відсутність життя, РА, відсутність БОГА. Але доки людина духовно ще не сформована, вона населяє порожнечу душі образами химерних істот. Біса називали також чортом, але це не так: ЧОРТ (ЧУР) — це предок,

котрий був родовим богом, але візантійство охрестило його нечистим, так як і «домового» — покровителя сім'ї, хатнього притулку.

БЛИСКАВКА, БЛИСК і т.д. — від БЛИЗЬКИЙ, ЯСКРАВИЙ.

БЛУД, БЛУДИТИ, БЛУДНИЦЯ, БЛУКАТИ і .т.д. — все це має надзвичайно цікаве походження, та мало хто знає про це. БЛУДОМ звали одного з бояр при володарюванні князя Олега Святославича. Коли Володимир з варязькими дружинами вогнем і мечем прокотився від Новгорода до Києва, він звернувся через своїх довірених до боярина Блуда: «Допоможи мені вбити брата, стану тобі батьком рідним». Блуд згодився і допоміг Володимирові знищити Олега і стати князем Київським.

Вся Русь здригнулася від такого злочинства: зрада в нашій землі була явище неймовірне, неприпустиме, майже неможливе. Відтоді ім'я БЛУД стало кличним, таким як ЮДА, КАЇН: зрадливу жінку стали називати блудницею, втрату правдивого шляху охрестили БЛУКАННЯ, БЛУДІННЯМ і т.д. Вже забулася та страшна пригода, котра так жахливо змінила долю РУСІ, кинувши її під ноги візантійцям, знищивши пращурівську культуру, а слово бридке лишилося.

БОРОДА — від слова ПОРОДА, відзначає приналежність до певного роду — чоловічного чи якогось плем'я тощо.

БОРОШНО — складне слово: від БОГ (БО) і РУШИТИ, МОЛОТИ, ДРІБНИТИ. Зерно для предків було богом, суттю життя, зосередженням РА. Ось чому інше слово для зерна — ЗБІЖЖЯ, тобто — з богом.

БРАМА, БРАНЬ, БРАНЕЦЬ — все це складається з понять РА і Б — боронити, не пускати, обмежувати свободу, вільність.

БРАТИ — взяти частину мого РА, одняти те, що належить мені. Разом з тим БРАТ — це той, що взяв частку РА спільного батька: Б — РА — АТА.

— В —

ВАТРА — складне слово: ВАТ (ВІТ) і РА, життя і вогонь.

ВЕДМІДЬ — ВЕДАТИ, ЗНАТИ і МЕД, той, що знає, де мед. Відомо, що ведмеді дуже люблять мед.

ВЕЖА — від слова ВИЖУ, ВИДЮ, ВИДІТИ, споруда, звідки далеко видно.

ВЕЛИКДЕНЬ — так зветься день Воскресіння Христа, Пасха. Але в довізантійський час це був, справді, день весняного сонцестояння, довгий, великий день, коли СОНЦЕ—РА утверджувалося в силі.

ВЕЛЬМОЖА — великий мож, муж.

ВЕРТАТИ — походить від слова ВОРОТА; від них ВОРОЧАЮТЬСЯ, від ВОРІТ ПОВОРІТ.

ВЕРХ, ВЕРХОВИНА, ВЕРШИНА і т.д. — ВАР, ДО СОНЦЯ, В НЕБО. Звідси — ВЕРШИТИ, ЗАВЕРШИТИ — закінчити, зробити цільним, досконалим, єдиним.

ВЕСЕЛИЙ, ВЕСЕЛИТИ, ВЕСЕЛИТИСЯ — походить від поняття ВСЕ, ВЕСЬ. Якщо приходить радість — то для ВСІХ: так мислили пращури. Ось чому ВЕСІЛЛЯ не тому, що там радіють, танцюють, а тому, що там святкують ВСІ. Тому і СЕЛО — це В-СЕЛО, а ВСЕЛИТИСЯ кудись — означає прилучитися до ВСІХ. Звідси бачимо, що в прадавні часи, коли народжувалася мова, дух спільноти, дух загальної радости був природним почуттям. ВЕСІЛЛЯ означає також крім загальної радости ВСЕЛЕННЯ молодих в нову хату, об'єднання люблячих.

ВЕСЕЛКА (РАЙДУГА) — об'єднання ВСІХ барв сонця, РАдісна дуга.

ВЕСНА — ВСТАТИ ВІД СНУ, пробудитися. Загальне пробудження *всієї* природи. Дивовижна ємність понять в одному слові: тут і корінь ВЕСЬ, і ВСТАТИ, і СОН. Ми вже давно втратили здібність так вільно словотворити — звідси і нагромадження порожніх фраз.

ВЕСТИ — теж кликати за собою ВСІХ. Попереднє слово теж зв'язане з цим: ВЕСНА ВЕДЕ ВСІХ до життя, до пробудження.

ВЕЧІР, ВЕЧОР — ми вже згадували: походить від ВЕЧУР (предок). Заборона діяти, пора відпочивати. Разом з тим — на небо збираються ЗОРІ на ВІЧЕ — БОЖІЇ ОЧІ, як їх звали в народі.

ВИБІР — ВИЙТИ В ІР, вийти на дорогу пошуку, в невідомість.

ВИД, ВИДИМИЙ, ВИДНИЙ і всі слова, що зв'язані з цим поняттям, походять від ВІТИ, СВІТЛА, ВЕДИ (ВІДИ): отже, життєвий, ясний, знаний, прийнятий, гарний.

ВИНА — причину того чи іншого вчинку віднести на когось: НА ВИ (ВАС).

ВИ — прадавня форма ВАС, ВАМ, У ВАС. Взагалі, всі слова з додатком ВИ (ВИНАЙТИ, ВИДАТИ, ВИЙТИ, ВИСЛІДКУВАТИ і т.д.) означають, що дія відбувається поза особою, зовні, по відношенню до когось — ВИ.

ВІНО — викуп за наречену, та ж сама ВИНА, борг.

ВИНО — найшвидше призводить до ВИНИ.

ВИР — потужний водоворот, або взагалі будь-який вихор стихій чи подій, котрі тягнуть в ІР, в невідомість.

ВИРИТИ — зробити знову видимим, вернути з невідомости, а ВЕРНУТИ — це ж В-ІРНУТИ;

ВИСОКО, ВИСОКИЙ і всі похідні слова походять від буквально спресованої фрази: ВИДНО СКІЛЬКИ ОКО СЯГАЄ.

ВИТКИЙ, ВИТИСЯ — од ВІТА, життєвий, жвавий.

ВИЯВ, ВИЯВИТИ — звести воєдино Я і ВИ (щось зовнішнє) ВИ і Я В СПІЛЬНОТІ. ЯВИТИСЯ, ЯВЛЕННЯ — те саме, що й Я — ВИ.

ВІВСИНА (ОВЕС) — ОВ. Ми вже про це згадували, ОВ — прадавня назва яйця, зерна, всякого плоду (ОВОЧІ). ОВ, ОБ, ІВ входило до всіх слів, де треба було підкреслити округлість, товщину, завершеність, зрілість або новизну, першопочаток, зародження.

ВІВЦЯ (ОВЦЯ, ОВЕН) — кругла, повна, кучерява, а разом з тим — оскільки вівця була у пращурів символом РА-ВОГНЮ (ЯГНЯ — АГНІ — ОГОНЬ) — то ясно, що вівця

означає першонародженість, початок — ОВ. Звідси й ОВ-ВА: — подив, несподіванка, щось НОВЕ, і саме слово Н-ОВИЙ теж означає НЕБУВАЛИЙ, такий, що ось тільки народився, вийшов з якогось зерна, яйця і т.д.

ВІДРО (ВІТРО) — посуда для ВІТИ (вода — суть життя), а разом з тим і ВОДРО — водяна посуда.

ВІДРІЗНИТИ, ВІДРУБАТИ, ВІДГАДАТИ і т.д. — всі слова, котрі починають на ВІД (ВІТА, ЖИТТЯ) означають, що в дії щось головне, життєве одділяється, роздрібнюється тощо.

ВІДДАТИ, ВІДРОСТИТИ і т.д. означають, що одділені частки ВІТИ повертаються, відновлюються.

ВІДТИ — там, де був ТИ;

ВІДСИ — тут, де я, ВІД СЕБЕ, ВІД СИ;

ВІЙНА — від слова ВІЯТИ, РОЗВІЮВАТИ, роздроблювати створене.

ВІКНО (ОКНО) — отвір для ОКА.

ВІЧІ (очі) — те, що дивиться у вічність.

ВІРЛЯ (ОРЛЯ) — той, що високо, в ірії, за хмарами.

ВІРНИЙ — той, що з тобою до безмежжя, навіть за межею смерти. Той, що летить з тобою В ІРІЙ.

ВІСТЬ — ВИ і СУТЬ: ВИ ВІДКРИВАЄТЕ ЩОСЬ СУТТЄВЕ, приносите важливе.

ВІТТЯ і всі похідні слова ми вже розглянули в заспіві: всі вони від ВІТИ — ЖИТТЯ.

ВІЩИЙ — од слів ВІДАЄ ЩОСЬ, знае те, чого інші не знають.

ВЛАДА — робити все В ЛАД, наводити ЛАД, давати ЛАД. Походження поняття ЛАД ми розглянемо пізніше.

Ясно, що ВЛАДА для пращурів була не засобом панування над іншими, а обов'язком робити для громади корисну справу, мудро вести людей до єдности і радости.

ВОВК (древня форма ВОВЦЬ, ВОВЦІ — ще збереглося в думах та піснях, або дитяче: вовчики, вовцюня і т.д.) — зв'язане з ВІВЦЕЮ, той, хто поїдає вівцю, володар вівці.

ВОВНА — шерсть з ОВНА, закручена, округла, кучерява.

ВОГОНЬ і все, що похідне від нього — ми вже розглянули.

ВОДА — тісно пов'язана з словом ВЕДА, ВІТА, ІТИ, а тому — ВОДИТИ — цілеспрямовано кликати когось вперед, як вода біжить до моря.

ВОДІЙ, ВОЖДЬ — теж звідси.

ВОЛЯ — від слова ВЕЛИКИЙ, НЕОБМЕЖНИЙ.

ВОРОН, ВОРОГ, ВОРОТА — все, що має в корені ВР (врата, вертати, брехати, вредити, вразити) — означає певну перепону в дії, зупинку в путі до ІРІЮ, полон, бій (БРАНЬ), злодійство, втрату...

ВОРОНИЙ — від ВОРОНА, а отже — зловісний, чорний.

ВОСКРЕСАТИ — ВОССТАТИ з ХРЕСТА. Але це слово було ще до введення візантійства. СКРЕСАЄ РІКА від зимового сну, це означає, що вона була СКРИТА під кригою, а тепер С-КРЕСА, з'являється К РА, під сонце. ВОСКРЕСАТИ — вернутися до життя, до світла.

ВРАЖЕНИЙ — пошкоджений ворогом.

ВРЕМЕННЯ (час) — прадавня форма для визначення того, хто нині, в цю пору, панує (російське — время). Походить від слів ВРАТИ, ОБМАНЮВАТИ і МЕН, МАН — людина. Те, що обманює людину, ВРАГ ВІЧНОСТИ, бо ВІЧНІСТЬ (ВІЧЕ) — єдність, а ВРЕМ'Я краде цю єдність, роздрібнює.

ВУЗОЛ, ВУЗЛИК, ВУЗЛУВАТИЙ — від слова ЗЛО: ВИ і ЗЛО. Люди завжди злилися, коли в прядиві з'являлися вузли (в житті також).

ВУЛИЦЯ — ВИ і ЛИЦЕ, там, де всі показують свій лик — лице, де святкують, гуляють, мандрують.

ВУСТА (УСТА) — ВЕСТИ У СУТЬ, засіб для творення СЛОВА, безумовно, для пращурів був СУТТЄВИМ, першорядним.

В'ЯЗАТИ і всі похідні. Це — Я з ТИ, об'єднання особи з

чимось, зведення докупи. Пізніше стало означати і позбавлення волі: В'ЯЗНИЦЯ, В'ЯЗЕНЬ тощо.

В'ЯЗИ — шийні хребці, що В'ЯЖУТЬ, тримають кістяк, череп.

В'ЯЛИЙ, В'ЯЛИТИ — від слова ВАЛИТИ, обезсилювати.

— Г —

Ми вже вище згадували, що ГЕЯ (ГА, ГО) — ЗЕМЛЯ — залишилася в нашій мові в похідних словах. Наведемо кілька з них.

ГАД, ГАДИНА, ГАДЮКА — земляна, повзаюча по землі.

ГАТЬ, ГАТИТИ — робити земляний вал на шляху води, болота.

ГАВА — ворона, така довгоживуча, як ЗЕМЛЯ.

ГАЙ-ГАЙ! — вигук, котрий означає неможливість зупинити те, що відійшло в давнину, що стало давнім, як сама ЗЕМЛЯ.

ГАЙДА, ГАЙДАМАКИ — ми вже згадували: рухатись по землі, мандрувати, прагнути вперед.

ГАДАТИ — вибирати свій життєвий шлях на землі. ГАДАТИ — ВОРОЖИТИ теж: лише ГА (ГЕЯ) може ДАТИ правильну відповідь — вона мати всього сущого.

ГАЯТИСЬ — бути важким, неповоротним, так би мовити — земляним.

ГАЙНО, ГАВНО — (ГА-ВОНО) — ТО ЗЕМЛЯ, ПРАХ. Так звали гній, екскременти, кал.

ГАЙНУТИ — метнутися бігом по землі.

ГАЙНЯНИЙ — брудний, в землі.

ГАЙТА — повія, котра валяється з ким завгодно.

ГАЛ — куля, міхур. ГАЛА — довкола, безупинний рух, бігти вперед: наприклад: пішов гала світу. Звідси — ГУЛЯТИ (ГАЛЯТИ). Разом з тим це протягує нитку до

ГЕЛІОСА — СОНЦЯ, котрий гуляє довкола світу, довкола ЗЕМЛІ.

ГАМУВАТИ — робити тихим, як земля.

ГАЛАЙКАТИ — лаятись, щоб було чути скрізь.

ГОЛИТИ, ГОЛИЙ — робити відкритим, як земля.

ГАЛЯВИНА — гола земля серед лісу.

ГАЛУЗЗЯ (ГА-ЛІССЯ) — парості з землі.

ГАЗДА — землероб, господар на землі. (ГА ДАЄ).

ГАНА — осуд всієї громади, сором НА всю ГА (землю). ГАНЬБА — те саме.

ГАНЧІРКА (Га-Н-ЧУР) — бачимо кілька слів, сплавлених воєдино: брудний, земляний, чур (пічний) і на, для. Брудне шмаття для печі, для витирання біля печі...

ГАРАЗД — схвальне слово, означає ГА і РА вкупі, мудрість земна і небесна в поєднанні.

У всякому разі, мова має безліч прикладів того, що корінь ГА — ЗЕМЛЯ лишився в усіх основних словах, зв'язаних з цим поняттям.

ГАРНИЙ, ГАРНО, ГАРТ, ГАРЦЮВАТИ — все, що зв'язане з АРОМ, з красою, жвавістю, вогненістю, рухливістю, ми вже згадували: кожен знайде таких сдів дуже багато.

ГАСПИД (СПІ-ГА) — гадюка, з-під землі, з нори.

ГАЩУРКА (Ящірка) — ГА ЩУР — ЗЕМЛЯНИЙ ЩУР.

ГЕВАЛ — мужик, вайлуватий, ЗЕМЛЕРОБ.

ГЕПНУТИСЬ — упасти на ГЕ, на землю.

ГЕН, ГЕН — скільки око бачить ЗЕМЛІ. Так зветься також дитяча гра: кидати ножа вістрям в ГЕ, в ЗЕМЛЮ.

ГЕП! — вигук при падінні на ЗЕМЛЮ.

ГЕПА — задниця, місце, котрим на ЗЕМЛЮ сідають.

ГОПАК — танець з частими ударами ногами об ЗЕМЛЮ.

ГИДЬ, ГИД — бруд, земля, болото.

ГІЛЛЯ — ГІ і ЛЛЯ — земна рослина. ЛЛЯ — це,

безумовно, рослина взагалі: ЗІ-ЛЛЯ, БАДИ-ЛЛЯ; РІ-ЛЛЯ (ралити для ЛЛЯ). Протягується також нитка до ГЕЛІОСА: ГІЛЕЯ по грецькому — ліс, лісний край, отже, сонячна дитина і земна водночас.

ГИРЯ — важка, що тягне до землі.

ГОЛОС — те, що чути по всій землі, довкола.

ГЛИНА і всі слова, що починаются на ГЛ (ГЛУМ, ГЛУХОТА, ГЛИТАЙ, ГЛУШИТИ), зв'язані з землею, чимсь тужавим, в'язким, таким, що не дає ходу для слуху, звуку, таким, що не пускає, затримує.

ГОД, ГОДИНА, ГОДІ — ми вже говорили про зв'язок цих понять з ГЕЄЮ, як символом завершености, певности, круговороту.

ГОЇТИ — заживляти, як це вміє робити лише ЗЕМЛЯ.

ГОЙНО — щедро, як щедро дає життя ЗЕМЛЯ.

ГОНЧАР — земляний майстер, ГО і ЧАР, ЧАРУВАТИ вміло творити щось.

ГОРА — ГО і РА, земля, піднята до неба, до РА, висока земля.

ГОРДИНЯ, ГОРДІСТЬ — почуття вищости.

ГОРОД — місто, побудоване на горі. Звідси — ГОРОДИТИ, оточувати тином. А ГОРОД — земля роду, родова земля.

ГОРЮВАТИ — тяжко жити, як на ГОРУ йти.

ГОСПОДАР — Го СПАДКУВАТИ ВІД АРА (предка). Звідси — Господь і всі інші похідні слова.

ГОСТЬ, ГОСТИТИ — ГО і СУТЬ — людина суть від самої матері-землі, така людина священна, її треба прийняти.

ГОТОВИЙ — ГО і ОВ (яйце) — завершений, маючий повноту.

ГРАБАР, ГРАБАРИТИ, ГРІБ тощо — все зв'язано з землею.

ГРА — Г і РА — ЗЕМЛЯ і СОНЦЕ — вільне, веселе, радісне поєднання стихій, явищ.

ГРІЗНИЙ — такий, що РІЖЕ, РОЗРІЗАЄ, руйнує

єдність.

ГРІХ — від ГОРІТИ, пекти: пекуче почуття совісти.

ГРОМАДА — від слова ГОРА; висока, єдина, сильна велика, разом з тим і від ГОРОДА: ті, що належать одному ГОРОДУ.

ГРОМОВИЙ, ГРОМОВИЦЯ — МОВА ГОРИ, МОВА РА — чудовий словоутвір.

ГРУДИ — від ГОРА, підвищення.

ГРИБИ — загребені, невидимі, підземні.

ГУНУТИ — сильно навалитись, ударити, поперти. Можливо, походить від ГУНІВ — могутніх, нестримних войовників п'ятого століття.

ГУРА — юрба; ГУРА — вигук при початку бою. І те й друге має в корені РА — вогонь, енерґійність, жвавість, мужність, єдність.

— Д —

ДАВАТИ — від ДЕВА (СВІТЛО, ЯСНІСТЬ, БОЖЕСТВЕННИЙ), ДАЄ лише СВІТЛО. Звідси ДЕНЬ(ДАНИЙ), ДАНЬ тощо.

ДАРМА — ДАР і МАЮ, мати щось без зусилля, або без права: звідси ДАРМОЇД, ДАРМОВИЙ і т.д.

ДВА — походить від ДЕВА: РАЗ (ОДИН) — від РА (СОНЦЕ), а ДЕВА — його промінь — наступний прояв — ДВА.

ДВИГАТИ, ДВИГУН, ДВИГТІТИ, ДВІР, НАДВОРІ — все це зв'язане з ДЕВОЮ — СВІТЛОМ, суттю всякого руху, ясности тощо.

ДЕБРІ — зарості, де ДЕВА в БОРУ (БР — звук утиску, обману, затримки, ворожнечі).

ДЕРЕВО — від слова ДАР, дар природи.

ДЖЕРЕЛО (ЖЕРЛО, ЧУРЛО) — має в корені і АР (життєву силу) і ЧУР (дарунок предків) — священна рідина. Деякі діялекти України дають вимову: чарло, чуркальце, жерело тощо.

ДЗВІН (ЗВІН) — від слова ЗВАТИ.

ДИВО, ДИВНИЙ — несподіваний, вражаючий — теж пов'язане з ДЕВОЮ, БОЖЕСТВЕННИМ.

ДИМ — Світло прикрите (М — знак відсутності). Наприклад, кат-ма, бог-ма, чорт-ма. Так і ДИ-Ма...

ДИТИНА, ДИТЯ — ДАТИНА, ДАНА, подарована життям матері істота.

ДИЯВОЛ, Д'ЯВОЛ — теж ДЕВА: візантійські попи віднесли богів пращурів наших до пантеону темних сил — так завжди боги батьків — ворожі сили для дітей.

ДІВА, ДІВЧИНА — чиста, ясна, неторкана: теж від ДЕВА-СВІТЛА РА.

ДІД — перший чоловік на землі в мітології слов'ян, символічно — предок: тому батька всіх предків називають дідами. ДІДЬКО — дух предка, покровитель дому. При навалі візантійства теж був охрещений нечистим духом.

ДІЯ — ДІВА, ДЕВА і Я, людина з світлом має можливість рухатися і творити, ДІЯТИ.

ДІЛО — має зв'язок з словом ТІЛО, робити ДІЛО — це дати якійсь ідеї, задумові ТІЛО, втілити його. Разом з тим ДІЛО — це ДІЛИТИ, розподіляти, а також ДЛЯ — роботи ДЛЯ чогось...

ДОБРО, ДОБРИЙ і всі інші слова цього кореня — від ДО і ОБРІЙ, широкий, щедрий, як ОБРІЙ, як небо.

ДОКОРЯТИ, ДОКІР — звертатися до КОРЕНЯ душі, до серцевини (в латині збереглося КОР — серце). Ще можна КОРИТИ і т.д.

ДОЛЯ — від слова ДІЛИТИ, частка. Згідно з уявленнями предків, кожному одділяється його життєвий шлях і призначення: це і є ДОЛЯ.

ДОНЯ, ДОЧКА — теж від слова ДАТИ, давати.

ДОРОГА — ДО РА йти по ГА, до сонця йти по землі, чарівний сплав кількох слів.

ДОРОГИЙ — такий, що його не легко добути, для оволодіння чим треба пройти далекі ДОРОГИ, або який прибув з далекої ДОРОГИ, вернувся в дім після розлуки.

Отже, по-справжньому ДОРОГИЙ не може бути предмет, за який багато заплачено, а лише любий, улюблений, рідний, дуже бажаний.

ДРАКОН — РА і КІНЬ, можливо — вогняний кінь, митічна істота.

ДРЕВО, ДРЕВНІЙ — вічний, дарований, завжди існуючий.

ДРУГ, ДРУЖБА, ДРУЖИНА (і військова і для спільного життя) — все це має надзвичайно цікаве походження. Ось який ланцюжок. В корені поняття — РУКА. Зброя береться ДО РУК (Д-РУК). Це простісінький ДРЮК. А якщо спис чи меч — то це вже ОРУЖЖЯ (О-РУЧЧЯ). Якщо поруч для спільного герцю інший (ДРУГИЙ) з ОРУЖЖЯМ, то він входить в Д-ОРУЖИНУ. Отже, ДРУГ, ДРУЖИНА лише ті, хто йде спільником поряд в життєвій дорозі, супроти спільного ворога — РУКА в РУКУ, як казали предки — близенько Д-РУЦІ. Спільне з цим також Д-РУШИТИ (наступати).

ДРУК, ДРУКУВАТИ — дати слово до рук, зробити його видимим.

ДУГА — до ГА: до землі гнути.

ДУМА, ДУМКА — звертатися ДО УМА (Д-УМА), шукати розгадки в умінні.

ДУХ, ДУША — від слова ДИХАТИ.

— Є —

ЄВАНГЕЛІЄ — перекладається, як БЛАГА ВІСТЬ (ЄВ і АНГЕЛОС). Але воно, безумовно, має глибше, сокровенніше значення. ЄВА (ОВА) в прамовах означає ЖИТТЯ і ЯЙЦЕ а ГЕЛІЙ — СОНЦЕ. Ось найпростіше значення: ЖИТТЯ — через СОНЦЕ, від СОНЦЯ. Такий гнозис, веду закладали пращури в це слово, але пізніше воно облипло, ніби черепашками, теологічними мудруваннями і стало догматичним, попівським.

ЄДИНИЙ, ЄДНІСТЬ (ОДИН) — цільність, сукупність, неповторність. Походить від ВЕДИ: В-ЕДЕНИЙ. Так як

ВЕДА (правдиве знання) неповторне, так і всяке явище, річ, істоту, котру вважали незамінною, неповторною назвали словом ЄДИНИЙ.

ЄСТЬ — від слова Є СУТЬ, Я СУТЬ, я наявний, я живу, я в бутті. Від цього має походження також ІСТИНА (можна перекласти як СУТТЄВІСТЬ).

— Ж —

ЖАДАТИ — ЖИТТЯ і ДАВАТИ — хотіти того, що дає життя. Звідси також слово ЖДАТИ, ЖАДНІСТЬ і т.д.

ЖАЖДА — не мати життя, життєвости (в даному разі води чи їжі), хотіти їх, ждати.

ЖАЙВІР — пташка, що ЖИВЕ в ІРІ (в небі): ЖИЙ, ЖИЄ В ІРІ.

ЖАЛЬ, ЖАЛО, ЖАЛОБА, ЖАЛІСТЬ — все це ряд спільних понять: ЖАЛО — від ЗАЛО (ЗАЛАЗИТИ). ЖАЛЬ, ЖАЛІСТЬ теж глибоко залазить, проникає в душу.

ЖАР, ЖАРЕНИЙ, ЖАРКО — ми вже згадували: в корені АР, вогонь.

ЖАРТ — крім того, як ми вже казали, що ЖАРТУВАННЯ означає жвавість, веселощі, вогненність, воно зв'язане також з АРТОМ, корневим словом, що означає в інших мовах артистичність, творчість, імпровізацію тощо.

ЖЕБРАТИ, ЖЕБРАК — ЖИТТЯ БРАТИ, прохати їжу, що дає життя.

ЖЕНИТИ, ЖЕНА (ЖОНА), ЖЕНИХ та інші слова цього кореня означають НА ЖИТТЯ, об'єднання двох для нової сім'ї (ЖЕ — ЖИТТЯ, НА — ДЛЯ).

ЖАТИ, ЖЕНЦІ, ЖНИВА, ЖНИВО — слова ЖИТТЯ і НИВА, брати з НИВИ (нива — вічно нова, вічно рождаюча) те, що дає життя.

ЖЕРТИ, ЖРАТИ — поїдати життя так, як АР, вогонь.

ЖЕРТВА — Ж АР ТВА — подарунок АРОВІ для його ЖИТТЯ, приношення ТВОРЦЕВІ (ТВА).

ЖИВІТ — той, що дає ЖИТТЯ (ВІТУ). В праслов'ян-

ській мові ЖИВІТ і ЖИТТЯ були спільним словом.

ЖОРНО — жерти зерно, молоти. ЖОРСТОКИЙ — СУТЬ ЖЕРЕ інших.

ЖУРА — почуття, що ЖЕРЕ душу. Звідси — ЖУРЛИВИЙ, ЖУРАВЕЛЬ, ЖУРБА, все, що пекуче для серця, що навіває ПЕЧАЛЬ.

— З —

ЗАБУТТЯ — втратити свідомість, забути. Отже, Буття -- це свідомість, сприйняття свого місця у Всесвіті. Без особи безглуздо говорити про якесь «незалежне» буття світу.

ЗАВІРЮХА — ЗАВІСА ІРІЮ, закрита далечінь снігом.

ЗАВТРА (ЗА УТРА) вслід за сонцем, за РА, як настане ранок.

ЗАЛІЗО — від слова ЗАЛАЗИТИ, глибоко вражати: з цього металу спочатку робили (замість кременю і кісток або бронзи) вістря (жала — железо) для списів, ратищ, стріл тощо. ЖАЛО — теж звідси.

ЗЛО — теж ЖАЛО, ЗАЛАЗИТЬ в душу.

ЗЕЛО (парості рослин) теж схожі на ЖАЛО, вилазять з землі. А вже від ЗЕЛА — ЗЕЛЕНИЙ. ЖАЛИВА (кропива) зв'язана з тим же.

ЗАКЛЯТТЯ, ЗАКЛЯСТИ — походить від слова КІЛ, КОЛ (в основному осиковий). Ворожбити вбивали КІЛ в зображення людини чи тварини, яку треба знищити, чи обезсилити, і промовляли (заклинали), ходячи довкруг КОЛУ (по колу). КОЛДУВАТИ — те саме, від КОЛА, КІЛКА (КОЛ ДАВАТИ В ГРУДИ). ЗАКОЛОТИ — теж вбити КОЛ в груди. ЗАКЛЯКНУТИ — стати як КІЛ, КОЛ. КОЛУПАТИ — кілком рити, довбати.

ЗВІР — З БОРУ (або ЖВіІР) — той, що живе в далечині, але точніше З-БІР, З-ВИРІЮ.

ЗЕМЛЯ (ЗЕМ-ЛЯ, ЛЯ — форма закінчення така, як ЗІЛЛЯ, РІЛЛЯ, БАДИЛЛЯ, МАЛЯ, ГІЛЛЯ тощо. Корневе

слово ЗЕМ. Означає МАТИ — М — ЗЕЛА: ТА, що народжує ЗЕЛО).

ЗЕРНО (З-АРНО), з вогнем, з життям.

ЗИМА (ЗЕ-МА) — ЗЕЛА НЕМА, життя нема.

ЗІРКИЙ — той, що бачить далеко, в ІРІЙ.

ЗОЛОТО (ЗЛО-ТО) — дивовижна зміна слів у нашій мові: спочатку, коли нашим предкам нав'язали цей метал, як відповідник певної цінности праці чи предметів, назва ця значила — СОЛ (сонце) і АТА (батько), тобто — породжене сонцем. Але народ одразу трансформував назву так, як сприйняв суть нововведення: ЗЛО ТО, бо цей дорогоцінний метал, зосередивши в собі всю цінність творчости народів, був загарбаний підступними володарями та лихварями, котрі, таким чином, стали контролювати духовне життя людства. З цього ясно, що необхідно відмовитися рішуче від золота й, взагалі, від грошей, щоб єдиною цінністю буття стала тільки праця, творчість, мисль.

ЗЛИДНІ — ЗЛІ ДНІ: дні, позбавлені радости. Отже, злиденна не лише людина, котра не має що їсти, а й духовно бідна людина.

ЗМІЯ (ЗМ-ЗЕМНА) — гад, що повзає по землі.

ЗОРЯ (те ж, що і ЗІРКА) — ЗОРИТИ, ДИВИТИСЯ з неба, З ІРІЮ. Відчуття космічної спів'єдности буття: ЗІР у людини, яка дивиться в небо, ЗІР у неба, котре дивиться на людину.

ЗРАДА — відійти від РА, від РАДОСТИ, від спільної РАДИ.

ЗРАЗУ, ЗАРАЗ — швидко, як вогонь, жваво, одразу, хутко.

— І —

ІРІЙ — далечінь, небо, безкрайність, невідомість: там, куди йде РА, АРА.

ІРИЦЯ — пташка, котра перша вертається з ІРІЮ. ІРИЦЕЮ символічно називають таку людину, котра перша,

з небезпекою для себе провіщає прихід нової ери, важливих змін.

ІВА (верба), ІВА-ЄВА, ЄВА-ЖИТТЯ — дуже життєдайна рослина, росте просто з патичка.

ІМЕНО, ІМЕННЯ, ІМ'Я — Я МЕН, МАН, а далі — назва.

ІСТИНА — від слова ЄСТЬ, Є СУТЬ, СУТТЄВІСТЬ, КОРІНЬ БУТТЯ.

ІСНУВАТИ — СНИТИ БУТТЯ: бачити сон, ніби ти живеш.

— Ї —

ЇСТИ (ЄСТЬ) — від Я СУТЬ, Я Є, бо ж щоб бути, треба їсти.

ЇДЬ (їда), ЇДКИЙ, ЇДЬ (отрута) — все від одного кореня: дуже дивно! Без їжі неможливо жити, але вона разом з тим і отрута. Відлюдні самітники знали про це і роками постилися, шукаючи небувалої їжі, духовної.

— К —

КАЖАН (КОЖАН) — з кожаними, шкіряними крилами.

КАЗАТИ (АЗ), тобто Я — до ТИ (тебе). Від мене до тебе. Зв'язок між людьми. Звідси і КАЗКА, КАЗАННЯ і т.д.

КАЗИТИСЯ, божеволіти — теж, як не дивно, від казки: людина, котра повірила казці, леґенді, вважалася нерозумною, божевільною, скаженою.

КВІТ, КВІТУВАТИ — все, що пов'язане з ВІТОЮ ми вже згадували.

КЕРМАНИЧ (КОРМА, КОРМЧИЙ) — від спільного слова КОР (серцевина, корінь). Тут і КОРА, і ШКУРА (Ш-КОРА), і КОРИСТЬ (основа справи), і ПОКОРИТИ, і навіть КОРОВА — КОРМИЛИЦЯ сім'ї і т.д.

КІСТЯК — в корені ІСТ, ЄСТЬ, СУТЬ — основа тіла.

КОЛОТИ — від слова КІЛОК, КОЛ. Перша зброя

первісних людей. Якщо вбити КІЛ (КОЛ) в землю і обійти його, виникне КОЛО, КІЛЬЦЕ.

КМІТЛИВИЙ (в корені УМІТИ, УМІЛИЙ, а також — МІТ, МИТЕЦЬ, ТВОРЕЦЬ). МІФ, МІТ — теж з нашої мови.

КНЯЗЬ, КНЯГИНЯ — від слова КІНЬ (КОНЯЗЬ). Скандинавське — КОНУНГ, саксонське — КІНГ. Буквально — вершник, вояк, якого запрошувало ВІЧЕ на СТІЛ для володарювання. Крім того, так же називали молодих (князь і княгиня), котрі на конях їхали до гостей: звичай ще зберігся на Верховині.

КОВАЛЬ (К-ОВАЛЬ), той, що робить НОВІ (Н-ОВІ) речі. Ми вже казали, що корінь ОВА відноситься до всього небувалого, завершеного, початкового або круглого, яйцеподібного.

КОВАДЛО — від КОВАЛЯ.

КОЗАК (КАЗАК) — вільний, мандрівний лицар. Походить від слова КАЗКА, легенда. Людина з КАЗКИ, з пісенного краю, герой народних дум і казок.

КОЛЕСО, КОЛОДА, КОЛІЯ і т.д. — все це від КОЛА.

КОЛЯДА, КОЛЯДКИ — КО (К) ЛАДИ, ДО ЛАДИ, звертатися, співати для ЛАДИ, прославляти її (легендарна мати людей, пізніше ми згадаємо її). Візантійство пристосувало сонячні звичаї для нового культу.

КОРИТО — певно, спочатку робилося з КОРИ.

КОРІНЬ (в основі КР, КРИТИ, СКРИТИЙ, схований, невидимий).

КОРОБКА, КОРОБ — те саме: крити, заховати. КРІВЛЯ (покрівля), КРОВ, КРАСТИ, КРІТ (під землею, невидимий) — походить від ПРИКРИТИЙ.

КРАЙ, КРАЇНА, УКРАЇНА — ми вже в заспіві говорили багато.

КРАСНИЙ, КРАСИВИЙ, КРАСА тощо — все це несе корінь РА: вогняний, чудовий, любий.

КРИГА — вкрита замерзлою водою ГА (земля). Певно,

слово виникло під час льодовикового періоду, коли земля була вкрита панцирем льоду.

КРИНИЦЯ (КРИ, схована) — джерело з-під землі.

КУПАЛА — свято сонячного культу в час літнього сонцестояння, коли РА наймогутніший. В цей час найбільшої напруги природних сил можна добути небувалі можливості (символ — квітка папороті), знайти, приворожити судженого (нареченого) тощо. В ніч на КУПАЛА також купалися, обмивалися, щоб змити з себе бруд життя, щоб стати ближче до РА, до єдности.

КУПАТИСЯ і КУПА, СПІЛЬНІСТЬ, як не дивно, теж звідси, бо очищення веде до близькости. КУПУВАТИ теж від слова КУПА, хоч воно пізніше набрало недоброго відтінку.

КУРІНЬ — дуже древня конічна споруда, в центрі був огонь — РА, АР, УР: звідси — куритися, куриться дим, курний, закурений. КУРЕНІ були у запорожців — залишилися, як анахронізм, на баштанах.

— Л —

ЛАДА — у пращурів: Мати всіх людей, Мати світу, сама суть життя. Ще інші наймення — ЖИВА, СЛАВА.

У Лади прохали напуття на всяку добру справу, на замирення, на сіяння і збирання врожаю, на будову нової хати, на дружбу і побратимство, на одруження. З нею закликали весну-красну, водили хоровод, проводжали літо.

Від Лади безліч похідних слів та понять. ЛАД, як порядок, гармонія, добрий стрій; ВЛАДА, як мудре керування; ЛАДНИЙ, як гарний, красивий; ЛАДНАТИ — жить в дружбі, готувати щось до дії; ЛАДКИ — забавка для дітей, коли плещуть в долоні; ЛАДЕН — готовий; ЛАДАН — приємна смола з ліванських кедрів; ЛАДО — ласкаве ймення закоханих, котрі бачили одне в одному втілення самої Матері Лади; ЛАДУВАТИ — готуватися до походу, до дії тощо. БЕЗЛАДДЯ, НЕЛАДИ, і багато інших, показують, що погано там, звідки йде Мати Лада.

Так і трапилося в житті Руси. Як тільки візантійство почало руйнувати в душі людей зв'язок з Ладою, з сонячним культом РА, страшні лиха впали на Слов'янщину: поява династій жадібних, підлих, братовбивчих князів, навали чужоземців, лихварів, ворожих ідей, втрата самобутнього світогляду, котрий ніс у собі ВІДУ, ЗНАННЯ про таємниці зв'язку Людини і Всесвіту, Людини і РА-Сонця, Людини і Природи. Той зв'язок поволі — рік за роком — руйнувався протилюдськими твердженнями про гріховність людей, про їхню нікчемність, виховуючи приниження, рабський дух, приреченість, а за тим — і злочинність, ницість, байдужість.

Настала пора запросити знову Матір Ладу до нашої хати.

Нехай Мати усміхнеться,
Заплакана Мати...
І діточок благословить
Вольними устами...

ЛАМАТИ — ЛА-МА-ТИ — ЛАДУ НЕМА В ТЕБЕ, себто руйнація ладу.

ЛАН — від ЛОНО: те, що дає життя, що народжує — поле для врожаю. Звідси вже — ЛАНКА, як завершена частка чогось, а далі й ЛАНЦЮГ, як низка ланок.

ЛАСКА — ЛАД з КИМОСЬ, приязне ставлення до когось.

ЛАТКА, ЛАТАНИЙ — теж від слова ЛАДИТИ, ЛАДНАТИ.

ЛАТАТТЯ — водяна рослина с білими квітами лілеї була присвячена ЛАДІ, квітка ЛАДИ.

ЛАЯТИ — ЛАД ЯТРИТИ, руйнувати, або ЛА Я ТИ, ЛАД Я ТОБІ хочу навести, тому даю напуття, ЛАЮ.

ЛЕБІДЬ — ЛАД і БУТИ, життя в злагоді, в єдности: птахи, в яких самець і самка нерозлучна пара.

ЛЕГІНЬ — парубок, юнак. ЛЕГКИЙ НА ГІН, жвавий, хуткий, сильний, швидкий, меткий.

ЛЕДАР, ЛЕДАЧИЙ, ЛЕДВЕ і всі інші цього кореня —

від ЛІД, ЛЕДОВИЙ, ЗАМЕРЗЛИЙ. Нерухливий, як лід, ЛЕДОВА ЛЮДИНА і т.д.

ЛЕЖАТИ — ЛЕДОМ ЖИТИ, бути непорушним, майже не жити.

ЛЕЗО — так як і ЖАЛО, від слова ЗАЛАЗИТИ, глибоко входити в тіло чи в щось інше.

ЛЕЛЕ, ЛЕЛІЯТИ, ЛЕЛЕКА, ЛЕЛІТКА (блискуча прикраса) і т.д. — всі слова походять від казкового праслов'янського образу ЛЕЛЯ — пастуха, побратима, друга всіх живих істот Матері Лади, того, хто помага їй наводити ладу світі, в живій природі. Тому матері закликали Леля до колиски дитини (часто називають його Люлем): коли десь щось переливається барвами, виграє радісно — вода, сонячний схід, краплі роси, хмари тощо — кажуть, що то грається Лель (Люль), там ЛЕЛІЄ — звідси і назва Лілія, Лілея, Лелека, як уособлення злагоди і миру, заклику до любови тощо. Саме тому при горі вигукують: ОЙ, ЛЕЛЕ, ОЙ, ЛЕЛЕ! Тобто прохають Леля прийти і дати радість, розігнати смуток: ми, вигукуючи ці слова, вже забули їхнє чарівне значення...

ЛІТО — безумовно від ЛІТУ, ЛЕТІТИ: хутко проходить, мигне і нема.

ЛИСТЯ — від слова ЇСТИ, так же як ТРАВА І СТРАВА теж споріднені. В прадавности листя і трава були основним харчем людей та їхніх тварин — корів, овець, коней.

ЛИЦАР — ЛИ і ЦАР — ЛИК ЦАРЯ, владний лик, мужній чоловік, сміливе серце, герой, що захищає свободу.

ЛИЦЕ — ЦЕ ЛИК, ЦЕ СУТЬ, це образ того, що я єсть.

ЛІКУВАТИ, ЛІКАР — від слова ЛІК (РАХУНОК). Продовжити ЛІК років хворого, недужого. Лікувати, щоб вікувати.

ЛІПИЙ (хороший), ЛІПШИЙ і т.д. — від слова ЛІПИТИ, будувати, доводити до ладу, завершувати.

ЛОВИТИ — знову має в корені ОВ (завершеність, купність), отже, прилучити до себе. Звідси і ЛЮБОВ, як

прилучення до себе іншої істоти, і початок (ОВ-ЯЙЦЕ) нового людського буття (ЛО).

ЛУНА — відбиток повного ЛОНА (основи). Це може бути світло, звук чи навіть духовне відлуння якоїсь ідейної основи. Те, що предки назвали спутника Землі Луною, показує, що вони прекрасно знали космогонію, що Місяць (ЗАМІСТЬ СОНЦЯ) — є віддзеркалювач Ярила. СЕЛЕНА (грецьке) — теж означає СЕ ЛУНА.

ЛЮДИНА, ЛЮД, ЛЮДСТВО — ЛЮБОВ'Ю ДАНА. Вражаюче слово для самоназви мислячої істоти. Пращури знали, що розумна істота Людина породжена Космічною Любов'ю для великих діянь і творчости, для наведення ладу в світі. Ще одне значення — ЛАДИНА, тобто — ДИТИНА ЛАДИ, Матері Світу. І те й друге слово, значення застерігає людей, що вони далеко відійшли від свого глибинного призначення, від власної суті. ЛЮТИЙ — теж, на жаль, від ЛЮДИНИ: такий злий, як Людина. Треба, щоб це слово щезло з мови.

ЛЯЛЯ, ЛЯЛЬКА — від Леля: іграшка для грання, забави.

— М —

МА — один з прадавніх коренів слів та понять, котрі пов'язані з глибинною суттю Буття. Так як БУТИ нерозривне з поняттям БАТЬКО (той, що дав Буття), так і МА, МАТИ нероздільне з МАТІР'Ю (тою, котра МАЄ життя і взагалі все: недарма й всеохопна суть, що полягає в основу Всесвіту, зветься МАТЕРІЄЮ — МАТІР'Ю всіх явищ, речей, істот).

МАТІР — складне поняття: МАЄ ТИ (ТЕБЕ) РА (від РА, від Сонця). Тобто, Материнське Лоно разом з Світлом породжує всі явища Буття.

МАГІЯ, МАГІЧНИЙ — МАЄ і ГА (ГЬЯ) або Земля: МАЄ суть земної сили, проник в тайне її могутності. Звідси і слово МОГА — МОГТИ. МОГУ дає Мати-Земля, ГЕЯ. Ось чому ім'я ГЕРАКЛ означає той, що об'єднав силу ГЕ і РА — Людинобог.

Вже від МОГИ або МАГІЇ (це слово пізніше стало містичним) народжуються низки близьких понять і слів: З-МОГА, ПЕРЕМОГА, ЗНЕ-МОГА, ДОПО-МОГА і т.д.

МАГА також означає ВЕЛИКИЙ, СИЛЬНИЙ. Наша мова майже втратила першозначення цього праслова, котре буквально розумілося — МАТИ (МАТІР) ГА (ЗЕМЛЯ). Отже, всяка сила вже передавалася від МАТЕРІ-ЗЕМЛІ тим, хто зберігав зв'язок з першоджерелом МАГИ,— з рідним краєм, заповітами предків тощо.

Слово МАГА у першозначенні збереглося на Сході, де воно буквально так і значить: ВЕЛИКИЙ, СИЛЬНИЙ. Наприклад, МАХАБХАРАТА читається як — Велика битва арійців. Мається на увазі епос про віковий герць синів РА (аріїв) з синами Місяця, синами Темряви. Прадавні традиції всіх народів передають, що колись життя на Землі було радісне і щасливе: воно розкривалося по закону єдности і любови, по закону РА. А потім в небі з'явився Місяць, котрий почав закривати РА, воювати з ним. Разом з ним з'явилися і духи Пітьми, котрі, набравши людського вигляду, зруйнували природне життя, отруївши його безліччю потреб, забаганок, жадань. Слов'янські традиції теж зберегли леґенди про Чорнобога та його синів, котрі змагаються з синами РА.

МАГА в розумінні великий, сильний, обширний і так далі збереглося в кількох словах нашої мови, наприклад: МАГУРА (висока гора), МАХИНА, МАХИНЯ (великий предмет, істота тощо).

МАХ, РОЗМАХ, МАХАТИ, і т.д. — похідні від МАГИ: вони стверджують, що це явище, річ, істота набирає сили, енерґії, швидкости.

МАБУТЬ (МАЄ БУТИ) — це слово вживається тепер з відтінком непевности: НЕ ЗНАЮ, ЧИ БУДЕ — МОЖЕ БУТИ, МОЖЕ НЕ БУТИ. Але з правіку воно вживалося як ствердження: МАЄ БУТИ — це незаперечна подія, яка близиться.

МАЙ, МАЯТИ, МАЙОВИЙ — теж походить ві МАТИ в ЯВІ, мати можливість бачити в житті. МАЙОРИТЬ, МАЄ

щось — отже, проявилося, стало видимим, відчутним. Весняний місяць МАЙ (Травень) теж від цього слова — місяць, коли проявилася вся могуть весни, землі, все МАЄ, радіє, все МАЄТЬСЯ в наявности.

Наші пращури тонко відчували ці явища, вводили їх в дивний пісенний сплав. Наприклад, ОЙ, ГАЮ-ГАЮ, ЗЕЛЕН РОЗМАЮ... Цей рядок — ціла ріка вселенських понять, лявина образів. Одне лише слово РОЗМАЙ, котре ми сприймаємо як щось несерйозне (схоже на ОЙ, ГЕЙ, тощо), означає РА з МА: знову ж таки СОНЦЕ з МАТІР'Ю. Наскільки для пращурів Ярило і Мати-Земля були невіддільні від особистого життя, що ці поняття пронизували всю мову, опромінювали її, пломеніли в пісні, в казці, в приказці...

МАЙДАН — ДАНИЙ і МАЯТИ (бути на видноті). Місце для МАЯННЯ людей, де вони бачать одне одного.

МАЙСТЕР — МАЄ СУТЬ АР, той, що володіє вогнем уміння в певній галузі, творець, що досяг високого щабля творчости.

МАЛЯ — МАЮ і ЛЯ (те, що виходить з ЛОНА (ЛЯ), те, що ще незавершене, що росте: такі всі слова з складом ЛЯ, ЛЛЯ — ЗІ-ЛЛЯ, БАДИЛ-ЛЯ, РІЛЬ-ЛЯ, ПІЛ-ЛЯ (ПОЛЕ), ЗЕМ-ЛЯ тощо; вони означають, що з певного ЛОНА (ЛЯ), зерна щось проростає, розвивається.

Від слова МАЛЯ відгалужується багато похідних: МАЛИЙ, МОЛОДЬ, МОЛОДИЙ, МЛЯВИЙ, МОЛОТИ (Малити, дрібнити), МОЛОТИТИ, МЛОСТЬ (обезсилювання) і багато інших.

МИЛИЙ — теж від МАЛИЙ при переході А в И. Матері природно перенесли — ТИ МІЙ МАЛЕНЬКИЙ на ТИ МІЙ МИЛЕНЬКИЙ. МИЛУВАТИ це МАЛУВАТИ, доглядати МАЛОГО.

ПОМИЛУЙ, тобто ПОМАЛІЙ, означає — побач у мені МАЛОГО, МЕНШОГО, слабого і ще — полюби мене. ГОСПОДИ, ПОМИЛУЙ — основне звертання віруючих до Бога, має на увазі саме те: БОЖЕ, я Твоя дитина, я Твоє маля, полюби мене...

МАНА — привид, ілюзія. Походить від НІ (ніщо, нічого) і МА (МАТИ в наявності, тобто відсутність чогось правдивого). Звідси МАНИТИ — кликати в шкідливому напрямі, ОБМАН, МАНІВЦІ (стежки, на яких нічого не знайдеш) тощо.

МАНДРІВНИК, МАНДРУВАТИ — може мати кілька значень: МАНІВЦЯМИ йти до РА (за сонцем), тобто вільно йти по світу, або — МАН (Людина, що йде до РА).

МАРА — відсутність РА (на відміну від РАМА, де РА поставлено спереду). В прадавній традиції МАРА, МОРЕНА — уособлення смерти, негоди, обману, старости, знесилення, хвороби. Нині це ймення лишилося на Сході в індуїзмі, буддизмі, джайнізмі та інших світоглядних вченнях: МАРА в них — володар смерти і взагалі земного світу, де панує руйнація, старість, нещастя і т.д. У нас після введення візантійства це ймення залишилося в похідних словах, таких, як МАРЕННЯ, МАРИТИ (бачити привиди, вигадувати, божеволіти), МАРА (страшне привиддя), МАРИ (носилки для мертвяка), МАРНІТИ (худнути, перетворюватися на привид), МАРНИЙ, МАРНІСТЬ (даремний, порожній, пустий) і т.д.

МАРЕНА — опудало, котре роблять на Купала, а потім спалюють, уособлює саме володарку смерти в пращурів, котру треба знищити вогнем РА, Ярила-Сонця.

МАТИ, МАТІР — МАЄ, МАТИ в наявности, і ІРІЙ. Глибоке, світоглядне поняття в одному слові: ТА, КОТРА НАРОДЖУЄ НАС ЗІРІЮ, з НЕВІДОМОСТИ, ЗДАЛИНИ. Суттєво, це двері між двома світами: так високо оцінено значення МАТЕРІ у мові.

МЕРТВИЙ, МЕРЗНУТИ, МОРОЗ, МЕРТИ, МЕРЗОТА і всі інші слова цього кореня походять від МАРИ і МОРЕНИ — уособлень небуття, обману, нежиттєвости, відсутности РА.

МИСЛЬ, МИСЛИТИ — МАЄ і СЛОВО, та думка, що має в собі творчу основу, або МИ і СЛОВО, тобто, Людина в поєднанні зі Словом дає МИСЛЬ, думку.

МЕТА — ціль життя чи якоїсь дії. Походить від слова МАТИ (бути в наявности, володіти) і МАТІР. Отже, мета, ціль не може бути порожньою, пустою або облудною. До марних замірів не слід прикладати слова МЕТА, бо то — МАРА, МАНА. А МЕТА — це МАТИ життя, творчости, дії, праці. Недарма це слово означає і НАД, ПОНАД. МЕТА повинна вести нас понад всіма тимчасовими потребами до глибинної суті Буття.

МИТЕЦЬ — від слова МЕТА, і МАТИ, і УМІТИ: той, хто має творчу МЕТУ, той, хто є МАТІР'Ю тих чи інших творень, і той, хто УМІЄ творити, народжувати небувале.

Звідси й слово МІТ, МІФ — казка, леґенда, небувале творення. Отже, МИТЕЦЬ — це мітотворець, казкотворець, творець небувалого життя, книги, картини, думки, світогляду. МИСТЕЦТВО (МЕТА і СУТЬ) — покликання Людини, її завдання: преображати хаос, стихії світу в красу, в радість, в осмислене Буття.

МИТЬ — невизначена, неуявна частка часу, поза сприйняттям свідомости. Недарма це слово співзвучне з словами МЕТА, МИТЕЦЬ і МАТИ: бо МИТЬ — МАТИ ВСЬОГО СУЩОГО. Роздрібнений, виміряний час існує лише в нашій уяві, а правдива Вічність — то МИТЬ, котра Є ОДВІКУ, і котру ми ніколи не можемо вловити, відчути. Проте, саме в МИТІ зачинається будь-яка думка, задум, мета: кажуть — блиснула думка. Вона вийшла з неуявної миті і одяглася в слово, образ.

МІРА — МАТИ і ІРІЙ, необмеженість, неокрайність вводити в наявність, обмежити. Пращури вважали, що саме МІРА є глибинною причиною появи МАРИ, обману: вона створює для нас МАНУ, МАРУ суті, котра насправді невловима. А, створивши МІРУ невимірного ІРІЮ, ми починаємо МІРЯТИ її, вивчати, тобто займатися МАРНОЮ справою...

МОВА — МАТИ і ЯЙЦЕ (ОВ) — символ початку, зародження, повноти. Отже, МАТЕРИНСЬКЕ ЯЙЦЕ,

МАТИ, ЯКА НАРОДЖУЄ ЛЮДИНУ, мислячу істоту. Справді, це так: без Мови нема Людини.

Деякі лінґвісти вважають МОВУ лише засобом для спілкування між людьми, тому ніби байдуже, якою мовою розмовляти, щоб передати тій чи іншій людині ту чи іншу «інформацію». Насправді ж МОВА є щось зовсім інше: змінити МОВУ для людини те саме, що дереву змінити свої листочки та віття на інші, чужородні. Може, деякі з них і приживляться, але НЕПОВТОРНОГО ДЕРЕВА вже не буде. Отже, МОВА то є САМОПРОЯВ Людини, САМОРОЗ-КРИТТЯ ЖИТТЄВОГО ЯЙЦЯ, таємничої суті САМОЇ МАТЕРІЇ, прихованого у всьому РА, СВІТЛА.

МИНАТИ, МИНУЛЕ, МИНУЩИЙ і всі інші слова цього кореня походять від МАНИ. Означає ставати привидом, нічим, щезати, як МАНА. Ось чому почуття МИНУЛОГО нема: є вічна МИТЬ, в якій ВСЕ. А те, що нам здається МИНУЛИМ, ПРОМАЙНУЛИМ — обман, примара, МАНА, уява свідомости.

МОВЧАННЯ — МАТИ МОВИ. Саме з тиші народжується звук, мисль, рух. Недарма прадавні мудреці називали Бога Великим Мовчанням, бо його неможливо ввести в мову, думку, дію. Стаючи обмеженим, промовленим, РА стає МАРА...

МОГИЛА — від слова МОГУТНЯ, сильна, непоборна. Спостерігаючи, що МОГИЛА забирає до себе все суще: людей, тварин, царства, епохи, пращури з трепетом і назвали останнє пристанище істоти МОГИЛОЮ. (Ми вже згадували, що МАГА — це МАТИ ГА [ГЕЯ], МАТИ-ЗЕМЛЯ). Отже, МОГИЛА ототожнювалася з самою ЗЕМЛЕЮ, з її всеплодючим і всезабираючим лоном.

МІСТ — МИ і СУТЬ, те, що переводить нас над прірвою.

М'ЯСО — зв'язано з словом МАСА (тягар) і східним словом ТАМАС (то МАСА), що означає непорушність, косність, відсутність руху. М-ЯСА, поглинути ЯСУ, світло, РА. Промінь Сонця, котрий став тілом, масою, розіп'ятий в обмеженому світі.

МОЛИТВА — МИЛИЙ, ЛЮБИЙ і ТВОРИТИ. Означає творити ЛЮБОВ, єднатися з улюбленим, бажати йому добра. Щирий зв'язок з Богом, РА, Природою, Матір'ю, Вітчизною, коханою людиною.

МОЛОТ — той, що МАЛИТЬ, здрібнює: в даному випадку — метал.

МОЛОКО — від слова МАЛИЙ, для МАЛОГО.

МОРДА — М-АРТА (ТИ). МАРА, МАНА, що закриває твій АР, твою суть. Тимчасовий лик істоти на цьому світі, де СВІТЛО (АР) стало МАСОЮ, М'ЯСОМ. На Сході слово звучить точніше — МУРТІ: ТРИМУРТІ — триликий бог (ВІШНУ, ШИВА, БРАМА).

МОРОКА — марна справа, та, що від МАРИ.

М'ЯТА — від слова МАТІР, МАТЕРИНСЬКИЙ. Рослина з групи ментолових, вона дуже високо ціниться в народному лікуванні, ось чому названа МАТЕРИНСЬКОЮ. МАТЕРИНКА також відноситься до цієї сім'ї (і чебрець або материна травка)...

— Н —

НАГОРОДА — НА ГО РОД (РІД). Походить від ДАТИ за щось ЗЕМЛЮ (ГО) для РОДУ, або прославити такий-то РІД на всю ГО (землю).

НЕБО — НЕ і БУТИ, або навіть НЕ і БОГ. Глибинне значення цього слова тримає найважливіші світоглядні увлення пращурів. З одного боку, там, вгорі, довкола місце НЕ для БУТТЯ, ми там НЕ БУЛИ, НЕ БУВ, а разом з тим весь простір НЕ БОГ, рушійна сила світу не десь в просторі, а в Людині, в самій суті Буття.

НИВА — від слів НОВИЙ і ОВА (яйце), початок. Вічно нова, вічно зачинаюча життя.

НИЦЬ — від слова НИЗ, а НИЗ, НИЖНІЙ — від НОГА, НОЖНИЙ і т.д., той напрямок, де НОГИ.

— О —

О — звук, котрий тісно пов'язано з видимістю, з ОКОМ, з тим, що бачить ОКО. Цей звук неодмінно виривається, коли ми бачимо щось несподіване, нове, отже він і став початком поняття ОВА (яйце). Цей звук в поєднанні з іншими словами означає також БІЛЯ, ДОВКОЛА, НАВКРУГИ, ПЕРЕД тощо. Наприклад,

ОЗИМИНА — О ЗИМІ, перед зимою сіяти.

ОМАНА — попасти в оточення МАНИ, МАРИ і т.д.

ОСІНЬ — після СОНЦЯ, як минула сонячна пора (О-СОННЯ, ПО СОНЦЮ).

ОРАТИ — перед РА готувати землю.

ОДИН — О-ДАНИЙ: даний сам по собі, ОСОБІ, звідси ОСОБА — неповторна, так і ОДИН — неповторний, нероздільний. Оскільки ДАВАТИ може лише ДЕВА, СВІТЛО, то ОДИН, ЄДИНИЙ і означає СВІТЛО або БОГ — РА. Звідси й слово ДЕНЬ — ДАВАТИ: даний для буття, для дії.

— П —

ПРА, ПЕРЕ або скорочено ПА лягають в основу значення ПЕРШИЙ, той, що від РА, ДАВНІЙ, могутніший, переважаючий.

ПРАДАВНІЙ, ПРАВДА, ПРАВЕДНИЙ — те, що одвіку, від РА.

ПЕРЕМОГА, ПЕРЕВАГА, ПЕРЕПОЛОХ і навіть ПЕРЕЦЬ — всі ці слова означають, що в події надмір сили, вогнености, енерґійности.

ПАЛЯ — ПО ЛЛЯ, ПІСЛЯ РОСТУ: коли життєва сила (ЛЛЯ) щезає, від дерева залишається ПАЛЯ, ПАЛИЦЯ. Звідси ПАЛИТИ — перетворювати вогнем дерева, рослини на нежиттєві ПАЛІ.

Отже, ПОЛЕ, ПІЛЛЯ — це незасіяне, голе. А засіяне або заросле — то вже НИВА, бо несе в собі Н-ОВЕ життя.

ПЕТРО — в західних мовах — камінь. Безумовно, це слово нашого походження, воно тримає в собі: П-АТ-РА — тобто, БАТЬКО ВОГНЮ. Адже колись добували вогонь з каменю. Те ж саме значення слова ВАТРА, жар, котрий тримали предки, щоб роздувати вогонь.

ПОРОЖНЕЧА, ПОРОЖНІЙ — ПО РА і ЖИТИ, ПІСЛЯ ТОГО, ЯК ЖИТТЄВИЙ РА щез — нічого не залишається.

ПРАЦЯ — від РА, сонячна творчість.

ПРЕМУДРИЙ, ПРЕЧИСТИЙ і т.д. — той, що від РА, найдавніший, чистий або мудрий в самій суті.

ПРОМІНЬ — ПРА і МЕН, МАН — той, що передує думці (МЕН) і Людині (МАН), той, котрий творить все — і мисль, і життя.

ПРОРОК — ПРА і РЕКТИ, говорити: казати те, що з правіку, одвіку.

ПРОСТІР — ПРА СУТЬ ІРІЙ — вічно існуючий ірій, бездонність Буття, в якій розгортається вселенська дія життя.

ПРАТИ, ПРАННЯ — робити брудне чистим, вертати йому попередній ПРА-вигляд.

— Р —

Про РА ми вже говорили: всі основні слова мови, зв'язані з чистотою, вогненістю, сонячністю, силою, величчю мають в основі звук РА, РО, РЕ і беруть початок від першоджерела сущого, від СОНЦЯ — РА.

РАЙ — країна РА, де жили прабатьки.

РАЙЦЕ (яйце-райце) — казкове яйце, що тримає в собі безліч тварин: певно, ця казка походить від прадавніх уявлень мудреців довізантійського періоду про те, що все суще вийшло з яйця РА.

РАПТОМ — несподівано, як РА в ТЕМРЯВІ.

РАНА — НА РА, розбити єдність, цілість, життєвість.

РАХМАН — людина казкового краю (очевидно, з РАЮ). РАХМАНИ, згідно з народними повір'ями, живуть десь зовсім поряд з нами, але ми не можемо їх бачити і зустрічати. Якби людина земна зустрілася з РАХМАНОМ (РА і МАН), то згоріла б: ми вже втратили полум'яність першожиття і покрилися земною плівкою.

РУСЬ, РУСИН — СИН РА, СИН ВОГНЮ. Пращури вважали, що РУСИНИ мали прабатька самого РА — ДАЖБОГА — вседаючого пращура.

РЯСНИЙ, РЯСНО, РЯСТ — все це від РА, від його багатства, невичерпности.

— С —

СВІТ, СВІТЛО, СВІТАННЯ, СВІТОЧ, СВІТЛИЦЯ, СВІТОГЛЯД ми вже розглядали: вони мають в основі ВІТУ, ЖИТТЯ, котру дає промінь РА. СВЯТО, СВЯТИЙ, СВЯТИНЯ теж від цього кореня: просвітляти, опромінювати, одкривати в людині, явищі правічну ВІТУ, СВІТЛО.

СВАВОЛЯ — СВОЯ ВОЛЯ, воля, що не рахується з іншими: така воля стає неволею.

СЕРЦЕ — СЕРЕДИННЕ, ГОЛОВНЕ.

СИРОТА — ІРІЙ і ОТА, АТА. У кого нема родини, в того БАТЬКО ІРІЙ, безмірність.

СКАРБ — СКРИТИЙ АР, прихована цінність. З цього видно, що пращури скарбом називали не гроші, а духовну цінність.

СКОРБОТА — З КАРОЮ БУТИ, весь час каратися.

СОНЦЕ (СОЛНЦЕ, СЛОНЦЕ) — має багато глибинних значень. Це і СЛОНЯТИСЬ по небу, весь час гуляти, це і бути ОСЛОНОЮ, покровом невидимого РА, навівати людям СОН тілесного, несправжнього життя, яке почалося відтоді, як пращури були обмануті Чорнобогом, котрий створив для них тіньові форми буття.

СЛОВО — СОНЦЕ і ЯЙЦЕ (ОВО), тобто СОНЯЧНЕ ЯЙЦЕ. Правдиво це так: Слово є зерном променя, котрий

посіяно в душу Людини. Лише оволодіння суттю Слова дає можливість Людині проявити свою творчу силу.

СЛОВ'ЯНИ — СИНИ СЛОВА, а разом з тим СИНИ СЛАВИ або ЛАДИ, або ЖИВИ.

СЛАВУТА (Дніпро) — СЛОВ'ЯНИ і ВІТА, ЖИТЯ СЛОВ'ЯН. Це неспростовно доводить, що біля Дніпра була колиска слов'ян.

СТРАХ — СУТЬ РА, почуття трепету. Воно не означає переляку чи жаху, а переповнення. Чому й говорили: страх як гарно, страх як хочу, страх як тебе люблю...

СУМ, СУМУВАТИ — від слова САМ, бо — СУМ від САМОТНОСТИ.

— Т —

ТВАРИНА — ТВІЙ АР: ясно сказано, що в тобі і в будь-якій живій істоті спільний вогонь, АР, що звірі ТВОРЕНІ.

ТВОРЕЦЬ, ТВОРИТИ — вогненно діяти, володіти вогнем. Т перейшло від Д — ДЕВА, СВІТЛО. Творити — це ДИВО РОБИТИ, небувале явище.

ТЕМРЯВА, ТЬМА, ТУМАН — від кореня ТАМ, далеко, в невидности. ТЕМ РЯ ВА. РА ДЕСЬ ТАМ, світла нема.

ТРИДЕВ'ЯТЕ ЦАРСТВО — вислів з казки. Можна бачити, як в течії віків забулося значення певних висловів і замінилося майже безглуздям. Що це за ТРИДЕВ'ЯТЕ царство? Спочатку було РА ДЕВ АТА — тобто БАТЬКО (АТА) РА-ДЕВИ, БОГА СОНЦЯ. Отже в царстві РА, в казковому царстві. В казках нашого народу можна знайти дуже багато таких видозмін. Забуте звучання замінювалося іншим змістом. Наприклад, Івасик-Телесик. Чому ніхто не запитує, не думає, звідки така дивна назва?

Суть цієї дитячої казки «для дошкільнят» вельми глибока, вселенська. Згадайте...

Бездітні чоловік і жінка. Жінка знаходить зернятко, з'їдає. В них народжується хлопчик, вони називають його Івасик-Телесик. Телесик плаває на човнику, ловить рибу, віддає

матері. Мати щодня виходить до берега, кличе синка, забирає рибу, годує його. Змія хоче заволодіти Телесиком, але її голос не схожий на голос матері. Тоді змія кує в коваля голос, підроблює його і обманом захоплює хлопчика. В себе вдома змія наказує зміївні підсмажити Івасика, а вона збирає гостей. Телесик хитрістю змушує зміївну сісти на лопату і вкидає її в піч, а сам тікає на високе дерево. Змія з гостями прилітають, з'їдають смажену зміївну, а коли довідуються, що то не Івасикове м'ясо, люто починають гризти дерево, де він сидить. Пролітають лебеді — один гурт, другий, не беруть хлопчика, і лише останнє лебедятко на прохання хлопчика рятує його й повертає додому.

Чітко прослідкуймо символічні образи. Хлопчик — це Овасик (зерно, яйце життя). Телесик — це Тілесик, перетворення яйця, зерна в форму, в тіло, це поява на пустельній землі нового життя, яке під люблячим доглядом Матері Лади вирощує, збирає з ріки Буття душі (риба — душа). Темні сили (символ — змія) жадають знищити житя (Тілесика), але воно відчуває підступ ворогів і не слухає їх. Тоді ці сили підроблюють мову світла (це, безумовно, ідеї добра, правди, добробуту, комфорту, пізнання і т.д., якими користуються сини темряви) і захоплюють в полон течію життя, поступу, саму душу еволюції, розвитку, щоб їсти її, тобто користуватися нею для найганебніших цілей зла і руйнації.

Казка стверджує, що необхідно знищити всі ці темні сили (спалити зміївну) і повернутися до сонячних, прадавніх ідеалів, до природи (піднятися по дереву до неба). Потім лише дух Єдиного Буття (лебідь у всіх древніх традиціях — це Найвищий Дух) може врятувати людство від навали темних сил, котрі вже гризуть дерево (тобто, нищать саму основу Буття, сонячну пуповину земного життя).

Так в найпростіші образи пращури вклали дивовижно мудрі думки і передали їх по надійному ланцюжку (баба — онуки) понад тисячоліттями. Цей ланцюжок майже зникає, змії догризають Дерево РА, воно хитається і ось-ось впаде. Чи не пора кликати Лебедів Сонця для порятунку?

ТУГА — сум за ТУ ГА (землю), сумують люди найбільше за рідною землею, краєм, людьми.

ТЯГАР — ТЯГА, НАПРУГА АРУ, ВОГНЮ. Пращури знали, що в суті тяжіння землі напруга первісного вогню — променю РА.

— У —

УМ — це прадавнє слово збереглося на Сході як священний символ, як звук Першооснови. ОУМ, АУМ, ХУМ — суть Кореня Буття. Людина, котра має УМ, несе в собі Зерно Всеосяжного Життя. Звідси слово Людина Уміла, Умна, а ще далі — РОЗУМНА, коли з УМОМ поєднано РА — промінь світла.

Слово УМАН (мудрий, умілий) у нас розвіялося на вітрі віків, воно збереглося у інших народів (МАН, МАНУ, ГУМАН, ГОМО), але похідні слова, котрі ще недавно були дійовими, (ОТАМАН, ГЕТЬМАН), свідчать, що руйнація мови відбулася зовсім недавно під впливом ворожих сил.

УЧИТЕЛЬ, УЧИТИ — прадавні слова, бо учити батькам дітей доводилося з правіку. Ці слова тісно пов'язані з словом ЧАТИ, сторожа, варта (ЧАТУВАТИ БІЛЯ ВОГНЮ ЖИТТЯ). ЧАТИ від АТА, БАТЬКА. Отже, ЧЕРЕЗ БАТЬКА ВЕДА ЖИТТЯ. НАВЧАТИ — це передати вогонь традиції роду, народу. Слово ЧИТА збереглося в санскриті як назва для розумної субстанції Всесвіту, розлитої скрізь, від якої кожен бере відповідно до своїх розумових можливостей.

УЯВА — У і ЯВИТИ. Переводити невидимі образи, ідеї в світ ЯВЛЕНИЙ, проявлений. Дехто гадає, що уява — то пусті вигадки, але насправді без УЯВИ неможливо було б змайструвати навіть найпростішої лопати чи зв'язати віника для підмітання хати.

Звук Ф, певна річ, складається з Х і В, тому всі слова нашої мови, що пишуться з Ф, або чужинецькі або в народній вимові починаються з Х.

— Х —

ХАТА — від слова АТА, ОТА, БАТЬКО. Означає БАТЬКІВСЬКА ОСЕЛЯ.

ХАРЧ — тримаюча в собі АР, вогонь сонця.

ХВ — поєднання, що означає ХОВАТИ, ПРИХОВУВАТИ, БРЕХАТИ. Наприклад:

ХВАСТУН — ХВ і СУТЬ — ХОВАТИ СУТЬ, виставляючи на люди те, чого нема в душі.

ХВАЛА — просто брехня, ховання своєї темряви за порожніми словами. Ось чому хвалою користуються нечесні люди, щоб підлестити володарів цього світу.

ХВИЛЯ — руйнує (ХОВАЄ) рівну поверхню води, розбиває цілість.

ХВИЛИНА — руйнує вічність, ховає її за подрібненим часом.

ХВОРОБА — ХОВАЄ РА БУТТЯ, руйнує життя.

ХРАМ — ХОВАТИ РАМУ — сина Сонця, місце, де з Бога зроблено ідола.

ХРЕСТ (КРЕСТ) — теж від слова КРАСТИ: з допомогою підступних культів у людей вкрадено правдивого Сина Світла РА. Щодня над Землею встає огнелике коло життєдайного джерела — Ярила, а люди прямують в лябіринти храмів — містичних чи псевдонаукових, в печери бюро і кабінетів, цехів і шахт, щоб виснажити свій вогонь РА на порожню метушню. Чи не пора зійти з темного хреста одвічної Голгофи?

— Ц —

ЦАР — ЧАР — той, що володіє вогнем, що вміє АРОВАТИ, ЧАРУВАТИ. Отже, володар — не кат народу, а вчитель і творець.

ЦВІТ — тримає в собі суть ВІТИ — ЖИТТЯ.

ЦЕГЛА — ЦЕ ГЛИНА, ГА-ЗЕМЛЯ. Зроблена з глини, з глею. КИРПИЧ — теж цікаве походження: АР ПЕКТИ — обпечена АРОМ (вогнем) земля.

ЦІЛЬ — зв'язане з ЧІЛЬНИЙ, головний, отже корінь — ЧОЛО, РОЗУМ, ДУМКА. Ціль може бути лише розумна, мудра,— всяка «ціль», що не від мудрости — лише суєта...

— Ч —

ЧАКЛУН — походить від ЧАРИ і КІЛ, знову ж таки, чарувати з допомогою кілка, вганяючи його в зображення жертви — людини чи тварини: те ж саме, що і в слові КОЛДУН...

ЧЕРВОНИЙ — Ч-АРВОНИЙ — вогняний, яскравий. Звідси — ЧЕРВЕНЬ: місяць найбільшого буяння яскравих кольорів у природі.

ЧОВЕН — Ч-ОВЕН — округлий, як яйце, бо човни видовбувались з цільного дерева.

ЧОЛОВІК — ЧОЛО (розум) і ВІК, ВІЧНІСТЬ: вічний розум. В цьому слові підкреслено невмирущість людської думки і творчости.

ЧОРНИЙ — ЧУРНИЙ, такий, як попіл в печі: домашнє вогнище звалося ЧУРОМ, так як і бог роду, бо божество роду саме й було вогнем.

— Ш —

ШИР, ШИРИНА — від слова ІРІЙ, ИРІЙ, бездонність, неокраєність.

ШЛЮБ — від слова ЛЮБИТИ: З-ЛЮБ, З-ЛЮБИТИСЯ.

— Щ —

ЩАСТЯ — З-ЧАСТКОЮ: Щастя, як і доля, вважалося судженою людині часткою добра, котре дається при

народженні. Якщо ця ЧАСТКА є — тоді людина З-ЧАСТЮ, а якщо ні — тоді вона НЕ-З-ЧАСТЮ, тобто нещасна.

— Я —

ЯГОДА — від слова ГОДІ, ГО — завершений, круглий, зрілий.

ЯГНЯ — АГНІ, вогонь. Ягня було в синів РА символом вогню: так як первороджене ягня приносилося в жертву ДАЖБОГУ-СОНЦЮ, так і сам ВОГОНЬ-АГНІ є тою жертвою Буття, котра лягла основою Світового життя — з нього зіткано весь проявлений світ людей, тварин і речей...

ЯНИЧАР — Я НЕ АРІЙ — ворог синів АРУ, вогню, РА. Сарацини брали наших дітей у полон і виховували їх супротивниками своїх батьків, АРІЇВ. Ще одне значення: Я НЕ ЧУР — тобто, я ворог свого роду!..

ЯР — вирита весняними (ЯРИМИ) водами долина.

Я — земне вбрання таємничого РА, котрий дарував нам благо і муку самосвідомости. Шлях до нього пролягає крізь частокіл розмаїтих літер, звуків і понять, туди, де на початку заховано священне А. Ой, як важко добратися туди, до Вічного Мовчання, де зародилося Слово! Але ж треба, необхідно, пекуче треба! Одважимось чи ні? Одважимось чи ні?!

....

Що ж, пора й кінчати з цими прикладами. Так можна роками нишпорити в словниках, шукати зв'язку з тими чи іншими поняттями, радіти знахідкам. Справа не в тому, що ми доведемо, (і неспростовно!) єдність різних мов і взаємозв'язок слів: з цим, певна річ, сперечатися стануть лише неуки або одверті вороги рідної мови, котрі взагалі жадають занапастити її, спопелити, щоб і знаку від неї не лишилося на Землі...

Справа в тому, щоб грядущі покоління (і сучасники теж) збагнули вселенське значення Слова: воно ВАЖЛИВІШЕ ВІД ЇЖІ, ВБРАННЯ, РЕЧЕЙ, ТВОРЧИХ НАДБАНЬ і т.д.,

бо без НЬОГО неможлива поява Людини взагалі. А оскільки саме СЛОВО творить *мислячу істоту*, то всі конфлікти, болі, нещастя, розчарування, всі лябіринти історії та мислення мають початок в Слові.

Уявіть собі ДЕРЕВО. Воно виростає з ЗЕРНА, пускає корінь, а потім виганяє парость, формує стовбур, віття і листя, на котрих знову зріють у віночку квіткових пелюсток ЗЕРНА. Нерозривність всього життєвого кільця зрозуміла кожному. Якщо хтось (короїд чи людина) перегризе, передавить, перегиляє стовбур, вітку чи корінь,— дерево всихає, його призначення не виконано.

Те саме з МОВОЮ, З СЛОВОМ. Раз ми домовились, що СЛОВО є те ЗЕРНО, з котрого виростає Людина, то всяке каліцтво МОВИ є передушення, руйнування тих життєдайних протоків, по яких плине кров ПЕРВІСНОГО РА — БАТЬКА ВСЬОГО СУЩОГО. Хтось скаже, що можна замінити одну мову іншою: нічого не зміниться — спілкуватися, читати, мислити можна з допомогою будь-якої мови. Це так! Людина (конкретна особа) належить до певного потоку буття (рід, народ, раса тощо). Мова пронизувала цей потік, була його сіттю, його духовною кров'ю, його подихом, його тремтливим чуттям. Якщо Людина залишила цей потік, (або її силою вирвали) — то вона духовно вмирає, викидається з Ріки Буття, або повинна прирости, ввійти в лоно іншого потоку, такого ж неповторного. Але якщо Людина зреклась рідного потоку, чи стане для неї рідним інший потік?

Отже, перше завдання — вірність МОВІ, СЛОВУ, бо в цій вірности ми зберігаємо свій зв'язок з ПРАМАТІР'Ю ЛАДОЮ, котра є ЄДИНА МАТИ ВСЕСВІТУ.

Друге. Треба не лише зберегти мову, а й збагнути її первісне призначення. Нині ми читаємо книгу і *з допомогою слів* хочемо зрозуміти, *що нам каже* автор. ЦЕ ЖАХЛИВЕ НЕПОРОЗУМІННЯ. Треба, щоб не за словом була думка автора, а в СЛОВІ, щоб саме СЛОВО ГОВОРИЛО.

Згадаймо товстезні томи філософів давнини і сучасности: океан слів, але що за ними? Пусте марення розуму, сумніви,

хитання, логічні міркування з приводу тих чи інших фактів...

МОВА подарована ПРАЩУРАМИ не для того, щоб ми з неї робили словесні візерунки, МОВА — це ВЖЕ ГОТОВА МУДРІСТЬ, ГОТОВА ЖИВЛЮЧА КРОВ, котра плине над віками з ЛОНА МАТЕРІ, щоб зростити ембріон нашої душі, щоб він став справді ЛЮДИНОЮ, ЛАДИНОЮ ДИТИНОЮ.

Людське дитя дома чи в школі (сучасній) навчається мові, як системі взаємозв'язку між людьми: ніхто не каже юній істоті, яка глибина буття стоїть за тим чи іншим словом, і чому воно несе в собі цей зміст? Якщо МОВА є віддзеркаленням Всесвіту на пляні духу, то її творили ВСЕЛЕНСЬКІ РОЗУМИ — хіба не так? Адже ми її отримали готовою, сформованою! Ми галасуємо УРА навіть якомусь неологізмові, якійсь смисловій закарлюці, а тут РІКА БУТТЯ! І джерело тієї ріки в безіменності, в прадавності !

Десь, хтось зумів затемнити нашу душу, впустив у мову, в СЛОВО, черв'яка облуди, безглуздя, насмішки, байдужости. ХТОСЬ розірвав живу пуповину зв'язку між Людиною і РА. Кров цебенить, струменить в порожнечу, в смердючу канаву суєти і марноти, і душа Людини задихається від недостачі живлючого повітря Правди, котра є суттю буття.

МОВА ще не вмерла. Вона ще зберегла в надрах словесного мотлоху іскри ПРАДАВНІХ вогнів. Треба роздмухати полум'я Матері Лади, тоді вона знову прийде до нашої хати, народить вогнеликого Сина РА.

Та стежина (лише перша, несмілива), котрою прийшли і будемо йти, відкриває просте, як зоряне небо, як схід сонця над обрієм, ЗНАННЯ ВІДУ:

ЖИТТЯ — від РА, від СОНЦЯ, від його ПРОМЕНЯ. Людина — син РА. Його життя — це розкриття в Бутті Всесвіту тих сонячних зерен, що дрімають в його серці — зерен КРАСИ, ЛЮБОВИ, ТВОРЧОСТИ, ПІЗНАННЯ, ЄДНОСТИ. Незміряні шляхи відкриваються Людині. По них вона хай іде разом з рослинами і тваринами — бо то є нероздільна тканина світового життя. Людина повинна

збагнути, що МАТИ ЛАДА — є МАТИ ВСЬОГО ЖИВОГО: нищити життя для своїх забаганок — то є страшний злочин Людини. Чи можна простити його? Лише в одному випадку — якщо Людина схаменеться і вибере шлях Єдности, і збратає все життя у вінку Любови і Краси! Тоді мова кожного народу буде не ричанням звіра, котрий пожирає тепле м'ясо свого сусіда, а піснею щастя і радости — для всіх, для всього!

Ладо рідна — призабута МАТИ,
Визволи із темряви негод!
Щоб розвіяв сутінки закляті
Наш великий вогняний народ!

Щоб у небі, на землі, в безмежжі
Загримів непереможний РА!
Тріскають кайдани і мережі —
НАРОДИЛАСЬ РАДОСТИ ПОРА!

ТЕРНОВИЙ ВІНЕЦЬ УКРАЇНИ

УКРАЇНА

25 грудня 1978 року — 7 січня 1979 року

ТЕРНОВИЙ ВІНЕЦЬ УКРАЇНИ

(Росії минулій, сучасній, грядущій — відкрите послання)

Росіє!

В минулі часи, дружні або ворожі, діялоги між народами тривали постійно. Вони відбувалися стихійно. В сучасну добу цей привілей народних речників узурповано диктаторами і насильниками Права. Тому велика німота панує в духовній сфері наших націй, а натомість клекоче соціяльний базар брехнею, зрадою і мізерними підробками єднання, дружби та злагоди.

Переступимо вікові мури відчуження та страху і розпочнемо вирішальну розмову — розмову тисячолітніх сусідів, найтісніше пов'язаних спільною долею, спільними стражданнями і грядущим катаклізмом, котрий зруйнує все примарне і освятить все святе.

Росіє! Ти не монолітна в дусі своєму: є Росія тиранів, катів, мучителів, зрадників, брехунів, убивць,— а є також Росія поетів, повстанців, космічних творців, мислителів, святих трударів і люблячих матерів, які несуть естафету любови крізь криваві епохи занепаду й смерти.

Це послання — до обох Росій.

Дух України промовляє до твого духу, Росіє, в цьому діялозі. Хай ці слова стануть для тебе останнім попередженням і останньою можливістю воскресіння.

325 років тому у Переяславі ми дали одне одному лицарське слово на побратимство, на єдність, на вірність. Кожен з нас від того тривожного дня посіяв безліч різних зерен у землю кількох поколінь.

Вже четверте століття, Росіє, ми йдемо спільним ланом, пожинаючи урожай, заповіданий прадідами. Який же той урожай?

На сцені соціяльного базару буде дана однозначна відповідь: Україна і Росія — рівні серед рівних, дві великі сестри, зростають, квітнуть і йдуть до сяючих вершин. Україна дає стільки-то сталі, чавуну та вугілля, хліба й сала, випускає ось таку лявіну книг, має стільки-то мільйонів студентів, учених та героїв праці.

Проте ці плякатні визначники, Росіє, втомили дух України. Вона відкидає їх з огидою і показує на своє чоло.

Глянь на моє чоло, Росіє,— ти побачиш *терновий вінець!*

Так, результат багатовікової спілки наших народів — Голгофа України,— окраденої, замученої, оббріханої, розіп'ятої.

Не поспішай лютувати, Росіє! Задумайся і згадай минуле: твоє духовне падіння і наша ганьба почалися в той же день, коли ми, не розпізнавши гадючого духу московських тиранів, відкрили Золоті Ворота України для чужинецьких орд.

Що ж попливло крізь наші Золоті Ворота до тебе, Росіє, і що приплинуло до мене? Все відбувалося на історичному полі, нічого не можна приховати!

Ти отримала наші багатющі землі, Росіє, а на додачу — трудящі руки і мистецькі душі, рівних яким мало у світі. Ти безжально пожирала наші багатства і безсоромно смоктала творчий геній України, привласнюючи собі приоритет і славу. Ти прикрила убогість та нікчемність своїх царів та опричників нашою піснею, нашою науковою думкою, звитягою наших лицарів. А натомість?..

Ти зруйнувала колиску свободи — Січ Запорізьку, дивовижний витвір Еволюції, який міг би на кілька століть наблизити епоху волі й народовладдя. Ти привласнила собі *все*, що було пов'язане з історією запорізьких лицарів духу — клейноди, архіви, леґенди, пісні. Ти наклала вето на саму пам'ять про них, бо жахаєшся їхнього воскресіння у духосфері сучасности.

В цьому діялозі не варто перераховувати всі факти та імена: архіви твоїх жандармських катакомб мають *все,* щоб освіжити пам'ять. Тому згадаю лиш основне.

До спілки з тобою український народ виборював свою суверенність, свою волю і в тій борні гартував душу, творив пісню і високу мисль космічного всеохоплення. Ми не грабували чужих багатств і не захоплювали чужих земель. Жадаючи волі, ми шанували волю сусідів. Ми не мурували в'язниць, не городили кордонів, не творили кріпаків з вільних громадян. І коли якийсь український старшина ставав вельможею і захоплювався февдальними привілеями шляхти, то він сам одривався від духу Матері-України, стаючи її ворогом і прислужником аґресивних сусідів.

Наша щирість веліла бачити у сусідів такий же духовний стрій, як і в собі. Це була жахлива помилка.

Закон з'єднаних посудин ілюструє історичну ситуацію нашого єднання. Духовний та економічний вакуум Московщини нездоланно смикнув до себе все, чим була багата й славна Україна. А щоб волелюбне серце народу не могло дати відсіч зрадникам і дворушникам — необхідно було знищити віковий корінь сили і вільности — інститут козацтва та кобзарства — ці два крила українського генія.

О, як ти безжально, Росіє, нищила, обкарнувала, висмикувала пір'їни з тих райдужних крил!

Крило козацьке ти одсікла одразу — і найжорстокіше! А розсіяні залишки лицарів розвіяла у безвість: непокірними загатила фінські та сибірські болота, а покірнішими — обставила свої кавказькі кордони та почала звойовувати апетитні східні території.

Крило кобзарське відсікти було важче: ампутація розтяглася на кілька віків, тим більше, що джерело творчости пливло з бездонної криниці серця народного. Проте, твій чаклунський дух, Росіє, знав, що то — основне завдання, бо доки вимахує в повітрі кобзарське крило — може бути реґенероване, відроджене *одсічене козацьке крило.*

Ти почала випивати, висушувати творчу криницю України. Як гусінь, оповили нашу землю петрові й катеринині ублюдки та свої перевертні. Колись найосвіченіший в Европі народ опустився в найнижчі круги *інферно*: пекельні слуги не знали, як ще дошкульніше вдарити по серцю України, щоб померкла, нарешті, райдуга на творчому крилі.

В ту критичну добу лише явище Шевченка врятувало Україну від деґрадації і воскресило райдужне крило генія рідного народу. То був дивовижний прорив джерела творчости із надрів Духосфери.

Лютість ворожого духу Росії була вражаюча. Проте вже пізно було щось робити: заборона лише роздмухувала б вогнище відродження. Гадючий чаклунський дух обрав інший шлях — шлях визнання і *введення в свою програму*. Пророк, з яким обнімається ворог, втрачає більшість своїх революційних сил!

Могутні соціяльні потрясення XX віку не принесли Україні воскресіння: всі творчі сили були втягнуті у хитру гру політичних шахраїв: деякі з нас лягли на полі бою, деякі впали з роздробленими черепами у підвалах ЧК та ґестапо, деякі згнили в сибірських таборах, деякі обрали шлях Переяслава — шлях ганьби і прислужництва.

Досвід трьохсотлітнього прислужництва та приниження показав: одна помилка, одне хитання дає ланцюгову реакцію помилок та падінь у грядущому. Те, що зроблено сьогодні — неможливо переробити завтра. Чорні зерна зради і страху виростають в чортополох занепаду, з якого годі шукати виходу.

Висновок такий: *кожен народ повинен сам вирішувати свою долю, не дозволяючи іншим народам перебрати на себе керівну ініціятиву*.

Краще вмерти героєм, ніж животіти кріпаком!

Ми мали такий лицарський заповіт і — зневажили його! Століття рабства — розплата за зраду духові волі!

Але ти, Росіє, не радій, не танцюй над купою обсмиканого райдужного пір'я! Ті обрубані крила не приросли органічно до твого зміїного тулуба. Ти обтяжила себе злочинами, падіннями, зрадами, від яких тебе не очистять всі твої святі й подвижники. Ти стала гігантською в'язницею народів, і не захотіла зруйнувати ту в'язницю після Жовтневої Революції, а ще сильніше стиснула в правиці скіпетр жорстокости.

Той скіпетр ти ще, ще й ще невблаганно опускала на голову причинної України — божевільної Діви, котра так необачно наділа на свій палець обручальне кільце.

Хто зміряє океан му́ки, в якому пливе Україна? Хто опише страждання мільйонів померлих від штучного голоду в 33-му році? Хто може розповісти про ридання тих, хто був безневинно розстріляний у 37-39 роках? Хто обніме духовним оком *незміряний світ* приниження, безправности, деградації ув'язнень, безвісних смертей, голодувань, втрати ідеалів,— той *світ, який став історичним фантомом України,* її прокляттям, її невпинною реальністю?

Тисячі вбитих поетів, мистців, мислителів... Ще тисячі й тисячі втомлених, підкуплених, застрашених!

В той час, як всі народи Землі прагнуть до волі і знаходять шляхи до неї, ти, Росіє, накинула аркан на шию України і безжально душиш її, щоб вибити з неї пам'ять про славне минуле, про космічне покликання її буття!

І навіть тепер, коли син України Корольов відкрив для тебе Браму Космосу, навіть *в такий духовний час* ти не хочеш зм'якшити своє жорстоке серце, Росіє! Всі кращі сини українського духу в неволі, на засланні, під невсипущим оком жандармів! Кожен, хто сказав тобі слово Правди — відчув тягар твого скіпетра жорстокости. Незламний *Мороз* — за що ти караєш його? Хіба не за героїчний захист української культури? Ніжний *Сверстюк,* який творчим духом оглядав риштування українського собору душі — невже ти так жахаєшся його? Правдивий *Лісовий,* який добровільно пішов на ешафот, щоб сказати тобі слово перестороги,— невже ти не бачиш, що такі люди готові подати тобі дружню руку навіть після жорстоких ударів?

А за що ти опустила меч кари на *Миколу Руденка* — космічного поета, устами якого Бог дав тобі слово відродження і грядущого знання; за що ти так тяжко скривдила його і його побратимів, котрі прийняли на себе місію захисту поневолених — *Лук'яненка, Тихого, Матусевича, Мариновича, Вінса?*

Світличний, Чорновіл, Стус, Калинець, Стасів, Шабатура — десятки героїчних чоловіків та жінок України, вся вина яких лише в тому, що вони *правдиво* мислять і діють,— що вони вчинили тобі, Росіє?

Ми не станемо рахувати втрати! Дух України знову й знову народить нас для страшного двобою із драконом Неволі й Жорстокости! Але ти, Росіє, повинна в цей грізний час визначити свою стежку і свій духовний статус! Пам'ятай — ось для тебе настав час вирішення: воскреснути серед вільного кола народів, або впасти в запустіння й забуття!

Нехтувати цим попередженням не слід — ні сила, ні страх інших народів не врятують тебе від тієї долі, яка чигала на всіх насильників — від долі повного знищення!

Проте, ненавидячи тиранічну Росію, я щиро люблю іншу Росію — голубооку дівчину з казки, яка знемагає в чаклунському сні, обнімаючи хижого дракона. Я шлю вітання тій Росії в день 325-річчя нашої спілки — Росії Сергія Радонежського, Росії Реріха, Росії Лермонтова і Єсеніна, Шукшина і Горького, Ціолковського і Разіна! Воскресни, русява принцесо, до космічного буття, воскресни від тяжкого кошмару в'язниць, термоядерних арсеналів, кріпацького духу, шовіністичних зазіхань! Спільна стежка Любови поведе нас до світу Радости!

Братерство Духовних Республік чекає на нас. Незміряні Епохи Космічного Творення відкривають брами для Дітей Любови. Твоє воскресіння, Росіє, і наша непорушна дружба — запорука того, що Земля вийде з глибин інферно до неба Єдности!

Але спочатку слід пройти Страшний Суд — Суд Божий. Ти, Росіє,— чорна чаклунко, спадкоємице Петра і

Катерини,— повинна дати відповідь перед Ликом Вічного Судді. Я шлю тобі цей історичний виклик: *на суд! На суд! На суд! Божий Суд розпочався!*

Кров людська — не вода! Земля не приймає її, і кожна краплина волає до неба. Хай вона впаде на тебе, Росіє Петра і Катерини, Сталіна і Берії, Росіє сучасних Безликих! Хай спопелить вона гадючу шкіру Дракона, щоб спляча красуня могла прокинутися до життя Духу!

Я свідчу на Суді Божому ім'ям України — свідчу за зраджених і замучених козаків, за знедолених кріпаків, за ганьблену пісню, за принижену думку, за численні покоління, котрі вмирали на чужому полі, не виконавши народної місії, за мільйони померлих від голоду, за тисячі розстріляних сучасників моїх, за мільйони забутих, страждаючих від суму, відчаю та безвиході!

Дай відповідь Богові, Росіє, і прийми альтернативу:

Лише *повна Воля* для скованих тобою народів *звільнить тебе!* Лише Епоха Духовних Республік, Святих Народів, вільних від політико-економічних кайданів чужих ідеологій відкриє для нас життя суверенности і обопільної дружби. Україна не бажає більше тягти чужу колісницю до термоядерної прірви, до повної творчої деґрадації!

Я виходжу до тебе у пустельне вранішнє поле, двоголовий орле Росії! Я сам-на-сам викликаю тебе на герць, як це велося в казкові часи! Діва-Україна благословила мене на подвиг і сказала на прощання: — *Бийся без щита!*

І я стою супроти тебе, древній Драконе, з відкритими грудьми,—але безстрашно! Йди сюди — з своїми в'язницями, бюрократичними бандами, царями, вождями, стукачами, провокаторами! Ти не зможеш перемогти мене, бо я — Безсмертний Дух України!

На бій! На бій! На бій!

Не роздвоюйся, хитрий орле Росії, хай обидві голови твої дивляться в мої очі! Ставка бою — Воля України і Воля Росії — закутої русявої принцеси, яку ти стережеш!

Я кинув виклик на бій, я почав позов на Божий Суд,— ти чуєш, Росіє?! Ось моє тіло — ти можеш опустити на нього скіпетр жорстокости! Я знаю — моє тіло загине! Загине і твоє проявлене тіло, історична химеро, двоголовий драконе!

Зате я знаю і провіщаю іншу *реальність:* перед Ликом Божої Матері Причинна Україна і Закута Росія воскреснуть в Любові, і в Космічну Епоху вже ніхто й ніщо не роз'єднає їх!

Терновий вінець України відкриває браму Любови!

Росіє, я сказав!..

ЛИСТИ, ПОСЛАННЯ, МЕМОРАНДУМИ

УКРАЇНСЬКИМ ГРОМАДАМ ЗЕМЛІ

Дружнє послання

Браття Українці!

Все людство, всі народи Землі підійшли до надзвичайно важливої межі. Та межа — іспит духу.

Кожне явище, дія, рослина, тварина, людина в певний час дає плід — отруйний чи життєдайний. Від цього залежить дальша доля того, хто породив той плід.

Всяка мисляча людина запитує себе — навіщо вона живе на світі, яке зерно вона лишає грядущим вікам?

То наскільки ж відповідальніше повинен запитати себе **народ** — навіщо він з'явився під оком Неба, які квітки розквітли на його Древі, які плоди зрощені ним на подив чи на прокляття прийдешнім вікам?

Ми ставимо сьогодні таке запитання перед рідним українським народом, перед своїм серцем: навіщо таємничий Дух Буття породив нас на цьому трагічному шляху шукань, терзань, бучних перемог і ганебних поразок? Що означає наше величне і водночас мізерне життя? Які плоди мають вирости із кривавого насіння, яке щедро і рясно посіяне преславним козацтвом у щедру землю України? Чи, може, ті степові могили — тільки абсурдний акт байдужої всесвітньої комедії?

Ми повинні мати відповідь на ті питання або зректися ім'я народу, до якого належали герої, рівних яким ми не бачимо!

Світова ситуація не лишає нам ні часу, ні можливостей, щоб вичікувати. Ми нічого не діждемось! Або знайдемо в своєму серці ЄДИНО ВІРНЕ РІШЕННЯ і ствердимо власне буття навіки, або щезнемо з Книги Всесвіту.

Земна цивілізація обрала шлях технізації, урбанізації, а відтак — уніфікації, зведення життя всіх народів і племен до нівельованої спільности. Оригінальним проявам народного життя місця нема серед грому і галасу псевдокосмічної ери. Залишається лише одне — стереотип запрограмованого функціонального життя, круговерт псевдокультури або містичні чи наркотичні борсання, котрі не ведуть нікуди.

Доля нашого народу особливо трагічна: нагромаджена минулими віками творча потенція увійшла в нерозв'язне протиріччя з неможливістю проявити в сучасну епоху той вражаюче багатий потенціял.

Що ж робити? Хто нам допоможе розрубати зловісний вузол плянетарної долі?

Ніхто! Досвід показав, що покладання на чужорідні сили заплутує ще сильніше фатальну сіть! Відповідь прихована в народному серці.

Браття Українці!

Ми, Ініціятивна Група Українців у Києві, уболіваючи за долю рідного народу, Рідної Матері-України, прийшли до непорушного висновку, що настала пора нам, та й іншим братнім народам, піднятися на нову, вищу площину творчого плянетарного життя.

Така перспектива з'являється з появою на обрії світової історії Духовної, Всесвітньої або Космічної України — духовного неантагоністичного об'єднання українців у всьому світі.

Про що йдеться?

Про визначення правдивої основи буття і критерія його цінности.

Навіщо народ прагне суверенности? Невже лише для того, щоб поставити над собою «своїх», «рідних» деспотів і тюремщиків? Невже лише для того, щоб мучитися в «суверенних» в'язницях та школах, які не набагато відрізняються від в'язниць? Невже лише для того, щоб наші вояки вмирали на фронтах у «рідній» уніформі?

Це — не сарказм! Це — гнів безвиході, котра нас чекає, якщо ми підемо старими шляхами, на яких жоден народ — чуєте — жоден! — не знайшов царства правди, а лише розсіяв творчі сили на будівництво марних споруд та імперій.

Отже у всьому тому ми не будемо шукати основи і цінности. Ми, формуючи нашу Духовну Державу, обернемось до ВНУТРІШНЬОГО СВІТУ ДУШІ і там пошукаємо скарбу нетлінного, котрий не згорить, не щезне в жодному світі.

У нас є прекрасні взірці, що сяють маяками серед мороку дальніх і ближніх часів.

Ми сформуємо свою душу і душі дітей своїх так, щоб Великі Українці минулого освятили ті душі на творення Небувалої Небесної України — невмирущої і життєдайної — віднині і довіку.

Ми візьмемо нерушиму сміливість і мужність від славетного козацтва запорізького, дух якого стукає у наші дрімаючі серця!

Ми приймемо дитячу віру і полум'яну непохитність від духа Невмирущого Кобзаря!

Ми нап'ємося з невичерпної криниці мудрости і посвяти від космічного велета Сковороди!

Ми осяємось вічним болем і тривогою Лесі, щоб байдужість до горя жодної живої істоти не торкнулась нашого серця!

Ми візьмемо до вічно-діючих рук і розуму громову потугу Каменярського молота!

Ми обів'ємось невразливістю терпіння наших Матерів, котрі спільно складають Дух Матері-України!

Такі думки переповняли серця учасників Ініціятивної Групи, коли вони **ім'ям Синівського Права 9 травня 1974 року** вирішили утвердити Народження Незримої або Небесної, Всесвітньої України, Духовної Республіки, котра переступила географічні та економічні межі історичного буття і **вийшла у Світ Свободи.**

Що потрібно для її існуваня? Хто повинен визнати її буття, якщо воно запломеніло в нашому серці?

Незрима Україна народилася від потужного джерела Духу Народного — від його мови, пісні, казки, думи, подвигу, мрії, мужности, вірности, правди, незрадливости, любови, творчости, якій не буде кінця.

Ми проголосили невмирущість Української Духовної Республіки, про яку мріяв Сковорода, і стверджуємо її неосяжність та невимірність. Нам не потрібні кордони, держави, уряди й жандарми, темниці й шибениці, армії та гармати. Ми будемо формувати Блакитні Леґіони Духу для штурму таємниць Буття — і то буде єдина священна війна, яку схвалить Небесна Україна.

Хто зруйнує наші духовні твердині, якщо вони змуровані в наших серцях?

Хто змусить нас зректися рідної мови, традиції й вірности, якщо Мати-Україна благословила нас на творення небувалої реальности, покликаної осяяти світ радістю небесного буття?

Браття Українці!

Багатьом з вас ці слова здадуться рожевим туманом. Ми звикли бачити реальність у горах трупів і на тлі чорних ґрат, у громі кованих солдатських чобіт і в зойках замучених.

Але гори трупів не вирішили жодної прблеми. Лише казка, пісня, дума та молитва пережили тисячоліття.

Новонароджена Небесна Україна вступає на світовий майдан і стверджує своє невмируще буття на основі заповіді Великого Учителя Нового Завіту: «Хай і на Землі буде так, як на Небі!»

Досить розп'ять і убивств!

Діти хочуть веселої гри, а не грому атомних гармат!

Вчені хочуть відкриття радісних таємниць буття, а не творення руйнівних машин чи отруйних газів!

Духовні шукачі прагнуть молитви і любови, а не борсання в лябиринтах псевдобуття!

Матері жадають вічної любови, а не ридання над могилами синів!

Духовна Україна стверджує таке **радісне буття** для всього світу і кличе всі народи об'єднатися в Зоряному Братерстві, щоб навіки покінчити з ворожнечею і протистоянням.

Хто стане дитям Духовної України, той вже ніколи не візьме до рук меча! Лише радісне творення для всіх, для всього буде його шляхом і дією!

Хай щедрі квітучі сади простеляться на стежках Небесної України!

Хай Храми Краси виростуть там, де пройдуть Діти Незримої України!

Хай сльози висохнуть там, де ступить нога сина чи дочки Духовної України!

Хай до далеких зоряних світів лунає радісна вість про те, що плянета Земля у системі променистого Ярила-Світовида владно розірвала тенета тисячолітньої Темряви і вийшла на шлях світоносної Радости!

Браття Українці!

Народжуйтесь під Небом Свободи! Не чекайте волі від когось — вона у вашій душі!

Скажіть собі, скажіть своїм дітям, онукам, правнукам:

— Ви вільні!

— Ви вільні!

— Ви вільні!

НЕБЕСНА УКРАЇНА НАРОДИЛАСЯ!

Р а д і с т ь с в і т а м!

9 травня 1974 року
Київ, Україна

Олесь Бердник

МІЖНАРОДНЬОМУ ПЕН-КЛЮБОВІ ПИСЬМЕННИКАМ ВСЬОГО СВІТУ ВІДКРИТЕ ДРУЖНЄ ПОСЛАННЯ

Друзі!

Здавна сказано: «Спочатку було Слово»...

Слово-логос творить душу і Розум Людини, а це означає — увесь УСВІДОМЛЕНИЙ ВСЕСВІТ. Ви, Майстри Слова, поставлені Провидінням коло джерел Сили, яка творить і руйнує Світи: мільярди очей щодня звернені на сторінки ваших книг, мільярди уст щодня шепочуть, повторюють ваші вислови, афоризми, думки. Чи усвідомлюєте Ви значення цього факту?!

Але де ж Єдине Слово? Де ж ознаки Воз'єднання роздертого Бога-Логоса? Думки тисяч письменників — володарів і наставників розумів людства — спрямовані до особистих химерних цілей і критеріїв: вони створюють у своїх книгах хаотичне буття, примножуючи трагедії і без того абсурдного світу...

Саме ТАКА СИТУАЦІЯ дозволяє володарям грошей і сили узурпувати Ваше Космічне Право, Письменники Світу,— Право бутиводіями духу Народів. Куди вони ведуть людство? Куди привели? Арсенали держав тріщать від накопиченої зброї, здатної перетворити у попіл плянету, порушений до основи екологічний балянс; зменшились енерґозапаси Землі — наслідок бездумної праці мільйонів машин і приладів; псевдокультура при допомозі великої сітки інформаційної індустрії зруйнувала стародавню культуру народів і племен, не створивши на заміну нічого, крім одноденних підробок. Паща духовного і фізичного небуття розкинулась над Землею. Чи можемо ми спокійно очікувати цей роковий час, Друзі, або навіть смакувати його у апокаліптичних пророцтвах?

Я, український письменник, закликаю всіх Вас — зупиніться! Негайно створіть Ініціятивний Комітет для скликання Всесвітнього Конґресу Письменників Світу. Ви воістину будете представниками всього людства, і народи дадуть Вам повноваження, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ВСІХ УРЯДІВ. Не адміністративні функції, не народнє господарство, не створення індустрії, не покращання сільського господарства — нас повинна цікавити Доля Людини — її Космічна Доля: а ця Доля в руках Слова-Логоса, а не в руках політиків.

Конгрес Письменників може звернутися до Урядів Землі з питаннями, на які ті повинні дати відповідь:

— У чому вони бачать основу, на якій може виникнути об'єднання людства?

— Якщо такої основи нема, то чому її не шукають, чому про неї не говорять у першу чергу?

— Якщо уряди не думають про таку основу, вони повинні відійти від керівництва народами, бо у рішучий плянетарний час при кермі держав повинні стояти люди, що розуміють космічне значення дійсного моменту!

Друзі! Мова не про те, щоб змінити поганих керівників, тим більше, що «погані» ніколи добровільно не відходять — задача у зміні психології народів: а це у Ваших руках!

Світове Братство Письменників може сформулювати головніші основи Світової Хартії Совісти, на якій можна ствердити єдність всіх думаючих істот:

— Життя Думаючої і Чуттєвої Істоти священне.

— Ідея вбивства і знищення життя — злочинна.

— Ідея війни, як узаконена метода рішення всіх суперечливих питань між людьми і народами, повинна бути зліквідована не тільки з практики міжнародного життя, але навіть із словників.

— Свобода тіла, духу, чуття і розуму кожної мислячої і чуттєвої істоти священна.

— Ідея поневолення тіла і духу, чуття і розуму — злочинна.

— Творчість, присвячена звільненню Світу від різних кайданів, є основою Нової Еволюції.

Друзі-Письменники!

Ми повинні вимагати від керівників урядів від імени всіх народів:

Негайно знищити військові арсенали. Прийміть Хартію Світу — назавжди, навіки. Ліквідуйте деспотизм партій — нехай душі людей звільняться від павутиння ідеологій. Звільніть творчість, працю, науку для Перетворення Світу за законом Краси, Любови й Радости.

Що заважає цьому?

Тільки підлість світових політиків. Тільки їх користолюбство і жадоба. Немає об'єктивних законів, що диктують людству безперервне кровопускання і розрухи; це лише злобна воля диктаторів!

Нехай не брешуть про роззброєння — нехай роззброюються! Нехай не брешуть про право народів — народи самі створять своє благо! Людство достигло для небувалого ще лету до нових Світів Гармонії і Любови, до Світів Казки і Радости! Чому ж ми зачорнились тугою і жахом перед Дверима Перетворення?

Друзі!

Всесвіт чекає, яке Слово пролунає у Просторі Світової Душі. Чи ПРИЙДЕ ЦЕ: ХАЙ БУДЕ СВІТЛО — бо БУДЕ ТЕМРЯВА?!

Від нас залежить — чи засяють у Просторі Нові Зірки Радости чи згаснуть і ТІ, які ще сяють з глибин Космосу?

Останній Час! Сплячий світ може бути пробудженим лише Міцними Дзвонами Слова!

Письменники Світу! Де Ваші Дзвони???

З надією,

Олесь Бердник
Київ, Україна

14 червня 1976 року

Київ-159
Лихачова, 8-б, кв.16.

ШОСТОМУ З'ЇЗДОВІ ПИСЬМЕННИКІВ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ПИСЬМЕННИКАМ ВСЬОГО СВІТУ ВІДКРИТЕ ДРУЖНЄ ПОСЛАННЯ

Друзі!

Знову зібрались разом тисячі майстрів слова. Знову хвала. Знову фіміям. Захоплення неіснуючими шедеврами. Вибрання почесних президій, неначе магічне заклинання істот потустороннього світу. Нащо? Для чого?

Реальність безжалісна. Всі наші заклинання вона викине на смітник Часу. І ми опинимося жебраками перед вимогливим Оком Вічности...

Пишу цей дружній лист не для лихослів'я, не для задоволення гонору: знаю, що і всі ви думаєте однаково зі мною, але страшна інерція розуму і почуття заглушає голос совісти і не дає йому прозвучати.

І ось, ви знову будете захоплюватися Новою Людиною, оспівувати її, плазувати перед нею.

Але де Вона? Де цей Супермен? Де цей божок, заради якого ми терпіли голод, холод, жахливі війни, берієвські та гітлерівські табори, сталінські розстріли, брехню, наклепи та безперервні директивні вказівки безликих вождів?

Його нема! Він — фікція! Навіть не казка, а паперовий Голем, створене ідеологічними паяцами чудовище, котре пожирає живу душу народів. І насамперед — вашу душу, друзі-письменники, тому що ви служите в той час, коли реальні люди сучасности мліють у тузі безвихідности і зневіри та йдуть у нікýди.

Так, ми будуємо величні споруди століття, трусимо землю танками і літаками, супербомбами і екскаваторами, ми прицілились до далеких світів, ми створюємо дивні прилади і теорії космогенези.

Але який же духовний мир творців всіх цих чудес? Чим наповнюємо ми ноосферу — сферу плянетарного розуму? Що ми створили принципово нового, ніж старезний світ буржуа і рабовласника?

Теж саме користолюбство і жадоба, те ж саме шанолюбство і жорстокість, та ж деспотія і холуйство, зрадництво і заздрість, пияцтво і злочинність, розпуста і святотатство. І найгірше — соціяльна косметика, заради тої ж Нової Людини, щоб врятувати її обличчя — фальшиву маску,— за якою ховається посмішка літературного диявола, створеного вами, письменники!

Але, звичайно, є чудові люди, самовіддані й романтичні, правдиві й мудрі, добрі й закохані у красу... Але вони були завжди й у всіх століттях, вони — надія ВСЕСВІТУ, вони — божественні зерна прийдешнього Світу Радости. Саме на них спрямоване лезо нашої (і взагалі всієї світової) брехливої літератури, щоб спіймати їх у лябиринти нікчемних бажань і програм.

Я не збираюся бути прокурором і ставати на будь-чий бік барикад. Ці барикади — брехня! Даремно лилася і ллється кров героїв, тому що їх завжди жорстоко експлюатували і, грубо кажучи, дурили! Дух буржуа, котрий пронизує психіку людини, тримає у багатьох своїх руках-щупальцях всі хоругви ідеологій.

ВСЕ — ДЛЯ ЛЮДИНИ! — ось апотеоза духовних буржуа. І ми підхопили цю підлу формулу, створили із неї критерій діяльности і задумів.

Хто ж це така Людина, щоб їй було віддано ВСЕ? Яке ПРАВО віддають у його розпорядження надра Землі, плоди біосфери і далекі краї Всесвіту?

Сила розуму? Міць техногену? Але хіба сила — це Право? Хіба не прагнуть до радости і повноти буття кожна тварина і метелик, рослина і зірка, мислячий дух і напружена в зусиллі розірватися речовина, що знаходиться у чорних дірах Космосу?

Людині дано велике Право — Право і Можливість Зрозуміти цю РОЗІРВАНІСТЬ СВІТУ, Право ОЧОЛИТИ ПОХІД РОЗУМУ ДЛЯ СТВОРЕННЯ ЄДНОСТИ, яке було втрачене здавна. Право стати лідером ЄДИНОГО ЖИТТЯ, у яке гармонійним акордом увійдуть люди і птахи, квіти і тварини, риби і хмари, мрії і нечувані сміливі прагнення.

ДРУЗІ! Необхідний новий критерій БУТТЯ ЛЮДСЬКОГО.

ЛЮДИНА — ДЛЯ ВСЬОГО! — ось він.

Людина — серце біосфери і всієї земної кулі.

Людина — совість Всесвіту.

Людина — творець Радости.

Людина — руйнівник всіх темниць — фізичних і духовних.

Людина — правозахисник Свободи духу, розуму і серця.

Здавна сказано: «Спочатку було Слово»...

Слово-логос творить душу і розум Людини, а це значить — увесь УСВІДОМЛЕНИЙ ВСЕСВІТ. Ви, Майстри Слова, поставлені Провидінням коло джерел Сили, яка творить і руйнує Світи: мільярди очей щодня звернені на сторінки ваших книг, мільярди уст щодня шепочуть, повторюють ваші вислови, афоризми, думки. Чи усвідомлюєте ви значення цього факту?

Темні сили Антиеволюції чудово розуміють значення Слова, вони багато оперативніші від мрійників і поетів. Стверджую це на власному прикладі, бо всі мої книги про майбутнє, про братство народів, про майбутню комуністичну людину, про контакти світів (а таких книг більше двадцяти) викинуті з бібліотек, мене нагнали із Спілки Письменників, я позбавлений можливости видаватися або зустрічатися з читачами. Велика трагедія для творчого духу — неможливість проявлятися у спілкуванні з людством — для мене стала жорстокою дійсністю, якій не видно кінця.

Ці слова — не скарга. У такому ж стані знаходяться й інші чесні письменники, що намагаються відстояти ідеали

кращого, людяного світу, про які мріяли всі покоління дітей і героїв. Ці слова — лише ілюстрація до ствердження, що соціяльна косметика літератури — це зрадництво і контрреволюція.

Табу для мрійника, спалення його книг, переслідування, злидні й приниження — чи можна це поєднати із захоплюючими оваціями на з'їзді, на вашому з'їзді, Друзі?

Я закликаю вас — прокиньтеся! Світ потребує правди та повної чесноти. У нас є все, щоб наблизитися до Світу Радости і Любови — для всіх, для всього,— у нас є багата плянета, героїчні традиції, казковий дух народів, людські мрії, талановиті руки і мудрі серця. Необхідно нагнати лише одне — брехню.

Ми задихаємося від брехні. Вона закрила від нас темним покривалом сяйво Нового Світу. Ще є час, щоб зірвати це ганебне покривало.

Друзі! Тільки ви можете стати переможцями дракона брехні і творцями Світу Радости. З надією, що ЦЕ МОЖЕ СТАТИСЯ, ЦЕ ПОВИННО СТАТИСЯ,—

я шлю вам мою любов

Київ-159,
Лихачова, 8-б, кв. 16

Олесь Бердник
Київ, Україна

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ
ЛЕОНІДУ ІЛЛІЧУ БРЕЖНЄВУ
Москва, Кремль

Леоніде Іллічу! Цей лист не до однієї людини. Цей лист до всієї державної та партійної ієрархії нашої країни. І навіть всіх країн, бо світ єдиний і нероздільний, понад всякими розділеннями та світоглядами.

Але оскільки весь авторитет партії та уряду персоніфіковано в Вас, то я звертаюся особисто до Вас, Леоніде Іллічу!

Певен, що ЦЕЙ ЛИСТ Ви прочитаєте. Певен, що «вартові порядку» не посміють вернути його на круги своя, як десятки попередніх листів. Ви далі збагнете — чому!..

Коротко про себе. Я — український письменник. Футуролог і фантаст. Мрійник. Мені 49 років. Написав більше двадцяти книг і багато ессе, статей, віршів, сценаріїв фільмів про майбуття, про Нову Людину, про преображення світу, про контакт цивілізацій. Суть моїх прагнень можна зрозуміти з анотацій та афіш, котрі додаю до листа — в них частковий список моїх творів та тез лекцій. Прочитавши це, можна легко переконатися, що вся моя літературна та громадська діяльність була спрямована до розкриття у

читача вищого космічного рівня мислення, чуття, творчости, до пробудження прагнення в нашому поколінні творити небувалу ще на плянеті комуністичну реальність,ради якої на алтар смерти віддано мільйони прекрасних життів.

П'ять літ тому моїй діяльності було поставлено перепону. Мене виключено з Спілки Письменників. Мої книги знищено точнісінько так, як це робили гітлерівці в 33 році в Німеччині. Я став жебраком, а на мою творчу діяльність накладено громадське і літературне табу.

Запрошення університетів Ратґерс (Нью-Джерсі) та Йорк (Торонто), а також Учительських Громад Канади, куди мене запрошували читати лекції про радянську фантастику, я не міг використати, бо ниті всіх рішень знову знаходяться в руках органів держбезпеки, котрі узурпували конституційні прерогативи.

Таким чином, мене підштовхують до катастрофічної ситуації: або я повинен вчинити якийсь акт «покаяння» й визнати свою «вину», з тим, щоб вернутися в лоно «правовірної» літератури — або ВМЕРТИ. Я ВИБИРАЮ ДРУГЕ.

Більше не можна терпіти злочинну жорстокість і бандитизм бюрократії, що руйнує нашу країну, свідомість народу, майбутнє. Справа ж не лише в мені. Трагедія моєї життєвої ситуації — лише ілюстрація до обширнішої трагедії всього народу, всього світу. Страшний ящероподібний Дракон Бюрократії став історичною реальністю сучасности і очолив повзучу контрреволюцію на всіх рівнях громадського життя. Від цього нікуди не подінешся — найближчі роки будуть роками жорстоких катастроф, з котрими не справиться жодний З'їзд Партії, жодне надзвичайне становище.

Гураган хвали й захоплення на сторінках газет, журналів та книг — найстрашніша зрада революції. Нема виправдання для письменників та журналістів, винних у цьому. Перша Країна Соціялізму потребує тепер граничної щирости й правдивости, бо з *вантажем брехні* вперед нема шляху!

Я вибираю ШЛЯХ ПРАВДИ. Я добровільно вибираю поєдинок з Леґіоном Зла, що користується прекрасними ідеалами для мерзотних цілей насищення й нищення світлих, еволюційних сил. Я ВИКЛИКАЮ НА БІЙ ЦИХ ВИРОДКІВ МОРОКУ.

Леоніде Іллічу! Це не слова людини у відчаї, не слова психопата. Я промовляю це спокійно й радісно, враховуючи всі наслідки. Всі психолікарні світу не зроблять мене божевільним. Даний лист стане відомим всьому світу, і люди будуть слідкувати за поєдинком. Хай проявляться лиця — ХТО Є ХТО?

З ким Ви, Леоніде Іллічу? Хто оточив Вас страшною стіною відчуження і славослов'я? Партія не може впливати на події в житті народу. Чому злочинність, загальне п'янство, злодійство, цинізм, безвір'я, жадібність захлюпнули нашу країну?

Розірвіть полон бюрократичного Мінотавра або приєднайтесь відкрито до леґіону терзателів та мучителів.

Я ОГОЛОШУЮ ГОЛОДІВКУ З 26 ЧЕРВНЯ 1976 року на знак протесту проти сваволі, беззаконня і бюрократичного бандитизму, котрі стали нормою державного життя. ЦЕ ПОЧАТОК НАШОГО ПОЄДИНКУ, ЯКЩО ВИ ВІДКРИТО СТАНЕТЕ НА БІК ТЕМРЯВИ.

Що таке моє життя, коли загибель загрожує всій країні, світові? Не можна більше спокійно їсти і спати, коли стікають кров'ю люди у всіх країнах світу: багатостраждальний В'єтнам, Камбоджія, Індонезія, Чілі, Ліван, Ірляндія, Анґоля... коли висохне димуюча ріка крови? Хто наступний?.. Не можна насолоджуватися делікатесами й ґурманськими блюдами, коли від голоду вмирають мільйони дітей у всьому світі! Не можна безтурботно сміятися і уявляти себе миротворцем, коли арсенали великих держав тріщать від ядерних потвор! Не можна мріяти про «прекрасне майбутнє», коли на Сході піднімається зловіща тінь небувалого ще Дракона!

Я мов Дитя Великої Матері Світу, одвертаюся від всього цього моторошного творива божевільного людського ума — не можна брати участь в спектаклі вбивць і брехунів, котрі не в силі скінчити гидку п'єсу, що всім вже набридла.

Я кличу до себе людей з щирими дитячими душами, котрі вірять в Люблячe Серце Тієї, Котра Породила Все Буття.

Я проголошую Епоху Людей Люблячих, Людей Безстрашних, Людей Прекрасних, Людей Творчих, Людей Зоряних, котрі прагнутимуть до безмежного розкриття Любови й Краси по Закону Єдности. Народи визріли до прийняття нового, космічного щабля Буття. Вони здатні піднятися від безглуздої економічної метушні до казкових можливостей в сфері пізнання, творчости й духовного саморозкриття. Вони готові до створення Зоряного Братерства Народів, котре об'єднає плянету і підготує її до вступу на рівень Всебуття. Цей рівень не допустить воєн, протистоянь, мучительства, неуцтва, сумнівів, в'язниць, нескінченних страждань.

Леоніде Іллічу! Саме наша країна ще може стати Світочем Плянети, якщо рішуче відмовиться від зганьбленої політики деспотизму, насилля, шовінізму, роз'єднаности, всепоглинаючої бюрократизації життя.

Покликати до дії всі еволюційні сили — їх леґіон!

Зняти заборони з творчих прагнень в сфері пізнання, творчости й труда!

Ліквідувати сваволю «блюстителів закону» у внутрішньому житті суспільства — країна давно виросла з пелюшок, в які її загортають люди, що ховають своє лице, котрі повелівають тисячами стукачів, провокаторів, люди, що володіють останніми досягненнями електроніки для підслуховування, для нагромадження беглуздої інформації про «настрої» мас. Хіба допустимо, щоб в Країні, що прагне Комунізму, були тисячі політв'язнів, сотні тисяч жандармів і сітка пристроїв для підслуховування? Ми зобов'язані стати зразком для пробуджених народів — і не в сфері агітації, а в сфері РЕАЛЬНОСТИ. Невже не ясно, що треба здійснити вибір: або стати відвертими диктаторами, або рішуче йти до

Світу Радости й Людяности?! Не можна служити Богу й Мамоні — це сказано давно. Шлях єдиний — СВІТЛО або ТЕМРЯВА.

Я викликаю на поєдинок ім'ям СВІТЛА сили ТЕМРЯВИ. Хто від СВІТЛА — простягне мені дружню руку. Хто від ТЕМРЯВИ — або вийде на бій, або сховається в сутінках.

Мене можна вбити, оголосити божевільним, репресувати, ігнорувати цього листа. Всі ці шляхи — поразка ТЕМРЯВИ! Бо для СВІТЛА — смерти нема!

Не пробуйте іронізувати над цими словами: людство підійшло до дуже серйозної межі. Фальшиві угоди і політичні компроміси не допоможуть — рішення знаходиться в руках Предвічного Життя. Відкривайте ж і Ви чисте дитяче серце — воно приховане в грудях кожної людини. Я переступив межу страху — мене не можна застрахати. А смерть? Смерть заради Життя завжди була Перемогою! Так буде і тепер! Хто збагне те, що тут говорилося, хто підійде до мене з усмішкою взаєморозуміння та довір'я, той стане мені другом. А Друг наречеться Переможцем Мороку! Отже, Леоніде Іллічу, я чекаю відповіді. Хто Ви — Друг чи Ворог?

Щиро

Олесь Бердник

25 червня 1976 року

Україна, Київ-159,

Лихачова, 8-б, кв.16

Об'єднаним Націям, Комітетові по захисту оточуючого середовища (УНЕП)

Всім людям доброї волі

МЕМОРАНДУМ

ІНІЦІЯТИВНОЇ РАДИ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ (м. Київ)

— І —

У жовтні 1974 року Об'єднаним Націям, Національним Комітетам по захисту біосфери, керівникам СССР та ЮНЕСКО надіслані відкриті листи — виступити з ініціятивою створення Альтернативної Еволюції або інакше — Нової Біосфери.

Передумови пропозиції такі:

Теперішня біосфера Землі зруйнована до основи. Майже всі екологічні зв'язки розірвані або перекручені. Еволюційна ритміка Природи не в стані відновити зруйновані людством природні ланцюги і нитки з тою жменькою представників фавни і фльори, що збереглись під колесами «проґресу». Деґрадація життєвої тканини Плянети найсильнішим чином відбивається на типі Людини Мислячої, і — розуміється — у неґативному аспекті.

Загибель біосфери невідворотна, якщо не знайти реальної альтернативи. Найближчі роки (або, в кращому випадку, десятиліття) будуть рішаючими.

Виникла ідея створення Нової Біосфери (Альтернативної Еволюції), а якщо говорити точніше, то відновлення Істинної Біосфери. Її засаднича програма прихована у глибині життєвих форм і проявів.

Ми виходимо із глибокої впевнености у тому, що горезвісний екологічний балянс — це балянс взаємопожирання, це космічна хвороба Світового Життя, яка десь у самих джерел земної еволюції була перекручена й розвинулась під знаком цього перекручення майже до появи Людини Мислячої: всі страшні соціяльні катаклізми століть є лише апотеозою тої первісної хвороби.

Ми впевнені, що людина, як сукупність і синтеза проявів Світового Життя, здатна розпізнати хворобу Біосфери та очолити імпульс її загального виздоровлення. Саме на це спрямована ідея Альтернативної Еволюції, що пропонує почати під еґідою ООН у всіх країнах світу еволюційні експерименти, які направлені на трансформацію фавни і фльори Плянети відповідно з ідеєю Єдности Життя.

Наша ініціятива дістала відгук тільки від Комітету ООН по оточуючому середовищу. Цілком зрозуміло, що державні структури неспроможні позитивно і динамічно реаґувати на таку ініціятиву.

Тому вирішено було створити ІНІЦІЯТИВНУ РАДУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ (м. Київ), поки не буде скликаний постійно діючий Координаційний Центр Альтернативної Еволюції при ООН.

— 2 —

Завдання Ініціятивної Ради:

— всіми доступними засобами (але достойно) поширювати ідеї Альтернативної Еволюції так, як вони подані у Посланні ООН, серед населення нашої Плянети;

— залучення ентузіястів до практичних дій по здійсненню ідей Альтернативної Еволюції (зв'язки з ученими, комітетами по захисту природи, особисті експерименти тощо);

— дальша розробка ідей Альтернативної Еволюції та контакт з цією метою з Комітетом по оточуючому середовищу при ООН (УНЕП), з тим, щоб наблизити час створення Світового Центру Альтернативної Еволюції.

— 3 —

Ініціятивна Рада не є структурною організацією, вона не має свого статуту, правил та ін.

Це — духовне братство однодумців, мета яких полягає у перетворенні Світу за законами Краси, Любови та Єдности.

До Ініціятивної Ради на рівних правах входять люди всіх рас, націй, віросповідань: всі, хто розуміє та приймає ідею створення Нової Біосфери.

Символ Альтернативної Еволюції — Голубий Сфінкс у Сонячному Колі на темносиньому зірковому тлі. Між передніми лапами Сфінкса — зелений паросток з квіткою маруни. Людське обличчя, крила, тваринний тулуб і квітка — символ Об'єднаного Світового Життя.

Альтернативна Еволюція є космополітичною ідеєю. Ми розуміємо, що НАЦІЇ, НАРОДИ, які дали Людині мову, думку, а звідси — Божий образ Творця і Мислителя,— можуть по праву називатися Матір'ю Духа. Таким чином, імперіялістичні ідеї асиміляції та нівеляції націй Альтернативна Еволюція категорично відкидає. Вона проголошує Еру народження Духовних або Космічних Націй, що прагнуть не тільки до політично-економічного функціонування, але, насамперед, до розкриття творчих сил Народнього Духу й Розуму, до виходу національного генія із лябиринту історично-географічних самообмежень на простір еволюційної свободи. Кожний народ повинен стати ВСЕСВІТНІМ НАРОДОМ, кожна мова — РІВНОЦІННОЮ МОВОЮ. Неповторність всіх культур, всіх мов, всіх народів та племен — КРЕДО АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ.

— 4 —

Ініціятивна Рада пропонує членам ООН, ентузіястам у всіх країнах Світу приступити до негайного створення духу Альтернативної Еволюції, а потім і до практичних цілей для її здійснення.

Деклярації «Про захист біосфери» — безрадні та бюрократично безвідповідальні. Стару Біосферу неможливо відновити, та це й непотрібно! Тому, що екологічні зв'язки

взаємопожирання та ворожнечі, пануючі у біосфері, мають безпосередній вплив на людину, яка перенесла ці «природні» риси фавни та фльори на соціяльні відносини. До того ж регенерація старої біосфери ПРАКТИЧНО НЕЗДІЙСНЕННА, тому що більшість її елементів майже повністю знищена.

Пропонується створити у всіх країнах Світу заповідні Зони Альтернативної Еволюції (у будь-якому маштабі) з багатим генофондом фльори і фавни, де громади ентузіястів-трудівників, вчених, будівельників, творців — дадуть джерело Нової Космоісторії Світу.

Плянетарний Експеримент, безумовно, розрахований на сторіччя, але починати треба сьогодні, бо завтра буде запізно!

— 5 —

Ось декілька рекомендацій, що можуть після широкого публічного обговорення стати основою для практичних дій (для того, щоб вони могли динамічно поповнюватися, змінюватися, поширюватися).

— Визначається географічну зону в тій чи іншій країні місцевими ентузіястами за домовленнями з урядами окремих країн (можуть бути використані існуючі національні заповідні зони) для того, щоб там можна було провадити повноцінні експерименти по поєднанню різних видів, форм й родин і т.п., по інтродукції та акліматизації рослин, по їх змінам, з метою вирощування плодів з універсальним насиченням по мутаційним впливам на Людину, а також всіх представників фльори та фавни для досягнення еволюційних проявів та функцій, спрямованих на створення генокоду Єдности.

— Клімат, резерви води, чистота атмосфери, грунту та психосфери — обов'язково враховуються. Території Альтернативної Еволюції повинні бути повністю вільними від поселень людей, що не прийняли ідей Альтернативної Еволюції.

— Цілком зрозуміло, держави повинні з розумінням ставитися до еволюційних експериментів ентузіястів: вся їх

наукова та творча діяльність повинна бути під захистом Закону.

— Головний напрямок експериментів — ВЗАЄМОПРОНИКНЕННЕ ЖИТТЯ. Тварини, рослини і Людина — як Єдиний Вінок Буття. Все у природі взаємопереходить один у другого — житлові й лябораторні комплекси, експериментальні та житлові вольєри, дослідні акваріюми та ріки, океанаріюми та озера, експериментальні тераріюми, ліса, сади, поля, степи — все це Єдина Тканина Буття, продовження нашого тіла та душі

Цілком зрозуміло, що головною передумовою такої єдности є припинення ВСІХ ВБИВСТВ. Під захистом ВСЕ ЖИВЕ (крім повних паразитів, нездатних до трансформації).

Біоенерґетика (їжа) обмежується плодами, зернами рослин, корнеплодами, медом, молоком. Хижаки, нездатні до повної трансформації у тварин-веґетаріянців, викидаються із Зон Альтернативної Еволюції.

Тварини й Рослини беруть участь у космоісторичному експерименті, як рівноправні учасники. Людина — тільки ініціятор. Відношення до всього живого, як до дітей: ЦЕ НАШІ БРАТИ, що прагнуть до самопізнання та любови. Тільки таке розуміння принесе позитивний результат при експерименті.

Лявина наукових експериментів дозволяє отримати необхідні мутації, нові форми, види й ґатунки рослин та тварин, які відповідають глибинній суті Єдности, яка ще не може проявитися тепер, у ворожнечій біосфері. Балянс Любови, створений Людиною, дозволить вирішити такі наукові завдання, які ще тепер здаються містичними та нездійсненними.

— Потрібно почати пошуки принципово НОВОЇ ЕНЕРҐЕТИКИ. Індустрія, що отруює атмосферу та психосферу димом, в Альтернативній Еволюції не приймається. Цілком можливо, що відкриється перспектива використання психоенерґетики.

— Ляборaторії та наукові комплекси у Зонах повинні мати необмежені можливости вільних пошуків у

експериментах. Можна спочатку використовувати традиційну методику, а потім поступово переходити до альтернативних методів, синтезуючи досягнення генія Сходу і Заходу, Минулого та Дійсного.

— Зони Альтернативної Еволюції повинні бути самокеруючими, рентабельними. Між ними здійснюється координаційний братський зв'язок через Світовий Центр ООН або безпосередньо для обміну досвідом та успіхами.

— Досягнення Альтернативної Еволюції, безумовно, індуктивно вплинуть на світову ситуацію, оздоровивши її. Буде відновлений духовний та фізичний балянс Світу. Це приведе до створення Єдиного Братства Народів Плянети, до здійснення Заповітів Великих Учителів Світу.

— 6 —

Виклавши своє кредо, Ініціятивна Рада Альтернативної Еволюції закликає Комітет ООН по оточуючому середовищу (УНЕП), Уряди членів ООН, всіх вчених, всіх ентузіястів нових шляхів допомогти у швидкому здійсненні вищеназваних тут ідей, у їх пропаганді та обговорені.

7 грудня 1976 року
Київ-159,
Лихачова, 8-б, кв.16

За дорученням
Ініціятивної Ради Альтернативної Еволюції:

Олесь Бердник, письменник
Київ, Україна

ІНІЦІЯТИВНА РАДА АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ
(м.Київ)

ДЕКЛЯРАЦІЯ

Сучасний світ — нащадок стародавніх епох антаґонізму, загальної ворожнечі і протистояння. Він нічого не може родити крім самого себе. Вже ясно видно, що дипломатичні хитрощі, зусилля, спрямовані до роззброєння, співіснування, контакту між народами і т.п.,— даремні. Інерція століть жахлива, і потрібно тверезо дивитися на світову ситуацію, щоб зрозуміти, як складається доля Плянети і знайти допустимі для Життя шляхи.

Світ здатний викликати ядерний конфлікт. Арсенали держав розриваються від зброї масового знищення, достатнього для руйнування життя на десятках плянет. Геній вчених, інженерів, трудівників, зусилля матерів, хліборобів, шукателів, мислителів — все кидається в пащу мілітарного дракона. Підписання тих чи інших папірців, тих чи інших договорів — лише непотрібна трата часу і обман суспільної думки, бо що означають папірці проти безперервного потоку танків, ракет, літаків, ядерних бомб, що пливуть із зіяючих брам сотень заводів, потрясаючих своїм ревом і гуркотом нашу скривавлену Плянету?!

Але мілітарна катастрофа, що зависла над Землею,— лише одна сторона небезпеки. Більш небезпечна загальна прийдешня екологічна катастрофа. Всі мислячі люди знають про це. Майже всі говорять про неї. Створені сотні комітетів по охороні природи, збираються сімпозіюми і конґреси по охороні оточуючого середовища і т.п. Але всі постанови та директиви «про захист» — марні і бюрократично невідповідальні. Під захистом цих комітетів руйнування оточуючого середовища йде ще більш активно і весело. Це загрозливі симптоми і вони підкреслюють висновки про те, що всі РЕАЛЬНІ ІНІЦІЯТИВИ І ЗДІЙСНЕННЯ можуть виходити лише від ентузіястів і ГРОМАДСЬКИХ ГРУП:

бюрократичні директиви лише народжують рутину і позіхання.

Беручи до уваги цю загрозливу реальність, відчуваючи особисту відповідальність за долі СВІТУ, маючи глибоку впевненість, що жодне чесне зусилля, спрямоване на благо Людства, не буде даремним, ми створили у грудні 1976 року Ініціятивну Раду Альтернативної Еволюції, яка взяла за основу своєї діяльности ідеї захисту Земної БІОСФЕРИ.

Головні принципи АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕВОЛЮЦІЇ викладені у Відкритому посланні, котре отримало УНЕП — Програма захисту оточуючого середовища Об'єднаних Націй (Нью-Йорк). Тут ми коротко викладемо суть цих принципів.

Екологічний «балянс» у Біосфері створюється на принципі самопожирання істот, а, таким чином, існуюче у своїй основі насилля, ворожнечу і антагонізм,— у любому випадку приречено на руйнацію, бо воно переступило Закон Єдности і навіть у безкінцевій перспективі не може відкрити можливість гармонізації.

Цей трагічний факт Космоеволюції вимагає осмислення і рішучої АЛЬТЕРНАТИВИ, яка виходить від Людини Думаючої — єдиної автономної істоти на Землі, здатної до цілеспрямованих дій космічних маштабів.

Катастрофічна ситуація — закономірна апотеоза відкриття тої взаємоворожнечі, котра захована у Тканині Світового Буття: взаємопожирання, війна проти всіх, інстинкт ОСОБИСТОГО або РОДОВОГО САМОЗБЕРЕЖЕННЯ за рахунок життя інших істот або родів, або народів (ця тенденція виростає в нашу епоху до космічних маштабів — люди, використавши багатства рідної плянети, прицілюються на багатства далеких світів). Інакше кажучи, це ворожнече ЗЕРНО ВИНЯТКОВОСТИ, що породило на рівні Людини Мислячої страшний тисячолітній вихор розрухи, мучеництва, брехні, космічної злочинности, ненависти, амбіції, страху і безглуздого соціяльного «будівництва», що веде у нікуди, є не Закон БУТТЯ, а

наслідок старовинної СВІТОВОЇ ХВОРОБИ, що почалась з джерел світової еволюції.

Тому якщо навіть припустити майже неможливе — братання всіх народів і партій, якщо вони навіть зможуть створити інструмент для «захисту Природи» від повного знищення, якщо вони проведуть ряд заходів для захисту решток фльори і фавни від знищення,— цей крок не принесе необхідного еволюційного рішення, тому що він залишить у недоторканости головну порочну ланку Світового Життя — взаємопожирання, яке створює у Еволюційному Організмі ворожнечу.

Альтернативна Еволюція передбачає рішуче Перетворювання Тканини Буття, тобто повернення до Первісного Життя, до того Зерна Єдности, котре приховане у всіх перекручених життєвих формах та проявах. Ми стверджуємо, що майже весь еволюційний ланцюг життя (крім рослин) витрачає свій потенціял на нескінченні глухі кути, на пошуки ІСТИННОГО САМОВИЯВУ, але не знайшовши його, створює безглузді форми, що ведуть до апендиксів спеціялізації (рога, пазурі, ікла, маскування, інструменти помноження і виживання і т.п.).

Тільки Людина, як ембріон світового Життя, може очолити еволюційний імпульс до виздоровлення всієї Біосфери, то космічний переворот, це — повернення до Істинної Еволюції. Завдання неймовірне, але воно пробудить свідомість народів, які здійснять це.

Пропонується створення (під егідою ООН) у всіх країнах світу (що зрозуміли та прийняли суть Альтернативи), Заповідних Зон з багатим генофондом фльори та фавни, де громади ентузіястів (вчених, будівельників, духовних шукателів, генетиків, біологів) змогли б почати вікові експерименти для перетворення Біосфери (трансмутації, інтродукції, створення небувалих форм, тіл, можливостей, братання ворожнечих організмів, ліквідація хижацьких та паразитичних властивостей). Ми навіть не можемо уявити, що принесе Природа, головний ланцюг Якої — Людина

звільниться від война, руйнування, від пожирання молодших братів — тварин, від гегемонії у Біосфері. Гармонічна Біосфера приведе до народження гармонічної Психосфери та Духосфери. Це буде епоха Радости і Світла, яку відписали нам Мудреці Стародавности.

Ініціятивна Рада Альтернативної Еволюції звертається до Об'єднаних Націй з закликом підтримати цей почин.

Ініціятивна Рада не є структурною організацією, не має статуту. Це братство духовних однодумців, всі думки яких спрямовані до ідеї Єдности Життя на Землі.

Завдання Ініціятивної Ради: всіми доступними засобами — і незалежно від державних та інших кордонів — поширювати ідеї Альтернативної Еволюції, як вони викладені тут і у Відкритому Посланні ООН від 1974 року, підтримувати зв'язки з відповідними органами ООН, ЮНЕСКО, комітетами захисту природи, середовища і т.п., з вченими, ентузіястами, закликати до скликання представницьких конґресів, симпозіюмів, котрі спроможні дати життєвий імпульс Альтернативі провадити експерименти, а їх наслідки передавати світовим об'єднанням по захисту Біосфери, видавати наукові, філософські та художні твори, присвячені Альтернативній Еволюції, спроможних порушити світову свідомість.

І головне: Домагатися створення Координаційного Центру ООН Альтернативної Еволюції на основі УНЕП — Програми Оточуючого Середовища ООН.

Шлях далекий, але починати треба Сьогодні, тому що завтра буде запізно! Експеримент розрахований на століття, але навіть ПОЧАТОК ЙОГО оздоровить світове оточення, очистить запущену Психосферу.

Символ Альтернативної Еволюції — Голубий Сфінкс у Сонячному Колі на темносиньому космічному фоні. Між передніми лапами сфінкса — біла квітка маруни з зеленим паростком. Крила Сфінксу, тваринний тулуб, людське обличчя з золотим вінком (ознака лідерства Людини) і квітка — знак об'єднаного Світового Життя під егідою Розуму.

Ми закликаємо УНЕП і Об'єднані Нації визнати нашу Ініціятивну Раду, як члена Програми по захисту Оточуючого Середовища і зав'язати з нами зв'язок. Ми прохаємо надіслати нам свої рекомендації і відклики. З свого боку ми будемо висилати Вам свої наукові, філософські та художні матеріяли, котрі мають відношення до вищезапропонованих ідей.

Ми глибоко впевнені, що зусилля Людей Доброї Волі зможуть дати міцний перетворюючий імпульс до перебудови Світового Життя за Законом Красоти, Радости та Єдности.

21 грудня 1976 року

Члени Ініціятивної Ради Альтернативної Еволюції:

Олесь Бердник, письменник
Київ-159, Лихачова, 8-б, кв. 16;

Микола Руденко, письменник
Київ-84, Конча-Заспа, І, кв. 8;

Петро Харченко, кандидат біологічних наук
Київ-78, Полкова, 74, кв. 49

ДО МАТЕРІВ УСЬОГО СВІТУ

Дружнє послання

Улюблені Матері!

Грізний меч повної руйнації навис над життям Ваших Дітей, над життям всіх істот Плянети. Керівники країн, дипломати, всі мислячі люди тривожно шукають виходу з мілітарного лябиринту, але що міняється в результаті їхніх розмов і нарад? Підписані папірці не зупинять лютого ричання ядерного дракона, і досить найменшої помилки того чи іншого правителя, як хитка рівновага буде порушена.

Настав час утвердити всі миролюбні прагнення і дії на головній і вічній суті Буття. Ця суть — Матір, котра дає Життя, і Дитя, яке несе Життя у Безмежність.

Саме на цій нерушимій основі, на цій духовній і космоісторичній реальностии необхідно будувати всі світові моделі загальнолюдської спів'єдности, вільної від ворожнечі. Ініціятивна Рада Альтернативної Еволюції — братерська асоціяція ентузіястів для рятунку Життя на Землі — звертається до всіх Матерів Плянети із закликом — готуватися до всесвітнього Конґресу Матері і Дитини. В кожній країні світу повинен розпочатися рух за скликання Форуму Богоматері, на якому Колективна Матір Людства звернеться до всіх мислячих Дітей Своїх з вимогою: НЕГАЙНО ПРИСТУПИТИ ДО РОЗЗБРОЄННЯ І ДО ПОШУКУ ЗАГАЛЬНОГО КРИТЕРІЮ ЄДНОСТИ ДЛЯ ВСІХ ЛЮДЕЙ ЗЕМЛІ. Головна ідея Конґресу: УСУНЕННЯ НАСИЛЛЯ І ВІЙНИ З ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНОГО ЖИТТЯ. Головний критерій: ДИТЯ ЛЮДСЬКЕ, ВІЛЬНЕ ВІД АНТАГОНІЗМУ І ВОРОЖНЕЧІ ДО ВСЬОГО ЖИВОГО.

Небезпечна, вибухоподібна ситуація сучасности вимагає настійного втручання Матері з Дитям в долю Плянети. Ми пропонуємо скликати КОНҐРЕС МАТЕРІ І ДИТИНИ 25

грудня 1977 року у Віфлеємі,— там, де два тисячоліття тому народилося Божественне Дитя.

Лише вороги Життя й Розуму повстануть супроти скликання ТАКОГО КОНҐРЕСУ.

Ми закликаємо всіх Матерів Світу в цю відповідальну годину Землі здійснити своє Материнське Право і вимагати скликання Конгресу Богоматері, підписавши ЦЕ ПОСЛАННЯ.

1 травня 1977 року

За дорученням
Ініціятивної Ради Альтернативної Еволюції

Олесь Бердник, письменник

ГЕНЕРАЛЬНОМУ СЕКРЕТАРЕВІ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ Курту ВАЛЬДХАЙМУ

ООН, Нью-Йорк

НАРОДАМ І ПЛЕМЕНАМ ЗЕМЛІ

ВІДКРИТЕ ДРУЖНЄ ПОСЛАННЯ

В 1974 році Вам, а також Радянському Урядові було повідомлено про створення Ініціятивної Ради Альтернативної Еволюції — братерської асоціяції ентузіястів для попередження екологічної руйнації Біосфери.

Суть Альтернативи ми неодноразово викладали: в листах до ООН, в посланнях до Урядів Світу, до університетів, академій, до всіх людей Землі.

Ми пропонуємо, щоб Надзвичайна Генеральна Асамблея ООН розглянула з участю провідних екологів Світу АЛЬТЕРНАТИВНІ ІДЕЇ і прийняла рішення про створення Заповідних Зон Альтернативної Еволюції.

Ми розуміємо, що майже нездоланним бар'єром для здійснення Альтернативи є УРЯДИ ДЕРЖАВ, їхні амбіції, їхнє марнолюбство, їхня обмеженість і взаємоворожнеча.

Авгієві стайні Світу завалені до неба гноєм страху, ненависти й жорстокости. Але їх треба чистити, бо *час руйнації* близький — лічені роки.

Тому необхідно розглянути будь-які альтернативні кроки, що можуть об'єднати творчі сили Плянети для боротьби з катастрофою.

Не заклики політиків, а реальна консолідація Народів.

Така сила прихована в серці Націй і Племен Світу. Але вона закована в кайдани державних адміністрацій і військово-промислових комплексів, в павутину марнолюбних ідеологій та шовіністичних забобонів.

Тому Ініціятивна Рада Альтернативної Еволюції з особливою увагою підійшла до ідеї ДУХОВНИХ НАЦІЙ, висунутої українськими ентузіястами.

9 травна 1974 року в Києві було проголошено народження нової історичної реальности — Української Духовної Республіки або СВЯТОЇ УКРАЇНИ.

Свята Україна переступає політично-географічні рамки традиційної держави і стає Всесвітнім Народом.

Свята Україна повністю виключає для своїх духовних громадян конфронтацію з іншими народами, або навіть *саму ідею війни* людини з людиною.

Свята Україна проголошує ПРИМАТ ДУХУ І РОЗУМУ, ТВОРЧОСТИ І ПРАЦІ в людській Еволюції.

Економічний аспект життя стає другорядним і підпорядкованим духові.

Свята Україна не має територіяльних претенсій до своїх братів — інших народів. Її територія — вся Земля, спільний дім Людства.

Передумова народження Української Духовної Республіки така:

Історичний досвід кількох тисячоліть підтвердив з страхітливою ясністю, що всі лиха і прокляття людей і всієї сфери життя породжені *ідеєю влади*, переваги, *яка* кульмінує в *державі.*

Свобода волі людей протягом віків підкорена жахливій абстрактній силі, жалюгідною персоніфікацією якої були ті чи інші правителі (байдуже які — вінценосні чи «демократичні»).

Практично Держава — це незрима еволюція духовних вампірів, це якесь *псевдожиття,* що захопило владу в

Біосфері і, зокрема, в Ноосфері, в Сфері Розуму.

Це не просто філософські парадокси, це — страшна реальність нашої Плянети.

Досить навіть миттєвого погляду на скрижалі історії, щоб побачити, що:

— ДЕРЖАВИ ведуть невпинні війни.

— Руйнують працю творців.

— Узурпують талант і зусилля творців для ефемерних і марнолюбних замірів влади.

— Годують велетенські юрби бюрократів і нероб, доносчиків і злодюг за рахунок трудящих. ДЕРЖАВА також —

— Мурує в'язниці і ешафоти, карає і зловживає силою.

— Переслідує мислителів і шукачів Правди.

— Гальмує нові відкриття або спрямовує їх в руїнницьке річище.

— Створює брехливе «право» насилля і примусу, нав'язуючи його людям під страхом кари.

А в XX столітті саме ДЕРЖАВИ створили страхітливу зброю космічного знищення, виснажили Плянету і поставили її перед прірвою Небуття.

Людина — чудова, розумна, радісна істота — під владою Держав стала жорстоким убивцем і мучителем. Океани крови омивають Землю. Гори трупів здіймаються до неба. Плянета стогне і прохає допомоги.

УКРАЇНСЬКА ДУХОВНА РЕСПУБЛІКА вимагає, щоб ДЕРЖАВА, як тисячолітня історична сутність, стала перед Судом Історії, перед Судом Людства.

Чому творчим життям Народів повинні керувати посередні адміністратори або мілітаристи, місце яких у божевільні?!

Хіба не логічно зосередити еволюційні важелі в руках людей, котрі мають Владу Любови, Розуму, Краси, а не владу страху і приниження?!

Земля виросла з пелюшок і ланцюгів держав і здібна вийти на простір нових звершень і починань. Саме про цю Радісну Епоху свідчить народження Першої Духовної Республіки — СВЯТОЇ УКРАЇНИ.

Українська Духовна Республіка пропонує Об'єднаним Націям визнати нову духовну реальність.

Українська Духовна Республіка закликає всі Народи Світу піти шляхом формування в надрах своїх осередків Духовних Націй.

Українська Духовна Республіка закликає своїх духовних сестер створити Зоряне Братерство Народів Землі замість сучасних Об'єднаних Націй і тим відкрити ЕРУ КОСМІЧНОГО НАРОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ.

Уже перші кроки можуть наблизити цю радісну подію:

1. Всесвітня амнестія всіх в'язнів — політичних і кримінальних. Хай в один прекрасний день зберуться за столом Радости всі Люди Землі, і Мати Світу благословить навіки Цей День.

2. Повна ліквідація армій і озброєнь під контролею ООН, крім тимчасових, внутрішніх сил порядку та континґентів Ради Безпеки.

3. Проведення референдумів у всіх країнах під егідою ООН про ЗАКОННІСТЬ того чи іншого уряду. Уряди, що відмовляться від референдуму, виключаються з ООН, і проти них застосовуються санкції, щоб дати можливість народам обрати демократичний уряд.

4. Розділення функцій керування — адміністративні уряди залишають собі сферу господарства, а Уряди Духовних Націй зосереджують в своїх руках проблеми творчости, пізнання і духовного життя.

5. Безумовне відділення науки, релігії, творчости й праці від держави. Лише асоціяції творців та трудящих можуть вирішувати питання про спрямування і застосування своїх еволюційних зусиль і можливостей. Духовні Республіки здійснюватимуть лише координаційну роль. Плянетарну

координацію здійснюватиме Зоряне Братерство Народів Землі.

Так може народитися Світова Громада Єдности. Так всі ресурси Плянети застосовуються для неосяжного пізнання Світобудови і Духу.Так Людство підніметься на Вищий Ступінь Буття — в Сферу Радости і Цілости.

Альтернативна Еволюція — не утопія, а необхідність сьогодення. Це — єдине прийнятне для Людини Мислячої життя. Духовні Нації — не казка, а давня мрія всіх Народів Світу. Лише гнила загорода **державности** стримує полум'яні еволюційні сили, готові до дії.

УКРАЇНСЬКА ДУХОВНА РЕСПУБЛІКА та Ініціятивна Рада Альтернативної Еволюції шлють найщиріші вітання всім Людям Землі і вірять у здійснення своїх ідеалів, бо —

ідея Альтернативи і Духовної Нації

в повній згоді з інтересами всіх народів, всіх живих істот, всієї Біосфери і Духосфери,

в згоді з Загальною Деклярацією Прав Людини ООН,

в згоді з кращими конституційними ґарантіями демократичних країн Світу,

в згоді з ідеями та мріями еволюційних творців, мислителів, віроучителів, утопістів, соціяльних борців та трудящих душ всіх віків і народів.

Земля перед вибором: Шлях Альтернативної Еволюції, Шлях Духовних Націй, на якому прийде єдність, відродження Біосфери і Психосфери, на якому наступить Епоха Радости,—

або шлях ворогування держав, шлях взаємної ненависти, шлях вічних конфліктів і, нарешті, катастрофа Плянети, катастрофа Сфери Життя.

Ми чекаємо відповіді на це відкрите щире послання.

За дорученням ентузіястів Української Духовної Республіки та Ініціятивної Ради Альтернативної Еволюції —

Олесь БЕРДНИК

12 червня 1977 року.
Україна. Київ-159
Лихачова, 8-б, кв.16

Ніна МРИЦ

ЛИСТИ ОЛЕСЯ БЕРДНИКА

Олесь Бердник, незвичайно цікавий й особливий письменник, містик й людина, що, так би мовити, стоїть на порозі світлого майбуття людства й, зокрема, України й невпинно намагається відкривати двері й вікна в це світле майбуття для людей Землі й свого народу, для яких навстіж відкрите його серце.

Ще в 1960-тих роках довелося мені читати науково-фантастичні книжки Олеся Бердника, якими вельми цікавився мій, тоді ще невеличкий, син. Книжки ці полонили й мене, і коли моя знайома письменниця їхала в той час в Україну, я попрохала її дізнатися більше й докладніше про пиьменника. Знайома привезла мені книжку письменника з присвятою. Я написала листа з подякою й так почалось наше листування.

* * *

У одному з своїх листів Олесь Бердник пише:

«...Днями гуляв у лісі, знайшов дуба. Рідкісний дуб — йому тисячу літ.Сім метрів довкола.Був уже при хрищенні Русі, пережив Батия, Катерину, гомонів з запорожцями. Блискавка вдарила днями в нього, обпалила, але він стоїть непорушно, заліковує рани. А як і згине — народить жолудів багато — буде новий віковий ліс».

Нехай цей символічний малюнок стане вікном, крізь яке хочу подати Вам жолуді думок, слів, почувань і мрій Олеся Бердника — Людини, яку сміливо можна порівняти до міцної, незламної галузі велетня дуба — Народу Українського.

Олесь Бердник — містик, мислитель. Його ідеологія базована на древніх містицизмі та філософії Індії. Ось його слова про те:

«...Я нині читав праці Шрі Ауробіндо Гхоша — могутнього індійського мислителя. Він усе життя думав над трансформацією Людини (проблема, яка і мені не дає покою). Він уважає, що в людині заховано н е з м і р я н у еволюційну силу, яку треба пробудити. Для цього потрібно Блакитного Коваля (до речі, добра назва для книги). Так у одному сні Мати називала свого Сина, виряджаючи в дорогу.» (На Заході в той час готувалась до друку збірка поезій О.Бердника «Блакитний Коваль»).

І далі: *«...В світі шириться розуміння того, що лише Єдиний Світ вирішить загальнолюдські проблеми і космічні, й енерґетичні, й наукові, й творчі аспекти — все лежить у напрямку Всеоб'єднання.»*

Усе листування О.Бердника пронизане ниткою ідеї всеоб'єднання усього живого, цілої біосфери на чолі з людиною (преображеною людиною). Ці ідеї гостро підкреслені в його творах, що появилися на Заході, таких, як «Золоті Ворота», «Україна Січі Вогняної» та закликах і нарисах, друкованих у періодичній пресі.

Продовжую думки Олеся, пов'язані з індійським містицизмом:

(лист 27.IУ.1975) *«...Основи Ра-Йоги гранично прості й прекрасні, вони ні в чому не ґвалтують волі людини: ніяких химерних поз, ніякого знущання над природним Єством. Повна гармонія між Мікрокосмосом і Макрокосмосом. Я і Всесвіт — Єдині. Людина і Зірка, Людина і Сонце, Людина і Метелик, Людина і Квітка — це все дивовижні клітини Єдиної Душі Буття. Тут малюються вражаючі експерименти преображення і трансформації. Якби була така школа — можна було б за одне покоління змінити людину, як про це мріяв Шрі Ауробіндо Гхош!»*

Зацікавлення О.Бердника містикою не обмежується до індійських мислителів. На запитання, чи ознайомлений він з писаннями Тейяра Шардена, відповідає:

«...Тейяра читав. Як же не послухати Брата Ясночолого, Мудреця Космічного, Провісника Омеги, Першого і Останнього, Того, Хто творить нас і кого

творимо ми своїм подвигом і розумінням. «Феномен Людини» вийшов у нас (російською мовою), він дуже вразив учених, шукачів. Це — надзвичайно духовна пісня величі Людського Духу і Розуму.»

У час переслідування письменника, 1975 р. Олесь пише:

«...Душа напнута, як лук. Пологи неминучі. Народиться лише те, що пощастило зростити в Лоні Душі. Тому хай відступлять страхи й сумніви. Хай діється Небувале.»

У той же час писала я Олесеві про книжку Річарда Баха «Джонатан Лівінґстон Зеаґал». Ось відповідь на мою згадку:

(лист 15. II. 1975) *«...Дякую за чарівну вістку про «Джонатана — морську чайку». У нас якраз опубліковано переклад. Чарівна притча! Найдивніше те, що вся історія Чайки — найвища Реальність. Чайки в зграї гадають, що реальність — то сірий берег із щоденним харчем, але хто торкнувся Небувалого, той знає, що Реальність — то пробуджена зі сну Душа, котра радісно скидає з себе лахміття псевдожиття».*

Пізніше дістала ще листа з проханням про іншу книжку Річарда Баха «Ілюженс» і твори мексиканця Карльоса Кастан'єди (мексиканця).

Повищі слова Олеся Бердника хай будуть хоч і дуже скромним та обмеженим віконцем у широчінь та глибінь його містичних зацікавлень.

Далі перейду до автопортрету Олеся, як звичайної людини, що йде крізь будень життя, крізь його сонце й тіні та розказує про свою мандрівку. Перші листи сповнені радістю із-за віднайдення себе взаємно на широких просторах Землі.

«...Як завжди, подих рідних друзів зогрів серце. Крізь темінь, крізь хмари, крізь мури — доторк братерських рук.»

«Не сумуй, руки не одпустимо, навіть у Безмірі відшукаємо рідні душі. Час наступає, час Великого Єднання... Наше єднання не від світу цього.»

«Як далеко доля розкидала нас! Може для того, щоб

могутніше виникало тяжіння в страшному клекоті світу?!»

«...Дружнє слово — дощ на спрагле листя душі.»

«...Радий, що молоді душі не забувають рідної землі і хочуть студіювати мову батьків. Без цього людина стає перекотиполем, що його носитимуть чужі вітри де попало...»

«...Ви мій міст понад безоднями, Ви Його нитка, чарівна нитка Аріядни.»

«...Щиро вітаю з Великим Днем Воскресіння! Хай Веселе Свято підкаже людям, що пора їм від паперової традиції прейти до справді Вогняного Воскресіння. Воно гряде.»

Під Великдень переслали ми Олесеві виданий тут аркуш марок із писанками різних областей України (видання Пластового Видавництва). Ця посилка принесла велику радість Бердникам:

«...Щиро дякуємо тобі за марки з писанками. Чудовий символ грядущого синтезу всіх розділених часток Єдиного Тіла.»

І зразок різдвяних вітань:

«... У Свят Вечір думаємо про тебе, про всіх Вас. Шлемо серця і ясні надії. Хай рік Матері простеле стежки-рушники від сердець до сердець. Хай буде так.» «...(лист від 13.I.1975) *У Щедрий Вечір, нині, засіваю у вашій світлиці (незримо) чистим зерном Любови і Радости. Хай розгорнеться на цілий світ блакитна нива десятина, засіяна Батьком, в тяжку добу, зернами Розуму й Добра. Хай на тій чарівній ниві Казки виростуть і наші парості, якщо вони достойні того.»*

У роках 1970-1971 починається переслідування Олеся Бердника. Його життєва ідеологія не вміщається у рамки гасел СССР. З появою книжки «Зоряний Корсар» переслідування її автора посилюється. Впливи тієї трагічної зміни в житті Олеся помітні в його листах, але неґативними назвати їх не можна, радше навпаки:

«...Мені сумно. Чую голос Батька, відчуваю нестримний поклик у Країну Дитинства, бо, здається, все даремно. П'єса занадто довго грається, і глядачі й актори не знають, як її закінчити. Душно, як в передгроззі...»

«...Мало хто розуміє всю відповідальність і неповторність кожної миті. Хаос многоликий і підступний, а душа людська полонена примарами. Поріг близько. За порогом безодня. Або політ, або падіння! Але падіння краще, ніж повзання. Вірю, прагну, дійду.»

(1970 рік) *«...Головне у незримості. Дихаю, живу лише* **Сонцем,** *його безсмертним заповітом (веління Духа!) — «Хто що попросить в ім'я Моє — те Батько дасть йому »*

«...Казковий час: океан темряви пронизують блискавиці Нового Світу. Буде страшна гроза, але вона оновить Землю. Жаль, що мало зрячих — люди захопилися феноменальним, минущим, а вічних цінностей не бачать.»

«...Дух мій вже зрівноважився. Не допущу більше хитань. Надто багато сил забирає земна стихія. Все хай іде на останній нерушимий Герць. Проси у Сонця, щоб не одвело рятівного променя, коли буду над прірвою. Близиться Великдень. Хай настане воістину Воскресіння багатостраждальної Плянети. Я з вами, мої чудові рідні.»

«...Йду над прірвами, безоднями, драконами. Пройдемо.»

«...Сьогодні вночі літав над юрбою — довго і радісно... А люди хотіли зупинити. А я не дався...»

«...Готуюся до Небувалого, рву своє єство космічними протиріччями і знаю — Майбутнє Нового Світу прекрасне. Але його треба народити. А всякі пологи — му́ка. Мудро й терпляче пройдемо над безоднею.»

«...Темрява зімкнулася небувало, але зірка вгорі. **Все тепер так, як на восьмій сторінці «Корсара».** *Вихід напевне теж такий.»*

У 1973 році Олесь писав:

«...Треба винести тягар, ой треба! Бо нікому передати, а попереду так багато праці незробленої.»

«В того великого дуба, про якого писав тобі — вразила

ще одна блискавиця під час грози. Потемніло листя, але корінь живий, бо сягає дуже глибоко в надра. Збережу жолуді з того дуба, щоб передати їх і Вам — він виросте скрізь. Мати Велика скрізь зі мною. Хай вона буде і з Вами.»

«...Жду. Тривожуся. Ноша Атланта. Знову весняні грози, блискавиця обпалює серце. Був тяжко хворий, на краю небуття. Тепер трохи краще.»

«..,Шлю Великодні і весняні вітання тобі і рідним серцям. Іду по променю незримому, що виткало Сонце Ясне над Океаном Хаосу. Іду, несучи келих серця для душ спраглих. Обпікають іскри, хлюпаючи назовні, але не можна цього, бо кожна крапля призначена Живому Зерну. Втомилася душа від чекання, знемагає тіло, але я витримаю.»

Від початку нашого листування Олесь виявляв охоту побачитися, зустрінутися; запрошував приїхати, хотів відвідати. Все кінчалося відмовою урядових чинників СССР. Перше таке запрошення з доповіддю про українську наукову фантастику вислало О.Бердникові Товариство Українських Учителів Канади. Олесь одержав його, пише про це:

«...Отримав запрошення, старатиму візу. Як не вийде, згоден читати лекції на університеті чи одному з каледжів.» Не вийшло:

«...Справа в тому, що очевидно, різні методи тут і там. Є такі галявини в лісі, в лузі — нагорі квітки, трава, а внизу — трясовина. Кричи, галасуй — не поможе. Тихо, непорушно. Дерево твоє втратило останні листки, ні дихати, ні пити грозові краплини дощу. Якщо не перенести в кращий ґрунт — всохне і спопеліє.»

«...Все частіше думаю, що чогось головного — я не збагнув. Воно поруч, близько... але тисячоліття сточили нас фальшивими цінностями буття і створили псевдосмисл. Треба прокинутися... покликати білосніжного Буцефала духа... і загинути в останньому герці, котрий буде перемогою. Піду на ту — небувалу — стежинку... Хай Сонце незриме прояснить наше серце..»

«.. Зараз у нас то гроза, то задуха. Чи витримає Земля? Вірю в єдиний урожай. Але крім віри потрібна міцна рука

хлібороба. Наш народ уміє це робити. Так буде і тепер і в майбутті.»

«...Відчуваю шепіт степових трав і гомін могутніх дубів — адже не всюди пустелі на Землі.»

Велике враження зробила, мабуть, на автора листів книжка Річарда Баха «Джонатан Лівінґстон — морська чайка» (не дивно, бо зміст її ідеологічно дуже схожий з життєвою філософією Олеся Бердника), цитую уривки з листів 1975 року:

«...Веду експерименти Джонатана чайки. Це літо вирішальне. Багато думаю над проблемою Альтернативної Еволюції — Об'єднана Біосфера на чолі з людиною. Боюся, що техноген далеко зайшов, чи вдасться зупинити деґрадацію Природи?» (лист з 9.IУ.75)

«... Чайка Джонатан — то не лише казка, то — велика реальність. І я, і друзі жадають здійснити трансформацію не лише символічно, а суттєво, конкретно... Необхідний експеримент. Світ на такій небезпечній межі, що чекати — це означає зрадити дух і розум Буття! Жаль, що комунікації Світу розірвані. Прірви між Друзями. Але треба єднатися над безоднями. Радістю і волею!»

(Лист 15.УІ.75 р.) *«...Час пожирає дні, роки, можливості.., а зграя чайок сидить на узбережжі, рахує риб'ячі голови, воює за них... Джонатан розбиває крила на камінні непорушности, інерції. Може не треба тягти нікого в понадхмар'я? Бути собою, бути променем, бути вибухом, бути метеором! Хто має в серці індикатор Прекрасного — відчує, побачить, піде судженим шляхом. Бо вічно сяє небо і вічно летить Джонатан до нескінченого Обрію.»*

У кожному листі з того часу — прохання про запрошення на виїзд.

«...Чайка твоя втрачає старі пера. Ще трохи і лахміття зовнішнє доведеться скинути. Де ж грози? Де ж герої? Чи всі стали вже лихварями і політичними блазнями?»

«...Ти ж читала „Чайку Джонатана",— закон чаячого гурту не передбачає допомоги тим, хто шукає Радости Польоту. Тому Шляхи Незвідані — наш ідеал, а знайти їх серед всесвітнього туману вельми тяжко. Будемо сподіватися на ті Маяки, які видимі лише Очам Нетутешнім.»

«Справжнє не втрачається. Друг залишиться другом, якщо навіть імла ілюзії повила його душу. Любов — єдиний вимір міцности... У нас — осінь. Все йде, як у „Лісовій Пісні". Я скоро буду, як той, що в скалі сидить — сум сповиває душу. Проте не турбуйся: внутрішній вогонь не згасає!»

«...Може зустріч воскресить радість. Без Радости неможливо жити!»

«Не хвилюйся всякими критиками — я теж мав їх доста, але видихав і видихаю. Чого нам боятися? М.Ґорький казав: „Я в світі нічого не боюся, бо в ньому є смерть!" Прекрасні слова. Хто збагнув, що смерть — то народження, тому не тяжкі будь-які тортури. Сумно від жаху людського, але не плакати будемо, а діяти радісно й людяно. Необхідні парадоксальні шляхи. Всі тривіяльні пересічені.»

Як можемо здогадатися із заслуханого, в Олеся Бердника немає страху перед смертю, яку він називає порогом переображення людини. З приводу смерти мойого Батька він писав:

«...Це прокляття земного життя — вічна надія і вічна втрата. Закон світу цього не знає пощади. Смерти не відверне жоден лікар. Зате той, хто відкрив очі духа — знає, що смерть лише остання фікція, яку треба переступити, щоб увійти до Покою Вічної Реальности. Пишу не слова втіхи, пишу глаголи грядущого здійснення: Хто прийде до Мене — тому дам Їжу й Воду Життя Вічного. Хай Володар Любови дасть мир і радість Вашим серцям.»

І інший лист:

«...Десять днів тому помер мій товариш дитинства (це міг бути я). Отже, з кожною смертю наша відповідальність збільшується. Треба робити все, щоб Земля стала радісною, світлою, щоб не було на ній лиха і проклять! Як далеко цей ідеал.

Я вірю, що життя Землі буде чарівне, що вдасться пересилити чорні сили відчуження і розбрату.»

2 березня 1976 р. помер Павло Бердник — Батько Олеся:

«...Спом'яніть незлим тихим словом Батька мого. Пішов другого березня крізь ворота темряви на Сонячну Стежину. Пішов великий Трудар. — Мати тепер самотна, невтішна. Я, дивлячись на поховання, цілком ясно збагнув: явище смерти незаконне, воно штучно введене в психіку Людини і стало „реальністю", бо ми його прийняли за реальність. Злочинно чекати далі, віддавати мінеральному світові душу, годувати змія Темряви Світлом Радости. Шлях віднині лише до Вічного Буття, всі заслони треба прорвати.»

«...Моє чекання — до вічности. Первороджений — на варті Радости, а де ж нам бути, як не біля Його Вогню!?»

«...Ритми ночі хвилюють серце, але глибини Духу зберігають потрібний спокій. Вічне не боїться химер Хроносу.»

Олесь Бердник здібний і дуже амбітний письменник. Твори свої пише не тільки рукою й пером, але й серцем і тому нищення його творів — це жорстоке розтоптування живих, горючих, набряклих Любов'ю частин його нескореного серця, що гоїть рани й горить безупину:

«...Іду на п'ять днів у мандрівку, а потім сідаю до праці,— треба завершити велику книгу, яка матиме назву «Самотнє Сонце». Гадаю, що то буде найкраща моя книга, бо до неї ввійде все розуміння мого серця. Раніше вийде книга для дітей» (лист з липня 1969 року).

«...Приступаю до нової книги. Може останньої — «Мертвий на троні». А від його імени керують живі. Древня леґенда...» (лист 30.XI. 1969).

(Лист з 1970 р.) *«... Ось тільки що закінчив леґендарну повість про праукраїнців «Мертвий на троні». Здав до видавництва. Маю писати про Січ — »Зачарована шабля». «Окоцвіт» незабаром вишлю для Вас.»*

(Лист з 1971 р.) *«...Недавно послав тобі книгу «Зоряний Корсар» (мій останній роман).*

(Січень 1972 р.): *«...Я пишу свою ОСТАННЮ КНИГУ «Мати в Сонці». Більше, мабуть, писати не буду. Не можу. Плин подій іде в катастрофічний бік — даремна річ говорити сплячим про необхідні небувалі дії, як в «Корсарі». А хто зважиться?»*

(Лист із 26.IX. 1973) *«... Я тепер пишу дві фантастичні повісті й одну сучасну. Не знаю, чи надрукую... але сподіваюся, що час усе змінить і з-за хмар вигляне Сонце.»*

(Лист із липня 1974 р.): *«...У нас недавно був симпозіюм в Баку (Азербайджан), де ідея про контакти з міжзоряними цивілізаціями обговорювалась на найвищому рівні (науковому). Є повідомлення, що в найближчі дні збереться астрономічний конґрес в Канаді чи може США, де обговорюватиметься ця проблема. Створиться група для ведення практичних справ контактів. На чолі групи стане знаменитий астроном і фантаст Карль Саган. Отже справа серйозна і велика. Уявляєш, які зрушення в свідомості людей світу відбудуться, коли вони знатимуть, що є офіційний орган для контакту з Космічними Людьми. Це дасть потужний імпульс до пробудження духовности в усіх країнах, до зменшення тяги прагматичної. Дізнайся детальніше про ці справи і напиши мені. Я тепер пишу новий роман про Світ Небувалий, і такі дані мені пригодяться. Сподіваюся закінчити книгу в 73 році. Хотів би, щоб у 75 р. вона побачила світ. Не все залежить від мене, але сподіваюся. Теж завершую книгу про ботанічні сади України. Як вийде, вишлю. Там є 20 казок про рослини. Може, казка не всім зрозуміла, але хто коли все розумів?*

Згадай, що переживають тисячоліття саме казки і легенди. Навіть царства падають, племена йдуть у небуття, а казки несуть своє зерно у вічність.»

(Лист із 8.X.1974) *«...Пишу фантастичний роман «Сліпий», проблема різних поглядів на всесвіт, а звідси й розходження всі інші.»*

(І з 27.І.1975) *«...Тепер трохи займаюся живописом. Товариші художники пустили мене в майстерню, дали трохи фарб, то я фантазую. Малюю серію картин — космічна символіка.»*

«...Я вже писав тобі, що працюю над романом «Сліпий». Крім того пишу казку. То буде найулюбленіша казка мого життя. Сподіваюся, що моя вічна муза допоможе створити її ще в цьому році. Коли це станеться, зможете привітати мене з успіхом. Бо я абсолютний прихильник саме казкового жанру.»

«...Звичайно казкові речі не до вподоби сучасним людям (більшості), але саме такі люди (казкові) — основа Грядущої Еволюції, яка має оновити життя Землі.»

«В світових сутінках лише мужність казкарів і щирість пісенників відкриють завісу Грядущого Буття.»

«...Знаю, що неминучість Казки з'єднає іскри Вогню в Одне Полум'я. Так Вічна Ватра горітиме в зелених горах.»

(Лист із 27.IX.1975 р.) *«...Пишу «Сліпого» й «Абетку Духу» — казки. Вірю в ясне майбуття Людства.»*

(Лист із 15.X. 1976 р.) *«Я працюю над словником. Походження Слова то походження Світу. Тому буде зватися книга: «Слово — Всесвіт.» — Працюю далі над проблемою Слова. Це — головне, чим зформовано Людину і Антилюдину. Практично всі битви земні — то герць Слова і Антислова (Логоса і Антилогоса). Вимальовуються вражаючі глибини історичні — в Слові все, що ми хотіли чи хочемо знайти в минулому чи майбутньому. В Слові — Всесвіт!»*

Ще кілька Олесевих думок про його «кредо»:

«...Велика Земля і близька водночас. Все поруч і все — таке розділене. Певність зростає, що щілини дискретности, розділеностн щезнуть, розтануть: вони в свідомості, в Законах Світу їх немає.»

«...Я вже переступив межу особистого страху.»

«...Вічність і Мить — то одне й те ж. Хвилі Хроноса спотворили їх суть і зміст, але коли ми з'єднаємось у Колі Сонця,— то побачимо, що Перший і Останній в Спільності. Лише одна різниця: Останній сповнився скорботою О к р е м о с т и і зумів перетворити її в нове зерно Радости для Всього. О, яка прекрасна містерія! Ми вже переступили межу людського страху. Залишається лише радість здійснень! Навіть втрати — то лише знаки Перемог. Бо найбільша перемога тоді, коли втрачено В с е, бо Все придбано.»

«...Працюй не покладаючи рук, бо жнива багато, а женців мало. Ти це добре знаєш.»

«...Дякую всім за вітання, за дружні серця, за все. Передавай і їм вітання і певність в справі Матері та Вічного Дитяти... Хто піде тим шляхом, матиме Джерело Води Живої.»

* * *

І ці щиросердечні прохання та вітання передаю і всім Вам, Вельмишановні й Дорогі читачі цього твору Олеся Бердника.

Ніна МРИЦ

ОЛЕСЬ БЕРДНИК

Олександер Павлович Бердник народився 25 листопада 1927 року в селі Вавилові Херсонської области в селянській родині. З 1943 року до 1945 року брав участь у Другій світовій війні. З 1945 року до 1949 року навчався у Театральній студії ім. Івана Франка в Києві та працював актором у різних театрах України. З 1949 року до 1955 року перебував в ув'язненні на Далекій Півночі та в Казахстані.

Після повернення з «цілинних земель» почав друкуватися в періодичній пресі. Працював переважно у науково-фантастичному жанрі.

Автор книг для дітей та дорослих: збірок оповідань «Поза часом і простором» (1956), «Марсіянські зайці» (1962); повістей і романів «Людина без серця» (у співавторстві з Ю.Бедзиком, 1957), «За чарівною квіткою», «Шляхи титанів» (1958), «Привид іде по Землі» (1959), «Стріла часу» (1960), «Серце Всесвіту» (1962), «Сини Світовида» (1963), «Діти безмежжя» (1964), «Хто ти?» (1966), «Розбиваю громи» (1967), «Подвиг Вайвасвати» (1967), «Чаша Амріти» (1968); повісти-леґенди «Покривало Ізіди» (1969), «Окоцвіт» (1970), «Зоряний Корсар» (1971).

До виданих на Україні творів слід додати появу творів закордоном, зокрема у видавництві «Смолоскип»: «Золоті Ворота» (1975), «Блакитний коваль» (1975), «Україна Січі Вогняної» (1977). Крім того, в Канаді, прихильниками

творчости письменника перевидано: «Окоцвіт» і «Сини Світовида». Також видано чужими мовами: польською — «Пухар Амріти» («Чаша Амріти»), Варшава, 1971 р.; німецькою — «За чарівною квіткою» і «Дике поле» та інші.

Суспільно-громадська діяльність Олеся Бердника: в листопаді 1976 р. він став членом-фундатором Української Групи «Гельсінкі», але був заарештований 6 березня 1979 року в Києві і засуджений 21 грудня 1979 року в м. Кагарлик Київської области на 6 років ув'язнення і 3 роки заслання за свою письменницьку творчість й участь в Українській Групі «Гельсінкі».